... او گولی وچلیدې

ننگیال

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او گولی وچلیدی

PROPERTY OF ACKU 5657

ننگیال

... اوګولی وچلیدی

لیکوال: شهرت ننګیال
خپرونکی: فرهنګ جهاد
شمیر: ۱۰۰۰
نیټه: ۱۳۷۱ هـ ش حمل
مهتمم: پیرنورعلی شاه

ACKU PROPERTY

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

اهداء

خدای بخښلی علاقدار عبدالکبیرخان ته چی دخپل اسلامی بصیرت او ملی درایت له مخی یی دغه قیام دقوام په لوررهبری کړ او دخپل ولس دیوالی او جهادی عظمت په لارکی یی دسیاسی ګوندیوله سیاسی اغراضو او عمالو سره قهرمانانه مبارزه وکړه .

په ګور یی نور شه

ننګیال

... او گولی وچلیدی

ننگیال

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

سريزه

په هیواد دکمونستي مزدور رژیم پرضد پاڅونونه په بیلابیلو سیمو کي بیلابیلي بني لري که څه هم په هره سیمه کي دقیام بنستیزمحرك او چورلیځ عقیده او د ملحد او گوډاگي رژیم پرخلاف دجهاد دفرضیت اصل تشکیلوي خو ددغو پاڅوبونوعیت ، پیلامه ، دوام او مشخصات له ځینو داسي ځانگړتیاووڅخه برخمن دي چي په بیلا بیلو گتهـ - گوریو کي ویشلي ښکاري .

دملحد او مزدور رژیم پر ضد چي موږ دلته دکوم پاڅون خبري کوو هغه دیو لړ داسي ځانگړنو لرونکي دي چي دهیواد په نورو سیموکي یي ساري نه لیدل کیږي.

موږ دلته دیو داسي پاڅو ن خبري کوو چي ولس دیوه بریالي تاکتیك له مخي ددښمن په خپلو وسلو دیوه ملي قیام او یوه داسي قیام له لاري چي دسیاسي گوندونو او تنظیمونو له هر ډول اغیز او نفوذ څخه لوړ ؤ، کابل ته ډیر نژدي دیوه ستر او ولسي خوځښت بهیر توپاني کړ .

که څوك په بیطرفانه توگه دغه قیام او دهغي تاریخي پس منظرته یو ځغلنده نظرواچوي نو داستاد رباني داخبره به له یوي مخي ورسره تائید کړي چي: «ولسونه له سیاستمدارانو ډیر هوښیار او دتاوجنو حالاتو په وړاندي خورا قاطع او ځیرك دي».

موږ نه غواړو ددغه قیام په مشخصاتو اوږدي خبري وکړو خو په لنډه توگه ځینو ټکوته اشاره کوو او هغه داچي دغه قیام له پیله دچریکي جگړي په بڼه نه ؤ راولاړشوي بلکي له هماغه لومړي ورځي یي دیوه ولسي خوځښت او ملي قیام په بڼه دټول ولس دملاتړ له مخي دیوي

بشپړي جبهه يي جګړي اوعمومي پاڅون بڼه لرله ، تردي چي دمجاهدينو ترتسلط لاندي سيمو حدودهم معلوم وو- بله داچي په دغه قيام کي دهيڅ يوه سياسي جريان دخالت نه ليدل کيده بلکي ديوه خود- جوشه حرکت په توګه دسيمي دقومي مشرانو ترقيادت لاندي هغه ته زمينه برابره شوه په لارواچول شو ، اوج ته ورسيد او دوام يي ومومند- له همدي ځايه وه چي دقيام اداره دولسي قيادت په واک کي وه او يوه داسي متحده اداره يي رامنځ ته کړي وه چي په باورسره ويلي شو چي دحکومتونو په نسبت په حالاتو ډيره حاکمه او يوه مثالي امنيت يي ټينګ کړي وو .

خو کله هم چي دپيښور دګوندو نو سيوري په سيمه وغوړځيده او دسياسي اقتدار لوبي پيل شوي نو ددغه پاڅون اصيل اهداف ، لاسته- راوړني ، پروګرامونه او اميدونه هم ورسره تاله ترغه شول او يو پاځيدلي مقاوم ، متحد او يوه موټي قوم په ګوندونواو ګونديو وويشل شو. بنکاره خبره ده چي دغه ليکنه دارقامو او موادو له مخي ددغه قيام بشپړتاريخ او پيښليک نشي ګڼل کيدي او نه هم دولس دجهادي قهرمانيو، حماسو او قربانيو انځورګري کولي شي بلکي يواځي ددغه قيام په رابطه پرحقايقو او واقعيتونو ولاړديوه شاعرانه او پرهر ژلي احساس يوتت تصوير او نيمګړي محصول دي-دومره چي ليکوال خپل تأثرات په ادبي رنګ کي غوټه کړيدي . داهم بايد ووايو چي دغه ليکنه دقلم مجلي په بيلابيلو ګڼو کي تر ځانګړو عنوانو لاندي خپره شويده او اوس همغه په «قلم» کي خپورشوي متن بيله دي چي دوخت دبدلون او نور و تغيراتو له مخي څه لاسوهنه پکي وشي کټ- مټ خپريږي- ځکه زه غواړم دااليکنه په يوه .معينه زماني مقطع کي زما دجذباتواو انګيرنود محصول په توګه لاس نه خوړلي پاتي شي .

مينه او درنښت
ننګيال

... اوګولی وچليدي !!!

د افغانستان دجهاد تاريخ که له يوې خوا غم لړلی تاريخ دی او وير لړلی خوله بلې خوا وياړلی تاريخ دی او سرلوړی . د روسي وحشي ښکيلاک او د دوی د بريځوپه وړاندې د افغانستان د مسلمان او اتل اولس پاڅون يو حيرانوونکی پاڅون دی او هيښ کوونکی . د باطل د يوه وسله وال ځواکمن او په ځان مغرور وحشي ښکيلاک په ځغه کې د تش لاسو خود حق په مينه مستو مؤمنانو راولاړيدنه او ودريدنه او بيا په دې وحشي ځواک د هغه بريالي کيدنه د ټولې دنيا د تعجب او حيرانتيا ورړده .

ربنتيا هم دهيواد په هره برخه کې ددې پاڅيدنې پيل او ابتدا حالبه ده ، د ايمان او ارادې په ټينګه بنا ولاړه ده او د حق د نه فنا کيدونکي نوره په رڼا کې پرمختللې او په دې وسيله زموږ محلی پاڅونونه ملی او دهيواد وال شوي او د باطل په مقابل کې يې يو ټينګ صف او " بنيان مرصوص " جوړ کړی دی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

بشپړي جبهه يې جګړې اوعمومي پاڅون بنه لرله ، ترڅو چې دمجاهدينو ترتسلط لاندي سيمو حدودهم معلوم وو- بله داچې په دغه قيام کې دهيڅ يوه سياسي جريان دخالت نه ليدل کيده بلکې ديوه خود- جوشه حرکت په توګه دسيمې دقومي مشرانو ترقيادت لاندي هغه ته زمينه برابره شوه په لاړواچول شو ، اوج ته ورسيد او دوام يې وموند- له همدې ځايه وه چې دقيام اداره دولسي قيادت په واک کې وه او يوه داسې متحده اداره يې رامنځ ته کړې وه چې په باورسره ويلې شو چې دحکومتونو په نسبت په حالاتو ډيره حاکمه او يوه مثالي امنيت يې ټينګ کړی وو .

خو کله هم چې دپېښور دګوندو نو سيوري په سيمه وغوړځيده او دسياسي اقتدار لوبې پيل شوې نو ددغه پاڅون اصيل اهداف ، لاسته- راوړني ، پروګرامونه او اميدونه هم ورسره تاله ترغه شول او يو پاڅيدلی مقاوم ، متحد او يوه موټې قوم په ګوندونواو ګونديو وويشل شو. ښکاره خبره ده چې دغه ليکنه دارقامو او موادو له مخې ددغه قيام بشپړتاريخ او پيښليک نشي ګڼل کيدی او نه هم دولس دجهادي قهرمانيو، حماسو او قربانيو انځورګري کولی شي بلکې يواځې ددغه قيام په رابطه پرحقايقو او واقعيتونو ولاړديوه شاعرانه او پرهر ژلي احساس يوتت تصوير او نيمګړي محصول دی-دومره چې ليکوال خپل تأثرات په ادبي رنګ کې غوټه کړيدي . داهم بايد ووايو چې دغه ليکنه دقلم مجلې په بيلابيلو ګڼو کې تر ځانګړو عنوانو لاندي خپره شويده او اوس همغه په «قلم» کې خپورشوي متن بيله دې چې دوخت دبدلون او نور و تغيراتو له مخې څه لاسوهنه پکې وشي کټ- مټ خپريږي- ځکه زه غواړم داليکنه په يوه معينه زماني مقطع کې زما دجذباتواو انګيرنود محصول په توګه لاس نه خوړلې پاتې شي .

مينه او درنښت

ننګيال

... اوګولی وچليدي !!!

د افغانستان دجهاد تاريخ که له يوې خوا غملړلی تاريخ دی او وير لړلی خوله بلې خوا وياړلی تاريخ دی او سرلوړی . د روسي وحشي ښکېلاک او د دوی د بريځوپه وړاندې دافغانستان د مسلمان او اتل اولس پاڅون يو حيرانوونکی پاڅون دی او هيښ کوونکی . د باطل د يوه وسله وال ځواکمن او په ځان مغرور وحشي ښکېلاک په ځنګ کې د تش لاسو خود حق په مينه مستومؤمنانو راولاړيدنه او ودريدنه او بيا په دې وحشي ځواک د هغه برياڼی کيدنه د ټولی دنيا د تعجب او حيرانتيا وړ ده .

ربښتيا هم دهيواد په هره برخه کې ددې پاڅېدنې پيل او ابتدا حالبه ده، د ايمان او ارادې په پخه بنا ولاړه ده او د حق د نه فنا کيدونکي نور په رڼا کې پرمختللې او په دې وسيله زموږ محلي پاڅونونه ملي او دهيواد وال شوي او د باطل په مقابل کې يې يو ټينګ صف او " بنيان مرصوص " جوړ کړی دی .

د قلم مجله به هڅه کوي چې د افغانستان د جهاد ، قيام او انقلاب بېلابېل اړخونه ، بېلا بېلې سيمې او بېلا بېلې څنډې او ګوښې څېرې او د دربنو لوستونکو له پاره يې روښانه کړي .

دا دی په دې ګڼه کې هم د هيواد په يوه څنډه کې د اسلامي پاڅون او اسلامي اوښتون د شروع او پيل يو رښتينی او واقعي تصوير وړاندې کوي او په همدې سيمه کې به قيام د قوام او پراختيا په لوړ څېړي چې پر له پسې به خپرېږي ليکوال په خپل پياوړي قلم او خوږه ادبي ژبه د تاريخ خوږن کړی او بړخوونکي کړي چې کله-کله لوستونکي ته سودا ورولاړه کړي چې ګني ده به واقعيتونه افسانوی کړی وي خو داسې نه ده هر څه واقعي دي فقط د ليکوال ژبه يې ادبي او جذابه ده او محتوای يې د واقعيتونو او پېښو شوو پېښو انځوردی .

موږ يې تاسو درانه لوستونکي لوستلو ته رابولو او ګران ليکوال يې بشپړولو او قدم په قدم په ورپسېمنه ادبي لاره باندې وړاندې تللو ته !

په مينه

" اداره "

د ګرمۍ پيل و خو د لمر شغلې د سرې په تندې د اسې تيزې لګېدې لکه تيرې ستنې ، له ډيرې تودوخې له ځمکې تپونه ختل ، د آسمان مخ سپېره او خړو کوړونو پوښلی و د درې په منځ کې سيند مرام روان و ، د ګنګ د ګڼ چنارونه د شمال له څپو سره د اندېښنو په تال يوه او بله خوا زنګېدل ، د پاختې سوې کوکې له بل هر وخت نه زياتې سوځنده او ويرمنې شوې وې ، چوغکي و به داسې شورجوړه کړی و لکه چې د سيمې د لس کوکو ځوانانو او مشرانو په نيونه ترې تم کيدو او شکنجو د ماتم ساندې غږوې .

بزګران په مات زړه په پټيو او کروندو کې په کار لګيا وو ، د خپلې خونبې د بيګار له لاسه مجبور وو چې د دوو درېو ورځو کار په يوه ورځ کې سرته ورسوي ، د غسې به له بلې خوا په هفته کې يو دوه ځله د جبري مارشونو ګډون هغوی له کار او مزدورۍ

دقلم مجله به هڅه کوي چې دافغانستان دجهاد، قیام او انقلاب بېلابېل ارخونه، بېلابېلې سیمې او بېلابېلې څنډې او ګوښې وڅېړي او د دربنو لوستونکو له پاره یې روښانه کړي .

دا دی په دې ګڼه کې هم د هیواد په یوه څنډه کې د اسلامي پاڅون او اسلامي اوښتون د شروع او پیل یو ربښتینی او واقعي تصویر وړاندې کوي او په همدې سیمه کې به قیام د قوام او پراختیا په لورڅېړي چې پرله پسې به څېړېږي لیکوال په خپل پیاوړي قلم او خوږه ادبي ژبه دا تاریخ خوږ کړی او برخورنکي کړي چې کله-کله لوستونکي ته سودا ورولاړه کړي چې ګني ده به دا قعیتونه افسانوي کړي وي خو داسې نه ده هرڅه واقعي دي فقط دلیکوال ژبه یې ادبي او جذابه ده او محتوا یې د واقعیتونو او پېښو شوو پېښو انځوردی .

هیله یې تاسو درانه لوستونکي لوستلو ته رابولو او کړان لیکوال یې بشپړولو او قدم په قدم په ورپسېمینه ادبي لاره باندې وړاندې تللو ته !

په مینه

" اداره "

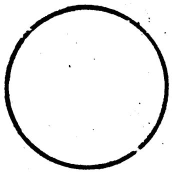

د ګرمۍ پیل و څو د لمر شغلې د سرې په تندې د اسې تېزې لګېدې لکه تېرې ستنې، له دېرې تودوخې له څمکې تپونه ختل، د آسمان مخ سپین او خړ وکړ د ونو پوښلې و د درې په منځ کې سیند مرام روان و، د ګګ چنارونه د شمال له څپو سره داند یښنو په تال بېره او بله خوا زنګېدل، د پاخنې سوې کوکې له بل هر وخت نه زیاتې سوځنده او وېرمنې شوې وې، چوغکـــــــــو به داسې شور جوړ کړی و لکه چې د سیمې د لس کونو څوانانو او مشرانو په نیونه تری تم کېدو او شکنجو د ماتم ساندې غږوي .

بزګران په مات زړه په پټیو او کروندو کې په کار لګیا وو، د خپلې خوښې د بیګار له لاسه مجبور وو چې د دوو دریو ورځو کار په یوه ورځ کې سرته ورسوي، د غسې به له بلې خوا په هفته کې یو دوه ځله د جبري مارشونو ګډون هغوی له کار او مزدورۍ

هغوی
ایستل دګردې ورځې سختۍ او مزدورۍ دومره نه کړول لکه چې په
مارش کې تر اولسوالۍ او ... پورې تګ او د تشو چیغو بدرګې .

د کال له پیله لا د بزګرانو کار او دهقانانو ته دومره د ډېره نه ګېده
للمي حوبې له سره کرلې نه وو ، د بشتې او د غونډیو لمنې چې پخوا به لله
غنمو پوښلې وې سپېرې او بې کښته پاته وې .

زده کوونکي به له ښوونځي نه د رخصتۍ په وخت په لارو غلي
او آرام روان وو ، پخوانۍ منډې ساتېرې او شوخۍ ګردې ترې پاتې
وې ، د هر یوه سر به ډولیو په منځ کې د ځمکې لوته داسې ټیټ ونکه
چې خپل قدمونه شمېري او یا د لارې کاڼي او خټې ؛ کوم ونو ته
به چې ورسېدل په ترهېدلې بڼه او نامرئي ویرې سره به یې دغه خبرې
را غبرګې کړې . زموږ د حساب معلم یې هم وینو ، پلانی خوږې
پرون بېولی و ، د بر کلي ملا یې هم بېولی ، د پلانی کوډې بېګا
تلاشي کړې هغه .. پلانی هم ورک دی .....

دغه ورخبرې او اندېښنې د ټولو په فکرونو او خولو پورې
کلکې نښتې وې . د کلیو د جوماتونو د طالبانو کډې له یوې خوا
بار شوې وې ، ګڼو جوماتونو نه له ملایانو تش وو او له یو نیم جومات
نه به د اذان غږ ترغوږو کېده .

د ولسوالۍ بازار هم سوړ و ، پخوانۍ بیروبار ، د دکانونو او
سماوارونو جم او جوش هیڅ نه و پاته ، ځوتنه په ښکاره یو ځای

نه شوی راټولیدی ، ځکه خو نه د دکانونو ترمخ او نه په سماوارونو کې
خه ګڼه ګوڼه لیده کېده .

د پنجشنبې ورځې هم چې سیمې ته د مسافرو ماموریتو کار-
ګرانو او زده کړه والو د تګ د تلوسو او ولولو ورځ وه هغه پخوانۍ بڼه
او رونق نه درلود - د کوټه سنګي د اډې بیا د سرویس تردرې ساعته
سفره پورې یوه مطلق سکوت او اضطراب حکم چلاوه ، چې د لارې
په اوږدو کې به د پرله پسې تلاشیو توقف د دغه اضطراب او سکوت سره
یو نامعلوم وحشت هم غبرګ کړ .

په سیمه کې لکه د توپان ترمخ یو مهیب سکوت او چوپتیا خپره
وه ، پخوا به چې بزګرانو د شپې له خوا د څوارلسمې سپوږمۍ [illegible] ته
لو او د هقانانو نورې چارې پرمخ بیولې اوس سره له ماښامه له خپلو
کورونو نه نه شوی وتلی ، د ولسوالۍ د کوڅه د بوخلقیانو د بې جلبه
لنډغریو د سورلۍ موټر به دګزمې په نامه لکه وږي لېوان بوه او بله خوا
ګرځاستل او د شپې هم کلکې پیرې دریدې .

د خلقیانو له خوا د ا وندو ورې غږ یدې چې له پاکستان او ایران
نه داره مار او غله راغلې ستاسې په کورونو دارې او چاپې اچوي ځکه به
د شپې د خپل کلي او محلې کلکه پیره کوئ . او د اولسوالۍ موظفین
به په ګزمه ګرځي که څه هم خلک پوهېدل چې د شپې له خوا د تالاشې په
نامه د خلکو په کورونو داره او چاپه خوړ غورځوی خو بیا هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ایسټل دګردې ورځې سختۍ او مزدورۍ هغوی دومره نه کړول لکه چې په
مارشال‌تر اولسوالۍ او ... پورې تګ او د تشو چیغو بدرګې .

د کال له پیله لا د بزګرانو کار او دهقانانو ته دومره د وده لګید
للمي حو یې له سره کرلي نه وو ، د بشتي او د غونډیو لمنې چې پخوا به للمه
غنمو پوښلې وې سپېرې او بې‌کښته پاته وې .

زده کوونکي به له ښوونځي نه د رخصتۍ په وخت په لارو غلي
او آرام روان وو ، پخوانۍ مستۍ ساتیرۍ او شوخۍ ګردې ترې پاتې
وې ، د هر یوه سر به دولیو په منځ کې د ځمکې لوټه داسې ټیټ وُ لکه
چې خپل قدمونه شمېري او یا د لارې کاڼي او خټې ؛ کورونو ته
به چې ورسیدل په ترهیدلې بڼه او نامرئي ویرې سره به یې دغه خبرې
را غبرګې کړې . زمون د حساب معلم یې هم و نیو ، پلانی خو یې
بیرون بیولی وُ ، د برکلي ملایې هم نیولی ، د پلاني کور یې بېګا
تلاشي کړی هغه .. پلانی هم ورک دی .....

دغه ورځ خبرې او اندېښنې د ټولو په فکرونو او خولو پورې
کلکې نښتې وې . د کلیو د جوماتونو د طالبانو کډې له یوې خوا
بار شوې وې ، ګڼ جوماتونه له ملایانو تش وو او له یو نیم جومات
نه به د اذان غږ تر غوږ و کیده .

د ولسوالۍ بازار هم سوړ و ، پخوانۍ بیروبار ، د دکانونو او
سماوارونو جم او جوش هیڅ نه و پاته ، څوتنه په ښکاره یوځای

نه شوی راټولیدی ، ځکه څو نه د دکانونو ترمخ او نه په سماوارونو کې
خه ګڼه ګوڼه لیده کیده .

د پنجشنبې ورځې هم چې سیمې ته د مسافرو ماموړینو کار-
ګرانو او زده کړه والو د تګ د تلوسو او ولولو ورځ وه هغه پخوانۍ بڼه
او رونق نه درلود - د کوټه سنګي د اډې بیا د سرویس تر دري ساعته
سفره پورې یوه مطلق سکوت او اضطراب حکم چلاوه ، چې د لارې
په اوږدو کې به د پرله پسې تلاشیو توقف د دغه اضطراب او سکوت سره
یو نامعلوم وحشت هم غبرګ کړ .

په سیمه کې لکه د توپان ترمخ یو مهیب سکوت او چوپتیا خپره
وه . پخوا به چې بزګرانو د شپې له خوا د څورلسمې سپوږمۍ [illegible] ته
لو او د هقانانو نورې چارې پرمخ بیولې اوس سر له ماښامه له خپلو
کورونو نه نه شوی وتلی ، د ولسوالۍ د کوڅه د بو خلقیانو د بې جلبه
لندغرېو د سورلي موټر به د ګزمې په نامه لکه وږي لیوان یوه او بله خوا
ګڅغاستل او د شپې هم کلکې پیرې دریدې .

د خلقیانو له خوا دا و نډو ورې غږ بدې چې له پاکستان او ایران
نه داړه مار او غله راغلي ستاسې پر کورونو داړې او چاپې اچوي ځکه به
د شپې د خپل کلي او محلې کلکه پیره کوئ . او د اولسوالۍ مؤظفین
به په ګزمه ګرځې که څه هم خلک پوهیدل چې د شپې له خوا د تالاشۍ په
نامه د خلکو په کورونو داړه او چاپه څوک غورځوي خو بیا هم

هغوی مجبور وو.

* * *

د شوروي راسې اولسوالۍ ته د نوي حکومتي کسانو تګ راتګ
زیات شوی ؤ، له کابل نه به دګ دګ جیپان راتلل او بیرته به تلل. دا
او اضطراب، امیدونه، او دردونه، اندیښنې او ناکراري خپل اوج
ته رسیدلې وې. له چاسره د خلق او پرچم د وحشي دارو مارانو د -
تالا کولو وېره وه له چاسره د یوه اسلامي پاڅون د قوام امیدونه. له چاسره
د دغه پاڅون د پیلامي او جریان په هکله اندیښنې او له څېنو سره د دغه لارې
د ستونزو او ربړو ناکراري. د دغه ـــــــ اضطراب ورځ تر ورځې
پیاوړی کیده، د خلقیانو له خوا د دغه آوازه هرځای خپره شوه چې هزارګان
غواړي د وردګو په سیمه او کورونو حملې وکړي، څنګه او کورونه یې
لاندې کړي او د غه حرکت ختمکي او شته ترې واخلي. د دغه آوازه
ورو ورو د خلقیانو له خوا په مارشونو او میتنګونو کې هم خپرګیده او
په جدي بڼه یې په غونډو کې مطرح کوله.

خو خلک پوهیدل، هغوی باوري وو چې هزارګان د دوی
دیني او ملي ورونه دي او پیړۍ پیړۍ یې د اسلامي اخوت په رڼا کې
د وروري او ښه ګاونډیتوب مثالي ژوند تیر کړی دی.

د سیمې سپین روږي او مشران هم پوهیدل او بل ځای غونډه
غونډه کیدل کله پټ او کله ښکاره به یوه او بل کلي کې به یوه او بله دره کې سره
را ټولیدل کله کله به له ولسوال او نورو حکومتي کارداراتو سره په ساعتونو

ساعتونو په خبرو لګیا وو. له څو شپو وروسته راسې د دغه ورلیسه نې
کتنې روانې وې. د نږدې ورځو له لیدنو کتنو هغوی راضي معلومیدل
له دردمنو او سپین ږیرو څېرو یې د یو ډول د ښېز داد او خوښۍ رڼا ځلیده
داسې ښکاریدل لکه چې لویه سوبه یې په برخه شوې وي.

داسې لکه چې د غوبې له ناورین او د کمونیزم له وحشت نه
یې ژغورنده لوری موندلی وي او همدا … د مستبد او کفري نظام رانسکور کړی وي.

خو بیا هم څه ښنې نا آرامي او اندیښنه به کله ناکله د هغوی
له حرکاتو … او خبرو څرګندیده. د همدغه حالاتو په جریان کې
په یوه ورځ کې له کابل نه شل دیرش عسکري لارۍ ترل شوې تر پالونه
ولسوالۍ ته را ورسیدې چه په مخ کې یې څو جیپ موټر او دوه ټانکونه
روان وو.

حکومت یو ځل بیا سپین روږي راغونډ کړل، دا ځل هرڅه په
واګه شول هغه دا چې له حکومت سره د سیمې مشرانو د املي وه چې له دوی
نه به ټوپک او جنګي مهمات اخلي او د هزاره ګانو مقابله به کوي. حکومت
دا هم زیاته کړې وه چې د هزاره ګانو سر زمون او مال او شته یې ستاسو
د سپین روږو او حکومت پر دغه موافقه ډېر خلک خواشیني وو، مختلفو
اندیښنو او چرتونو په سر اخیستي وو، ډېرو د کرکې په سترګه ورته کتل
او دا یې د ګرد قام سپکه ګڼله او اولس ته تاریخي ننګ او عار.
خلقیان ډېر خوشاله وو، هغوی په خپل نیرنګ او استعماري

هغوی مجبور وو.

* * *

د دغو ورځو راسې اولسوالۍ ته د نوي حکومتي کسانو تګ راتګ زيات شوی ؤ، له کابل نه به ډله ډله جيپان راتلل او بيرته به تلل . داسې او اضطراب ، اميدونه ، او دردونه اوانديښنې اوناکراری ځنې اوج ته رسيدلې وې . له چاسره د خلق اوپرچم د وحشي دارومارانو د - تالاکونو ويره اوله چاسره ديوه اسلامي پاځون د قوام اميدونه، له چاسره د دغه پاځون د بېلامې او جريان په هکله انديښنې اوله ځينو سره د دغه لارې دستونزو او ربړو ناکراري . د دغو ـــــ اضطراب ورځ تر ورځې پياوړی کيده، د خلقيانو له خوا د دغه آوازه هرځای خپره شوه چې هزارګان غواړي د وردګو په سيمه او کورونو حمله وکړي ، ځکه اوکورونه يې لاندې کړي او د دغه حکړدې ځمکې اوشته ترې واخلي . دغه آوازه ورو ورو د خلقيانو له خوا په مارشونو او ميټنګونو کې هم خبره کيده او په جدي بڼه يې په غونډو کې مطرح کوله .

خو خلک پوهيدل ، هغوی باوري وو چې هزارګان د دوی ديني او ملي ورونه دي او پيړی پيړی يې د اسلامي اخوت په رڼا کې د ورورۍ او ښه ګاونډيتوب مثالي ژوند تېر کړی دی -

د سيمې سپين ږيري او مشران هم پوهيدل او بل ځای غونډې غونډې کيدل کله پټ او کله ښکاره په يوه او بل کلي کې به يوه او بله ډله کې سر را ټوليدل کله کله به له ولسوال او نورو حکومتي کارداراتو سره په ساعتونو

ساعتونو په خبرو لګيا وو . له څو شپو ورځو راهسې د دغه ورلېږلو کتنې روانې وې . د نژدې ورځو له ليدنو کتنو هغوی راضي معلوميدل له درد منو او سپيرو څيرو يې د يو ډول د ښيز داد او خوښۍ رڼا ځليده داسې ښکاريدل لکه چې لويه سوبه يې په برخه شوې وې .

داسې لکه چې د غويې له ناوړين او د کمونيزم له وحشت نه د يې ژغورنده لوری موندلی وي او همدا ونې يې د مستبد او کفري نظام راپرځولی وي.

خو بيا هم څه نسبي نا آرامي او انديښنه به کله ناکله د هغوی له حرکاتو کړنو او خبرو څرګنديده . د صمد خان حالاتو په جريان کې په يوه ورځ کې له کابل نه شل ديرش عسکری لاری ترل شوی ترپالونه ولسوالۍ ته راورسيدې چه په مخ کې يې څو جيپ موټراو دوه ټانکونه روان وو .

حکومت يوځل بيا سپين ږيري راغونډ کړل ، د اخل هرڅه په واګه شول هغه داچې له حکومت سره د سيمې مشرانو دا منلې وه چې له دوی نه به ټوپک او جنګي مهمات اخلي او د هزاره ګانو مقابله به کوي . حکومت دا هم زياته کړې وه چې د هزاره ګانو سر زمونږ او مال اوشته يې ستاسو د سپين ږيرو او حکومت پر دغه موافقه ډير خلک خواشيني وو ، مختلفو انديښنو او چرتونو په سراخيستي وو ، ډېرو د کرکې په سترګه ورته کتل او داې دګرد قام سپکه کڼله او اولس ته تاريخي ننګ او عار .

خلقيان ډير خوشاله وو ، هغوی په خپل نيرنګ او استعماری

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړي د غه دوازه قوموته نسبتی تصور کړی وو ، هغوی دا ستعمار دغه زړه حربه چې بېل یې کړه ایل یې کړه بیا عملی اوله بشپړ بری سره پلی لیده .

د توپکو ویش ته دوه ورځې پاته وې چې ځینی مشران په خلکو وکرځېدل اود توپکو اخیستو ته یې تشویق او وهڅول . اولس حیران وو ، له یوې خوا یې د کفر او کمونیزم غیراسلامی کړنې او اقدامات لیدل او بلې خواته یې له همدغه کفری حکومت نه د وسلې په اخیستو کې د خپلو مشرانو تینګار . خو د خپلو مشرانو له خبرو یې سر نه شوې غړولی - ځکه چې لږ څه ځیرك وو هغوی د خپلو مشرانو له حرکاتو ، خبرو او رمزیه کړنو د هرڅه پته لګولی وه هغوی هم دوی وکړی تشویقول او د تاکلې ورځې راتلو ته یې د انتظار ګړیه شمیرلې.

په ټاکلې ورځ یو ځل بیا د ولسوالۍ بازار او دکانونه یو عظیم جماوجوش په سر واخیستل د خلکو ګڼه ګونه دومره زیاته وه چې هیڅ تصور یې نه کیده.

په همغه ورځ د ولسوالۍ بازار یو ځل بیا د یوه عظیم خوځښت د ننداری شاهد و، د اسې خوځښت چې د آزادۍ رڼا او دحق د برې د زیری ترانې یې غږولې سری فکر کاوه چې ځمکه تول خوځیږی .

په ډیره بیړه وار په وار د درو او کلیو اوسیدونکو توپک واخیستل د ستر هکو په رپ کې یې پاك کړل او کمربندونه یې وتړل .

پلان دومره دقیق طرح شوی و چې د عمل تر شیبې پورې د خلق

او پرچم ګوډاګیانو هیڅ دول شک او ماتی تصور نه و کړی ، بره په علاقداری کې هم د همدغه ورپروګرام له مخې د توپکو ویش جریان درلود .

هغوچې وسلې اخیستې وې دیر ناکراره وو ، د انتظار ګړی دیری ترخې او سختی پری تیریدی ، زړونه یې په سینوکې داسې درزیدل لکه چې بهرته راوځی ، هغوی نور د انتظار ترخه او سختی نشوی زغملی ، او هرڅه د یوه انفلاق پولې ته رسیدلی وو ، د خلکو احساسات د انتظار په دیوالونو ورو ختل ، جذبات طغیانی شول او ولولې توپانی .

د توپکو ویش لا پای ته نه و رسیدلی چې خلکو اسلامی بیرغونه راواېستل او د الله اکبر او یا چاریار په ناروسره یې د ولسوالۍ شاوخوا سنګرونه ونیول ، او پر ولسوالۍ یې برید پیل کړ .

سخت جنګ و نښت ، خلقیانو چې له یوی غیرمترقبه اوناڅاپي پېښې سره ځانونه مخامخ ولیدل په وارخطایی او لیونتوب یې د ولسوالۍ او هوتل د ننه هرلورته د درنو ماشینګڼو ډزی پیل کړی ، شاوخوا نژدی کورونو او کلیوته یې د ټانکونو او درنو ماشیندارو خولی سمی کړی او بې دریغه ګولی یې پری وچلولی خو په دې یې هیڅ درزه درد غلی نشو .

له بهرنه د مجاهدینو د توپکو بارونه چلیدل .

ځوتنو لوړ (سوګند) وکړه چې دولسوالۍ شمال ته د ماشیندارو پر موضع ورو خیږی له ،، یا الله ،، سره یې پری ورهله کړل دیوګیلن پټرولوله او ورسره یې پری ور وختل او موضع یې لاندې کړه .

لومړي دغه دوازه قومونه نښتي تصور کړی وو ، هغوی داسې دغه زړه حربه چې بیل یې کړه ایل یې کړه یو ځل بیا عملي اوله بشپړ بری سره یې لیده .

د توپکو ویش ته دوه ورځې پاته وې چې ځینی مشران په خلکو وګرځیدل او د توپکو اخیستو ته یې تشویق او وهڅول . اولس حیران وو ، له یوې خوا یې د کفر او کمونیزم غیراسلامي کړنې او اقدامات لیدل او بلې خوا ته یې له همدغه کفري حکومت نه د وسلې په اخیستو کې د خپلو مشرانو ټینګار . خو د خپلو مشرانو له خبرو یې سر نه شوې غړولی - ځکه چې لږ څه ځیرک وو هغوی د خپلو مشرانو له حرکاتو ، خبرو او رمزیه کړنو د هر څه پته لګولی وه هغوی هم نور وګړي تشویقول او د ټاکلې ورځې رانلو ته یې د انتظار ګړۍ شمیرلې. په ټاکلې ورځ یو ځل بیا د ولسوالۍ بازار او دکانونه یو عظیم جماوجوش په سر وا خیستل د خلکو ګڼه ګونه دومره زیاته وه چې هیڅ تصور یې نه کیده.

په هغه ورځ د ولسوالۍ بازار یو ځل بیا دیوه عظیم خوځښت د پیلامې شاهد و ، داسې خوځښت چې د آزادۍ رڼا او دحق د برې د زیری ترانې یې غږولې سرې فکر کاوه چې څنګه تول خوځیږي .

په ډیره بیړه وار په وار د دړو او کلیو اوسیدونکو توپک واخیستل د سترګو په رپ کې یې پالګ کړل او کمربندونه یې وتړل .

پلان دومره دقیق طرح شوی و چې د عمل ترشیبی پوړې دخلق

او پرچم ګوډاګیانو هیڅ دول شک او ساق تصور نه و کړی ، بره په علاقدارۍ کې هم د همدغه وړ پروګرام له مخې د توپکو ویش جریان درلود .

هغوی چې وسلې اخیستې وې دیرنا کراره وو ، د انتظار ګړۍ دیرې ترخې او سختې پرې تیریدې ، زړونه یې په سینو کې داسې درزیدل لکه چې بهر ته راوځي ، هغوی نور د انتظار ترخه او سختې نشوی زغملی ، او هر څه دیوه انفلاق پولې ته رسیدلي وو ، د خلکو احساسات د انتظار په دیوالونو وروختل ، جذبات طغیان شول او ولولې توپانې .

د توپکو ویش لا پای ته نه و رسیدلی چې خلکو اسلامي بیرغونه راواپستل او د الله اکبر او یا چاریار په نارو سره یې د ولسوالۍ شاوخوا سنګرونه ونیول ، او پر ولسوالۍ یې برید پیل کړ .

سخت جنګ ونښت ، خلقیانو چې له یوې غیرمترقبه او ناڅاپي پیښې سره مخانو نه مخامخ ولیدل په وارخطایي او لیونتوب یې د ولسوالۍ او هوټل دننه هرلورته د درنو ماشینګڼو ډزې پیل کړې ، شاوخوا نژدې کورونو او کلیو ته یې د ټانکونو او درنو ماشیندارو خولې سمې کړې او بې دریغه ګولۍ یې پرې وچلولې خو په دې یې هیڅ درزه درد غلی نشو .

له بهرنه د مجاهدینو د توپکو **باروړ چلیدل.**

څو تنو لوړ (سوګند) وکړه چې دولسوالۍ شمال ته د ماشیندارو پر موضع وروخیژي له " یا الله " سره یې پرې ورهله کړل دیوګیلن پټرولوله او رسې پرې ور وختل او موضع یې لاندې کړه .

ولسوال له غوسې او واره لکه مار تاو تاو کیده دوه ځله یې چپلو
عسکرو د کلاشنکوف حجوری نشي کړی ، دا ځل هغه بیا له کنځلو او بدو
ردو سره پر عسکرو د کلاشنکوف خوله را وګرځوله ، څو بیرته یې ژر لاس
ونیو، خپلې پولې شوی شوندې یې په غابښونو چیچلې ، یوه او بله خوا
یې بې هدفه ګرځندې او لیونۍ قدمونه اخیستل .

یو ځل بیا یې په شاوخوا کوروټو د ډزو امر وکړ،
خو زړه یې بیا هم کرار ونه موند - دوربین یې وغوښت چې وګوري
د باندې څه حال دی او خوځه مجاهدین له کومو خوا او څه ډول پوزی
کوي ، د دوربین سترګې لا په ریښن دیدلو لاسونو په خپلو سرو خونکارو
سترګو سمې کړی د دوربین آینه د لمر د وروستیو وړانګو له تکو سره وپرقیده
له دغه ځرکیدو سره د یو مجاهد ټوپک ګولۍ سیخه د ده د دوربین پر
سترګې راسمه شوه او له مغزو یې ووته . له یوې سختې ریهارۍ سره په
ځمکه را ولوید او له ځولغتو وهلو سره یې ساه ووته -

مجاهدین وار په وار د ولسوالۍ د دیوالونو ته نژدې کیدل . د -
ولسوال له مرګ سره د کمونستانو مقاومت نور هم کمزوری شو او شیبه وروسته
د کمونستانو د تسلیم تسلیم چیغې پورته شوې مجاهدین پر ولسوالۍ ورننوتل او څو
د یوې تیاره شپې په توره ژړه کی د کمونیزم د وحشتونو بې جلبه واکمنۍ ته خاتمه
لاندې شوه ، او د سهار د لمر ځرک له زرینو وړانګو سره پر ولسوالۍ د اسلام
پرتمین بیرغ رپیدو کړ

... او ټانکونه وغورېدل!

د قیام پر درهمه ورځ (د ۱۳۵۸ لمریز د جوزا - ۱۲ -) د دفاع
وزارت د سیاسي تشکیلاتو د دفتر له خوا د شپې پر یوولسو بجو امین ته د
پېښې په هکله چې پلان د هغه تر نظر لاندې جوړ شوی و، تیلفوني خبر
ورکړ شو. د سیاسي تشکیلاتو دفتر په ډیره وارخطایۍ د عاجل جریان
په نوم د امین د استرګنځي د تلفون نومره ووهله - له هغه خوا د محافظینو
د ګارد له خوا بېرته بیا هم له امین سره د تلفوني تماس د نه ټینګیدو
وویل شول - خو د دفتر مؤظف اصرار او ټینګار دومره زیات شو چې ګارد
مجبور شو ، امین د نشو او تماشو له خیالونو او خوبونو راپاڅ کاندی.

امین په خپل د غږ د خپلې استبدادی کرکجنې پریوه وحشیانه او
مخمورانه بڼه د تلفون غوږی راسمه کړه په پاسته کوچ سپه ده
وا وښت - پښې یې پر مخامخ پروت میز کېښودې ، خولې یې سره یې په شیبه
کې داسې ژور بدلون راغی چې دیوه بې ساری وحشت او ویرې ګډ

ولسوال له غوسي او واره لکه مار تاو راتاو کېده. دوه ځله یې په خپلو
عسکرو د کلاشنکوف حجوري نشي کړي، دا ځل هغه بیا له کنځلو او بد و
رد و سره پر عسکرو د کلاشنکوف خوله راوګرځوله، خو بېرته یې ژر لاس
ونیو، خپلې پولېسو شوندې یې په غاښونو چیچلې، یوه او بله خوا
یې بې هدفه ګرځندي او لیوني قدمونه اخیستل.

یو ځل بیا یې په شاوخوا کوروني د دفتر امر وکړ:
خو زړه یې بیا هم کرار و نه موند. دوربین یې وغوښت چې وګوري
دباندې څه حال دی او څومره مجاهدین له کومو خواوو څه ډول وړاندې
کوي، د دوربین سترګې لا په ربړ دیدلو لاسونو په خپلو سرو خونکارو
سترګو سمې کړې د دوربین آینه د لمر د وروستیو وړانګو له تکو سره پرتیده
له دغه څرګېدو سره د یو مجاهد ټوپک ګولۍ سیخه دده د دوربین سر
سترګې راسمه شوه او له مغزو یې ووته. له یوې سختې چیغې سره یې
ځمکې راولوید او له څو لغتو وهلو سره یې ساه ووته.

مجاهدین وار په وار د ولسوالۍ د دیوالونو ته نژدې کېدل. د
ولسوال له مرګ سره د کمونستانو مقاومت نور هم کمزوری شو. لږ شیبه وروسته
د کمونستانو د تسلیم تسلیم چیغې پورته شوې. مجاهدین پر ولسوالۍ ور ننوتل او غنیمې
د یوې تیاره شپې په تورو ټګو کې د کمونیزم د وحشتونو بې جلبه واکمني تر خاورو
لاندې شوه، او د سهار د لمر څرک له زرینو وړانګو سره پر ولسوالۍ د اسلام
پرتمین بیرغ رپیده.

... او ټانکونه وغورېدل!

د قیام پر دوهمه ورځ (د ۱۳۵۸ لمریز د جوزا - ۱۲ -) د دفاع
وزارت د سیاسي تشکیلاتو د دفتر له خوا د شپې پر یوولسو بجو امین ته د
پېښې په هکله چې پلان د هغه تر نظر لاندې جوړ شوی و، تیلفوني خبر
ورکړ شو. د سیاسي تشکیلاتو دفتر په ډېره وارخطایي د عاجل جریان
په نوم د امین د استوګنځي د تلفون نومره ووهله. له هغه خوا د محافظینو
د ګارد له خوا ورته بیا هم له امین سره د تلفوني تماس د نه ټینګېدو
ووېل شول. خو د دفتر موظف اصرار او ټینګار دومره زیات شو چې ګارد
مجبور شو، امین د نشو او تماشو له خیالونو او خوبونو راپورته کاندي.

امین په خپل د دغې د خپلې استبدادي کړکېچن پر یوه وحشیانه او
مخمورانه بڼه د تلفون غوږۍ راسمه کړه په پاسته کوچ سپه دوه
وار ونیت - پښې یې پر مخامخ پروت میز کېښودې، خوله یې سر یې په څېره
کې د اسې ژور بدلون راغې چې ډېره بې ساري وحشت او ویرې ګډه

(c) ketabton.com: The Digital Library

امتزاج یې تمثیلاوه ـ غزولې ښنې یې راټولې او په کوڅ کې راسم شو ـ امین هیڅکله هم داسې حالت سره نه ؤ مخامخ شوی د هغه دوحشیانه طبیعت دخونړې تور ژبغړنده لمبو د هغه پرشندی دوېری او شکست خولې راماتې کړې وې ·

د امین غږ نور هم د د او غوسه ناک شو ـ هغه یې کوله چې د تهر دشدت له امله داسې وښیي چې نور او پیدلوته تیار ندی او نه غواړی نور د غه دول د ماتې او ویرې سپیرې خبرې واري · ژر یې دمقابل لوری خبره وربرې کړه او له دې خبرې سره یې غوږ په دیر زور سره پر تیلفون ور وغورځوله چې سبا به دجمهوریت چارو په وزارت کې د پیښو په هکله خبری کوو او لازم تصمیم به نیول کېږي :

او چې مخ یې راوګرځاوه نو د مخ پرېږې غوښې یې داسې تکې سرې اوښتې وې لکه د آهنګر په کوره کې سره شوی اوسپنه د مړي ګوته یې پرسیدلې وې ـ هغه نور د د غې شپې د نشو او تماشو نه ؤ ـ د عیش او نوش کوم محفل چې هغه ترا غوښتی ؤ ناتمام پاتې شو ـ بد مستو ګډ ونکو ، ټوکو او نخاسګرو د وضعي بر د غه ناځاپي بدلون پوهیدل ته پیکه او خپ ورکتل ـ او یو په بل پسې له مجلس نه ووتل ... که څه هم په حقیقت هیڅوک پوه نشول ، خو دومره یې ضرور وانګیرل چې څه ناوړه پیښه رامنځ ته شوی ...

امین د اندیښنو او چرتو په سمندر کې د څپو په کومې کې ډوب ډوب

کیده ، خپلې ملې ځلې او مځې په سینه لاهو ورته بربینېدې ـ یو وار بې خونړې جذبات راولړزېدل او داسې یې وپتېیله چې له یوې مخې به بمباری وکړي ، یو مخیز وژنې ته به لاس اچوی ـ څوک دي چې د هغه د روسي ټانکونو او الوتکو او ... مقابله وکړي ....

اندیښنو او وسوسو خوب ته نه پرېښوده ـ د میز پر سر یې د ودکا له بوتل نه یو دک ګیلاس په سر واړاوه ، بیا یې هم د وحشیانه طبیعت د خونړی او بې جلبه واکمنۍ طغیان تکرار نشو ـ له مغزو یې د اندیښنو او وسوسو زولنې بېرته نه شوی ، بل ګیلاس ته یې لاس کړ ، ستوني ستغ په کټ وغزېد او سترګې یې پټې کړې ·

* * * * *

سبا رسمي امین د جمهوریت چارو وزارت دستوري په مانۍ کې حاضر ؤ ، د تالار له یو سر نه تر بله یې قدم واهه ، موظفین او محافظین د هغه ښه غیرمترقبه وضعي او حرکاتو ته هک حیران وو ، او دیوی ډیرې ناوړې پیښې انتکل یې کاوه ·

امین په ډیره بې صبرۍ د انتظار ګړۍ شمیرلې ـ ښی لاس یې د پتلون په جیب کې اچولی ؤ او په پوره زړه تنګۍ یې په کیڼ لاس ترپل شوی ساعت ته کتل ـ د رنګ ساعت ته (۸) تنه عسکری صاحبمنصبان او څلور تنه ملکي خلقیان تالار ته راننوتل ـ امین د

امتزاج يې تمثيلاوه - غزولي پښې يې راټولې او په کوچ کې راسم شو - امين
هيڅکله هم داسې حالت سره نه ؤ مخامخ شوی د هغه د وحشيانه طبيعت د خونړي
تور ژبغرانده لمبو د هغه پرشندی دويری او شکست خولې راماتی
کړی وی .

د امين غز نور هم د د او غوسه ناک شو - هغه يې کوله چې د تهر
دشدت له امله داسې وښيي چې نور او بيدلو ته تيار ندی او نه غواړی نور د غه
بول د ماتې او ويرې سپيرې خبرې واورې . ژر يې د مقابل لوري خبره
ورپرې کړه او له دی خبری سره يې غوږ په دير زور سره پر تلفون
ورو غورځوله چې سبا به د جمهوريت چارو په وزارت کې د ښينو په هکله خبری
کوو او لازم تصميم به نيول کيږي :

او چې مخ يې را وګرځاوه نو د ځ پر يرې غوښې يې داسې تکي سره
اوښتي وی لکه د آهنګر په کوره کې سره شوی اوسپنه د مړه رګونه يې
پرسيدلي وو - هغه نور د د غې شپې د نشو او تماشو نه ؤ - د عيش او
نوش کوم محفل چې هغه نن راغوښتی ؤ نا تمام پاتې شو - بيه مستو
ګډونکو نکوليو نڅا کوونکو د وضعې پر دغه ناڅاپي بدلون پوه نه پکه او خپ
خپ وکتل - او يو په بل پسې له مجلس نه ووتل ... که څه هم په حقيقت هيڅوک
پوه نشول ، خو دوهره يې ضرور وانګيرله چې څه ناوړه پېښه رامنځ ته
شوی ...

امين د انديښنو او څرتونو په سمندرکې د ډوبې په کومی کې د وب ډوب

کيده ، خپلې هلې ځلې او هڅې په سينه لاهو ورته بې بېښندی - يو واز -
يې حنو نړی جذبات راولنړيدل او داسې يې وپتپيله چې له يوی مخې
به بېبارۍ کوی ، يو مخينه ونړنی ته به لاس اچوی - خو ک دي چې د هغه
د روسې تانکي نوي الوتکو او ... مقابله وکړی ....

انديښنو او وسوسو خوب ته نه پرېښوده - د ميز پر سر يې
د ودکا له بوتل نه يو ډک ګيلاس په سر واړاوه ، بيا يې د وحشيانه
طبيعت حونړی او بې جلبه وکڅه طغيان کرار نشو - له مغزو يې د انديښنو
او وسوسو زولنې پرته نه شوی ، بل ګيلاس ته يې لاس کړ ، ستونی
ستغ په کټ وغزيد او ستر ګې يې پټې کړی .

* * * * *

سبا رښتې امين د جمهوريت چارو وزارت د ستوري په مافی
کې حاضر ؤ ، د تالار له يو سر نه تر بله يې قدم واهه ، مؤظفين او محا-
فظين د هغه غير مترقبه وضعې او حرکاتو ته هک حيران وو ، او
ديوی ويری ناوړی پېښې انکل يې کاوه .

امين په ويره يې صبره د انتظار ګړی شميرلې - ښې
لاس يې د پتلون په جيب کې اچولی ؤ او په پوره تنګه يې په کين
لاس ترل شوی ګړی ته کتل - د رنګ ساعت ته (۸) تنه عسکری
صاحبمنصبان او خلوی ته ملکی خلقيان تالار ته راننوتل - امين د

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځنوا پر خلاف هغوی ته کومه خاصه پاملرنه ونه کړه - هغوی هم خپل ځانونه داسې عیارکړي وو چې د عسکري انضباط ترڅنګ یوڅو د خپګان او تأثرتری خوتکیده - څیر وي دیوې غیر منتظره خراشینې ښکندونه کوله، چې حق په جانب بنه یې نیولی وه - خو لدې سره یې داسې ښکارو له چې د پیښې ار ستونزې د مقابلې او حل لپاره د جدي او بریالي اقدام لپاره بشپړ تیاری لري، او د خپل دننیز وار او عار د پټولو په لټه کې وو.

له معمولې او عادي پوښتنې وروسته د ستر مېز شاوخوا کیناستل - د مرکزي قواو قومندان محمد دوست چې د پلان مهمه مهره وه د امین په عادي اشاره د راپور د وړاندې کولو لپاره وښوریږ - د دیری بیړې او وارخطایۍ په حالت کې یې کاغذونه راویستل، د کاغذونو د ترتیبولو پر وخت یې لاسونه لکه د مستې پاڼې رپېدل، له دیرې وارخطایۍ تری د راپور پاڼې ګډې وډې شوې وې، د شرم او ویرې په فضا کې به یې پټ پټ او غلا غلا د امین خواته کتل - په سالون کې چوپه چوپتیا وه - یوازې د محمد دوست په رپېدلو لاسونو کې د کاغذ د کړپار آواز پورته کیده چې د پاڼو د ترتیبولو کوښښ یې کاوه.

هغه د راپور په لوستلو پیل وکړ:

... خلکو د توپکو د ویش پر وخت د ځینو ناعاقبت اندیشه مسئولینو د عجولانه اقداماتو او د ولسوال د بې کفایتۍ له امله او هم

لدې کبله چې د پلان په ترتیب او د هیئت په دله کې ځینې اشخاص په پټه کې له اشرارو سره مله وو پلان له ناکامۍ سره مخامخ شو - خلکو وسلې تښتولي او نژدې یو ولس زره توپک یې تر لاسه کړي دي - د چک پر ولسوالۍ او د دایمیرداد په علاقه دارۍ یې برید کړی د علاقه دار او ولسوال په ګډون زموږ زیات شمېر خلقي ملګري له منځه تللي - ... مفصل راپور لا تر اوسه موږ ته ندی رارسیدلی ...

امین میز په سوک ووا هه وې ویل: مانه ووایې چې د وسلې د ویش د هیئت په تاکنه کې باید ښه غور وشي.

محمد دوست: صاحب موږ څه خبر وو . د ګروال غلام دستګیر خوشبین کاله په روسیه کې تیرکړي ارګانیزو بې یې هلته اخیستي . موږ څکه پرې باور او داده وو، خو اوس ابتدائي راپور داسې ښيي چې د پلان په ناکامۍ او د خلکو په پاروته او ولاړیدنه کې منفي رول لوبولی دی، امین بیا هم چپل سوک له میز ته پورته تیرکړ تاستکسان داسې وښوریدل لکه چې څوک د چاله نابېره غږ سره ویریدلی وي زیاته یې کړه : نه نه، تاسې له دقت نه کار نه دی اخیستی، سهل انګاري مو کړې انقلابي !! دید او درک مو کمزوری دی . مسئولو کسانو ته باید سخته جزا ورکړه شي . حزبي انضباط او درایت !! مو له پامه غورځولي دي ...

په اوریدو نکو کې دا جرئت نه و، چې د پیښې په اړه د-

(c) ketabton.com: The Digital Library

پخوا پر خلاف هغوی ته کومه خاصه پاملرنه ونه کړه - هغوی هم خپل ځانونه داسې عیار کړي وو چې د عسکری انضباط تر څنګ یوژوند خپګان او تأثرتری څو تکیده - ځیر وېږ دیوې غیر منتظره خواشینی ښکندونه کوله ، چې حق په جانب بښه یې نیولې وه - خو لدی سره یې داسې سنکارو له چې د پیښې او ستونزی د مقابلې او حل لپاره د جدی او بریالی اقدام لپاره بشپړ تیاری لری ، او د خپل د ننیز وار او عار د پټولو په لټه کې وو.

له معمولی او عادی پوښتنې وروسته د ستر میز شاوخوا کیناستل - د مرکزی قواو قوماندان محمد دوست چې د پلان مهمه مهره وه د امین په عادی اشاره د راپور وړاندې کولو لپاره وښوریده - د ویری بیړی او وارخطایی په حالت کې یې کاغذونه راویستل ، د کاغذونو د ترتیبولو پر وخت یې لاسونه لکه د منی پاڼی رپیدل ، له ډیری وارخطایی تری د راپور پاڼی ګډی وډی شوی وی ، د شرم او ویری په فضا کې به یې پټ پټ او غلا غلا د امین خواته کتل - په سالون کې چوپه چوپتیا وه - یواځی د محمد دوست په رپیدو لاسونو کې د کاغذ د کړپهار آواز پورته کیده چې د پاڼو د ترتیبولو کوښښ یې کاوه .

هغه د راپور په لوستلو پیل وکړ :

... خلکو د تورو کو د ویش پر وخت د ځینو ناعاقبت اندیشه مسئولینو د عجولانه اقداماتو او د ولسوال د بی کفایتۍ له امله او هم

لدی کبله چې د پلان په ترتیب او د هیئت په دله کې ځینی اشخاص په پټه کې له اشرارو سره مله وو پلان له ناکامۍ سره مخامخ شو - خلکو وسله تشنتولی او نژدی یوولس زره توپک یې ترلاسه کړی دی - د چک پر ولسوالی او د دایمیرداد په علاقداری یې برید کړی د علاقدار او ولسوال په ګډون زمونږ زیاتره خلقی ملګری له منځه تللی - ... مفصل راپور لا تر اوسه مونږ ته ندی رارسیدلی ...

امین میز په سوک ووا هه وې ویل : مانه وویلې چې د وسلې د ویش د هیئت په ټاکنه کې باید ښه غور وشی .

محمد دوست : صاحب مونږ څه خبر وو . د ځکروال غلام دستګیر خوشبین کاله په روسیه کې تیرکړی ارکانحربی یې هلته اخیستی . مونږ څکه پری باور ی او داده وو ، خو اوس ابتدایی راپور داسې ښیی چې د پلان په ناکامۍ او د خلکو په پاروته او ولاړیدنه کې هغه د ر اغیزمن رول لوبولی دی ، امین بیا هم چپل سوك له میز ته پڅس تیرکر تاسته کسان داسې وښوریدل لکه چې څوك د چاله نا بیره غبر سره وریدلی وی زیاته یې کړه : نه نه ، تاسی له دقت نه کار نه دی اخیستی ، سهل انګاری مو کړی انقلابی !! دیداو درك مو کمزوری دی . مسئولو کسانو ته باید سخته جزا ورکړه شی . حزبی انضباط او درایت !! مو له پامه غورځولی دی ...

په اوریدو نکو کې د اجرئت نه و ، چې د پیښی په اړه د-

امین د خالت ته په رمزي او کنایي بڼه اشاره وکا، له څیرو او خوږ مندو سترګو یې داسې بریښېده لکه چې د پېښې مسئولیت پرې ډېر دروند والی کوي - د تولو سترګې په مېز کې ښخې وې ...

د ګواښونو، تهدیدونو او اخطارونو په ګیر و دار کې وروستی پرېکړه داسې وشوه چې په دوو ورځو کې دننه به د کوماندو نړتي هوايي قوا، ځمکني قواوې، بالاحصار او قرغې نه مو ګډ لوړ رتبه پوځي هیئت په سیمه د برید پروګرام او نقشه تیاروي - نقشه به په ځلورم نمبر زغرواله قوا کې د موظفو روسي مشاورینو له نظره تېرېږي - منظوري به یې اخلي او په عملیاتو به پیل کوي - داسې دقیق او هراړخیز عملیات چې یو اشرار هم تري ژوندي پاتې نشي.

امین پرېکړه یو ځل بیا د غوسې او تهدید په یوه وحشتناک انداز کې تکرار کړه او لدې سره د همدغه ورځ جابرانه پسوز په منولو سره له ځایه پاځېده، ناست کسان لکه فنري انسانان په ډېره بېړه پورته وغورځېدل - دوتلو پروخت یې د توقع پرخلاف په نسبتاً ورو او نرمه لهجه زیاته کړه: زه ترڅکي صاحب ته ځم تاسې به په ډېره دقیقه او مؤثره توګه خپل کار پرمخ بیایئ او ماته به مفصل معلومات راسوئ ...

هغوي په مړو سترګو یوا ځي دومره ورغبرګ کړه

چې ډېر ښه صاحب!

* * * * *

دوه ورځې وروسته د ځمکنیو او هوایي قواوو د ګډو عملیاتو پروګرام بشپړ شو او د کابل په زړه کې د زغروالو تانکونو یو اوږد کتار وخوځېده، په پاخه سړک یې خپل پولادي غاښونه ښخول او د سړک زړه یې څیراوه.

هو! د کابل دوښو، بوټو پیانی چې څو مره تازه ګرمی زمولولی وې - له هغه نه زیات یې د استو کنو زړونه د کمونیزم ناوړین مړوړلي وو - له څیرو یې دیوه ژور خزن او اند یښنو دوک پورته کېده ...

د شیر دروازې او اسمایي غره لمنې بیا د یوې بلې خونړۍ فاجعې او تاتار شاهدې وې شاو خوا غرونو له ښاره خپله غیږ تنګه را تاوکړې وه - او داسې یې په خپله غیږ کې نیولې وو لکه مور چې خپل اولاد له چا دښمن او وحشي نه پټوي، د شیر پور کلا یو ځل بیا د وطن د آزادۍ د دښمن ځپلو ته نینه نینه کېده بالاحصار بیا هم د یوه بل نوي تاتار او یرغل مقاومت ننداري ته سترګې په لار و، چې څېرته بیا کوم بل نوي "کمیونارد" راوپرځوي او کوم بل "شاه شجاع" د خلکو د قهر په لمبو کې ونغاړي ...

امین د خالت ته په رمزي او کنايي بڼه اشاره وکړه، له څېرو او څوړنډو سترګو یې داسې برېښېده لکه چې د پېښې مسؤلیت پرې ډېر دروند ولاړ کوي - د ستړو سترګې په مېز کې ښخې وې ...

د ګواښونو، تهدیدونو او اخطارونو په ګېډه دارکې ورو ورو ستي پرېکړه داسې وشوه چې په دوو ورځو کې دننه به د کوماندو ټولي هوایي قوا، زغروالې څلورمې قوا، بالاحصار او قرغې نه میوند لوړ رتبه پوځي هیئت په سیمه د بریالي پروګرام او نقشه تیاروي - نقشه به په څلورم نمبر زغروالې قوا کې د مؤظفو روسي مشاورینو له نظره تېروي - منظوري به یې اخلي او په عملیاتو به پیل کوي - داسې دقیق او مرګ‌خېز عملیات چې یو اشرار هم تري ژوندي پاتې نشي.

امین پرېکړه یو ځل بیا د غوسې او تهدید په یوه وحشتناک انداز کې تکرار کړه او لدې سره د همدغه ورځې ګوزار په سیوالو سره له ځایه پاڅېده، ناست کسان لکه قلمي انسانان په ډېره بیړه پورته وغورځېدل. دوتلو پروخت یې د توقع پرخلاف په نسبتاً ورو او نرمه لهجه زیاته کړه: زه ترکي صاحب ته ځم تاسې به په ډېره دقیقه او مؤثره توګه خپل کار پرمخ بیایئ او ماته به مفصل معلومات راسوئ ...

هغوی په مرو سترګو میواځي دوه مره ورغبرګه کړه

چې ډېر ښه صاحب!

* * * * *

دوه ورځې وروسته د ځمکنیو او هوایي قواو د ګډو عملیاتو پروګرام بشپړ شو او د کابل په زړه کې د زغروالو ټانکونو یو اوږد کتار وخوځېده، په پاخه سړک یې خپل پولادي غابونه ښخول او د سړک زړه یې څېراوه.

هو! د کابل دوړو، بوټونو پیاني چې څه موده تازه ګرمي زموږ لولي وې - له هغه زیات یې د استونکو زړونه د کمونیزم ناوړین مرووړلي وو - له څېرو یې ډېره ژوره خزن او اند ېښنو دوک پورته کېده ...

د شیر دروازې او اسمایي غره لمنې بیا د یوې بلې خونړۍ ماجری او ناتار شاهدي وې. شاه خوا غرونو له ښاره خپله غېږ تنګه راتاوکړې وه - او داسې یې په خپله غېږ کې نیولي ؤ لکه مور چې خپل اولاد له چا دښمن او وحشي نه پټوي، د شیر پور کلا یو ځل بیا د وطن د آزادۍ د دښمن ځېلو ته نینه نینه کېده. بالاحصار بیا هم د یوه بل نوي ناتار او ویاړلي مقاومت ننداره ته سترګې په لاره، چې چېرته بیا کوم بل نوي «کمیونار» راوپرځوي او کوم بل «شاه شجاع» د خلکو د قهر په لمبو کې ونغاړي ...

(c) ketabton.com: The Digital Library

زاړه ښار بیا د خپلو تیرو ویاړونو په یاد ولو سره د یوبل «مکتاتن»
د څیګر خیر ولوسته نوي « اکبران » راوړاندې
کول ...

تنګیو نوری هم خپلې نرامې تمینګولې چې څوک بل « براښدن »
تری نیم ژواندی ونه وځي ...

د زرنګار پارك عوندی بیا د هیواد د اسلامي نهضت د سرتیرو
دتکبیر ملکوتي آوازته غوږ نیولی و . . - او د استعمار - کمونیزم
فساد او استبداد پرخلاف یې د مبارزې تیر پلونه دیوه نوي قیام او خوځښت
مخې ته په خپله سینه کې راتازه کول .

کابل پوهنتون بیا د اسلامي نهضت د مبارزو یادونه راسپړل
لاری او واټونو د یوه نوي ویاړمن او بې سیاله خوځښت په مینه د هیواد
د تیرو ویاړونو او ارمینتونو کړنې په ښنه کولې .

په همدغه ورځ یوه زړه بوږنوونکې او دوح ځپاروونکې حالت کې
د کابل له زړه نه ، د ایمان پرتکیه د پاچیدلی ولس د انقلابي هود ، اتلو
الو حماسو او ویاړونو د تکوین لپاره د تانکونو او توپونو پر اوږو د کتار
خپله لار وهله او هلته .....

... او هلته چې د الله اکبر نارو
د تیارو زړونه څیرل

د سپوږمۍ په تته رڼا کې د ستورو له ستړکو نو سره د زړو ویاړنو
لکه د یوه بختور زړی انګازې خپرولې - د کوليو په پلوشو کې د یوه نیکمرغه
ارزغورنده سبا وون ننبې ځلیدلې - او په هغه تیاره کې د مرد کیو د
رڼا کرښې د کفر او کمونیزم د تورې تروږمې د زړه څیرلو ته بیخي
روته ښکاریدې .

ولسوالي فتح شوې ده ، هغه دوبرې او وحشت مرکزونه هغه
پروت ویروونکی ښه نلري . د زندان پنجرې ماتې شویدې او وحشتونو

PROPERTY OF ACKU 5657

زاړه ښار بیا د خپلو تیرو ویاړونو په یاد ولو سره د یوبل «مکناتۀ»
د خیګر خیروالو ته نوي «اکبران» راورسندي
کول ...

تنګیو نوري هم خپلې نرامی تمینګولی چې څوک بل «برانیدن»
تری نیم ژواندی ونه وځي ...

د زرنګار پارک عزندۍ بیا د هیواد د اسلامي نهضت د سرتیرو
د تکبیر ملکوتي آواز ته غوږ نیولی و ... او د استعمار - کمونیزم
فساد او استبداد پرخلاف یې د مبارزې تیر پلونه د یوه نوي قیام او خوځښت
مخې ته په خپله سینه کې راتازه کول .

کابل پوهنتون بیا د اسلامي نهضت د مبارزو یادونه راسپړل
لارو او واټونو د یوه نوي ویارمن او بې سیاله خوځښت په مینه د هیواد
د تیرو ویاړونو او ارمینتونو ګرینې په ښنه کولې .

په همدغه وړه یوه زړه بوږنوونکی او دوج ځپاروونکی حالت کې
د کابل له زړه نه ، د ایمان پر تکیه د پاڅیدلی ولس د انقلابي هود ، اتلو
الو حماسو او ویاړونو د تکوین لپاره د تانکونو او توپونو یو اوږد کتار
خپله لاره وهله او هلته ....

... او هلته چې دالله اکبر نارو
د تیارو زړونه څیرل

د سپوږمۍ په تته رڼا کې د ستررو له ستر ګکو نو سره د نوي ویاړونو
لکه د یوه بختور نوري انګازې خپرولې - د کولیو په پلوشو کې د یوه نیکمرغه
او ژغورنده سبا رڼا نبي ځلیدلې - او په هغه تیاره کې د مرمیو د
رڼا کرښې د کفر او کمونیزم د تورې تروږمۍ د زړه څیرلو ته بیخي
ورته ښکاریدې .

ولسوالي فتح شوې ده ، هغه دویرې او وحشت مرکزونه
پروت ویرونکی بند نه دي . د زندانونو ماتې شویدې او وحشتونو

PROPERTY OF ACKU 5657

او څوورو نو خپله کره باڅکرېده .

دغه سهار مغانو دېر وختي د ونو په څانګوکي د خوشالۍ

د اتن نغمې پورته کړې وې - په دېر سرور او وجد يې له يوه ښاخ

نه بل ته ټوپ کړ - د اسې ښکارېدل لکه چې د توکل

عمر له پاره همدانن تراني غږوي او د نړۍ غوږ پرانيزي .

د دغه ګهيځ سپيده چاود بل ډول و - درونه او هيبتناک .

خوخون او اورا پالونکی .

ن سهار د (الله اکبر) خبر او لږ ووتکی غږ داسې

خوندور لګيده لکه چې د سرې په زړه او رکونو ننوتي ، ويښ

زړونه يې لا بيداروله - جذبې او ولولې يې نوې هم راپاروله او ټونډ

کولې .

د دغه سهار د لمر ځرک ځلنده او طلايي پلوشې له بل هر

وخت نه بريښنده او ورنګيني ... د لمر ځرکې دد ښمن تورزړونه

خيرلي وو او د آزادۍ او بریالي مقاومت د ميل او دوام کړنې

يې ا نځور کړې وې .

دغه سهار له بل سهار نه په خوار نيات توپير سره پيل

شو - سنګرکي يو بل ته دوبلو دېر خرلل ازنوبي دېر ناويلې راز ونه

سپړلو ته ليکه کړې وو ، په شوندو او زړو د ځرګندولو دېرې نوې

او ميني ناکې خبرې کړېدې .

ACKU

سيند ن مرام يون ته کاوه څکسوخرو څپې يې په ډېره تيزي او بې صبرۍ

له يو بل سره تندي جنګول .

د سيند د اروغاروته دنګ دنګ چنارونه لکه وسله وال

سپاهيان د دفاع او مقابلې لپاره تيارسۍ ولاړ وو .

د بربښنادنابريکي په نهرکي کبانو د اوبو له تل نه د ننه

ودځې د يادونو سندارې ته پر له پسې غوټې راوهلې .

د خلکو له خبرو يو دول ميڼه ناک هيبت او صلابت

ځليده - ليرې نه د ايږون و آبله ودځ موچې همدغه وکړې ليدل

او تن مولې نظرو تيرول د بريات تغيير ترې بريښيده .

پرونځديو بزکو پر اوږه بيل او کلنګ و او وچو شونډو

او سپيره مخ يې د بدې ورځې تصوير وړاندې کاوه ، نن يې پر اوږه

يوه تود بړي د ايماني پرتم او ځواک ښندنه ښيلولو له ځيرې يې له

پراوږده غمونکي انتظار وروسته د يوه فاتح وصال وړاندې

ځليدې .

نږه وروتکي ښنداره وه - پارو ونکي ښنداره او ميڼه ماتوونکي .

نږونه باغ باغ وو او بدنونه له خوبنۍ او ولولو په جامو کې نه ځايېدل

تابه ويل په کاشناتو کې له يوې محې ساه او روح پوکلي شوی - له هرې

تيبې هرکمر - هرې ځانګي او هرې پانې د آزادۍ او خوځښت

ترانې زمزمه کيدې اوچې د سيند د څپو آوازه به د زړکو له غاړو

او څوروي تو خپله کډه بار کړېده ؟

دغه سهار مرغانو د پر وختي د ونو په څانګو کې د خوشالۍ د اتڼ نغمې پورته کړې وې - په ډېر سرور او وجد يې له يوه ښاخ نه بل ته ټوپ کړ - د اسې شور او زوږ يې جوړ کړی وُ لکه چې د ټول عمر له پاره همدانن ترانې غږوي او د زړه غوټې پرانيزي .

د دغه ګهيځ سپيده چاود بل ډول وُ - درونډ او هيبتناک . خوځون وُ او اروا پالونکی .

نن سهار د (الله اکبر) غږ او لړزوونکی غږ د اسې خوندور لګېده لکه چې د سړي په زړه او رګونو ننوځي ، ويښ زړونه يې لا بيدا روله - جذبې او ولولې يې نورې هم راپارولې او ژوندی کولې .

د هغه سهار د لمر ځرک ځلنده او طلايي پلوشې له بل هر وخت نه بړېښنده او ورنګينې وې - د لمر ځړېږي د د ښمن تور زړونه څيرلي وو او د آزادۍ او برمیال مقاومت د پيل او دوام ګړښې يې انځور کړې وې .

دغه سهار له بل هر سهار نه په خوا زيات توپیر سره پيل شو - ستر ګو يو بل ته د ويلو د پر خلاړل او زړونو د پر ناويلي رازونه سپړلو ته ليکه کړي وو ، په شونډو او ژبو د څرګندولو د پرې نوې او مينه ناکې خبرې ګرځيدې .

ACIKU

سيند نن ارام يون نه کاوه ځکه خو څپې يې په ډېره تيزۍ او بې صبرۍ له يو بل سره تندي جنګول .

د سيند د وارو غاړو ته د ټک د چنارونه لکه وسله وال سپاهيان د دفاع او مقابلې لپاره تيار سيخ ولاړ وو .

د برېښنا د فابريکې په نهر کې کبانو د اوبو له تل نه د نن ورځې د يادونې ننداړې ته پر له پسې غوټې راوهلې .

د خلکو له څېرو يو ډول مينه ناک هيبت او صلابت ځليده - ليرې نه د اپرون د آبله ورخ موچي همدغه وکړي ليدل او تن مو له نظره تيرول د پر زيات تغيير ترې برېښېده .

پرون چې ديوه بزګر اوږه بيل او کلنګ وُ او وچو شونډو او سپېره مخ يې د بدې ورځې تصوير وړاندې کاوه ، نن يې پر اوږه يوه توره بړې د ايماني پرتم او ځواک ننداره ښېيله او له څېرې يې له يوه اوږده غموونکي انتظار وروسته د يوه فاتح وصال وړانګې ځليدې .

زړه وړونکې ننداره وه - پاروونکې ننداره او مينه ماتوونکې . زړونه باغ باغ وُو او بدنونه له خوښۍ او ولولو په جامو کې نه ځايېدل تا به ويل په کاشانو کې له يوې مخې ساه او روح پو کلی شوی . له هرې تيږې هر کمر - هرې څانګې او هرې پاڼې د آزادۍ او خوځښت ترانې زمزمه کيدې او چې د سيند د ځپو آواز به د زړو کو له غاړو

اود کوم مجاهد دخوښې لرشلیک سره غبرګې شوې نو د غوڅې
دخونړۍ کودتا دیوه یونیم کال په نړه پروت زنګ یې له یوې مخې
لیرې کاوه .

مجاهدینو په نیول شویو موټرو نوکې د سیمې یوې او بلې
برخې ته دورکړې د داو له پاره د تکبیر له ملکوتي اوکفر ځپوونکو
نارو سره داسې یو هیجان جوړ کړی و ، چې سرې فکر کاوه
ځمکه - غرونه او کمرونه لړزیږي او خوځیږي .

د مجاهدینو له سترګو نه د امیدونو - خوښیو - تحرک
او نشاط ډیوه دروند امحتواج ځلیده ، وراړه ګی له سترګو مینه - له نړیو امیدونه
اولړزونه او له متوقوت او مهابت وریده .

مجاهدین په خپل ایماني او روحي ځواک او پیاوړتیا
ویاړیدل او دخپلو سوبو او برلاسیو په هنداره کې یې دیوه ملي غروره
لاري پرنښه کولې .

د مجاهدینو مشران د سیمې د امنیت او کنټرول له پاره
راغونډ شوي وو تا به دیل جاې یې په وسپنو پټې دي - ټوپک به یې پر
ز نګون ایښی و ٔ او له کارتوسو ډک کتارونو یې دلس له ورانګو سره
پر ښینا ښېږو شغلې شیندلې ، خیروړې د ایماني پرتم او عظمت غایندګي
کوله - د تیرو یادونو زاړه اوکل پلوته یې راتازه کول - د تیرو ویاړمن تاریخ
تلپاته ویاړونه یې راسپړل او د خپل ولس د تورې او سرلوړۍ دنګ

د نګ ځلې یې ودانول .

د تهرمانه شملې پورته وې - د ننګ ځادرونه خواره وو
د پت پټکي په سرونو ول ول پراته وو - او له عقابي سرو سترګو
یې د یوه ژور او شاهیني لید جولان بربینیده تا به ویل هر سړی د محمد جانخان
وځ غزیدلی ، هغه را ژوندی شوی او د ازادۍ د قافلې په مخکې د خپلو وینو ډیوې بلوي ،
دلته مشران په خپلو کې سره جرګه وو - په پوره داد او باور
یې د پښو په هکله دیو بل خبرې او نظریات اوریدل او د خپل اسلامي
بصیرت ، ولسي تجربو او پوهې په رڼا کې یې غوڅې پریکړې او څرګندونې
وړاندې کولې .

دوه ، درې ګروپونه په بیلا بیلو برخو کې د تنبتیدلو
خلقیانو او جاسوسانو په لټه کې وو - ځیني له کاه داني نه راایستلي - بل
به یې د وچې رشتې د دلیو له منځه راولاړ کړی و ٔ ، هغه درېیم یې له
کلاشینکوف سره د تیښتې پروخت نیولی و ٔ - او همدارنګه نور یې هم
یو یو له پټو ځایونو راروان کړي وو .

مشران ناست وو - لږ اخوا ورته وسله وال سرټېتي ځوانان
ولاړ وو او په انقلابي ویښتیا به سمبال . - او د جهادي بیدارۍ او
لید په روحیه ځواکمن .

مشرانو د یو بل خبرې واوریدې ، سلا مشورې یې سره
وکړې او په ګډه یې لومړني تدابیر ونیول او د اسلامي انقلابي
شورا تشکیل اعلان کړ :

اود کوم مجاهد دخوښې له شلیک سره غبرګې شوې نو د غولې دخونړی کودتا دیوه یونیم کال په نره پروت زنګ یې له یوې مخې لیرې کاوه .

مجاهدینو په نیول شویو موټرو نو کې د سیمې یوې او بلې برخې ته دوکړو د داد له پاره د تکبیر له ملکوتي اوکفرځپوونکو نارو سره داسې یو هیجان جوړ کړی و ، چې سړي فکر کاوه ځمکه ـ غرونه او کمرونه لړزیږي او خوځیږي .

د مجاهدینو له سترګو نه د امیدونو ـ خوښیو ـ تحرك او نشاط ډیوه درونه امتزاج ځلیدی له سترګو مینه ـ له زړونو امیدونه او زړونه او له متو قوت او مهابت ورېده .

مجاهدین په خپل ایماني او روحي ځواك او پیاوړتیا ویاړېدل او د خپلو سوبو او بریالیتوب په هنداره کې یې دیوه مثلي عزم لارې پرنښه کولې .

د مجاهدینو مشران د سیمې د امنیت او کنترول له پاره راغونډ شوي تا به ویل چاڼې یې په وسپنو پټې دي ـ ټوپک به یې پر اوږه ځنګون ایښی و او له کارتوسو ډك کتارونه یې دملا له ورانګو سره ښکاره ښیښتي شغلې ښیندلې ، حئیروښې د ایماني پرتم او عظمت نمایندګي کوله ـ د تیرو یادونو زاړه او کل پلوته یې تازه کول ـ د تیرو ویاړونو تاریخ تلپاتنه ویاړونه یې راسپړل او د خپل ولس د توري او سرلوړۍ د ننګ

د ننګ څلې یې ودانول .

د قهرمانانو شملې پورته وې ـ د ننګ ځادرونه خواره وو د پټکي په سرونو ول ول پراته وو ـ او له عقابي سرو سترګو یې د یوه زوړ او شاهیني لید جولان بریښیده تا به ویل چې په اهریمني زړو کې د محمد جان خان روح غوښتونکي هغه راژوندي شوي او د ازادۍ د قافلې په مخکې د خپلو وینو ډیوې بلوي.
دلته مشران په خپلو کې سره جرګه وو ـ په پوره داد او باور یې د پېښو په هکله د یو بل خبرې او نظریات اورېدل او د خپل اسلامي بصیرت ، ولسي تجربې او پوهې په رڼاکې یې غوڅې پریکړې او څرګندونې وړاندې کولې .

دوه ، درې ګروپونه په بېلا بېلو برخو کې د تښتېدلو خلقیانو او جاسوسانو په لټه کې وو ـ یو ځای له کاه داني نه رااېستلی ـ بل به یې د وچې رښتې د دلیو له منځه راولاړ کړی و ، څه درېیم یې له کلاشینکوف سره د تیښتې پروخت نیولی و ـ او هم دا رنګه نور یې هم یو یو له پټو ځایونو راوان کړي وو .

مشران ناست وو ـ لږ اخوا ورته وسله وال سرتیاري ولاړ وو او په انقلابي وینښتابه سمبال ـ او د جهادي بیدارۍ او لید په روحیه ځواکمن .

مشرانو د یو بل خبرې واورېدې ، سلا مشورې یې سره وکړې او په ګډه یې لومړنۍ تدابیر ونیول او د اسلامي انقلابي شورا تشکیل اعلان کړ :

عبدالکبیر د اسلامي انقلابي شورا مشر.

محمد منیر اخندزاده د اسلامي انقلابي شورا مرستیال.

ډګروال ارکان حرب غلام دستګیر نظامي قوماندان.

حاجي محمد امان - ملک امیرخان - ملک خان صاحب - ملک غلام حیدر

او .... د غبرګې په توګه

پسند د اسلامي او انقلابي شورا کې راغونډ او د بیې او مجاهدینو

قیادت ورسپارل شو.

که ووایم چې د یوه مقتدر حکومت بنسټ یې کېښود مبالغه

به نه وي.

قضایي څانګه - د امنیت څانګه - د وعظ او تبلیغ له پاره د

علماوو څانګه او د غسې د نورو څانګو هستې کېښودل شوې.

د غلته سره له تابیري چې د رلس له منځه راولاړشوی قوت

کولی شي د دېرو مشهورو سیاست پوهانو - او هغو کسانو نه چې په

سیاست او سیاسي مانورو کې یې دېرې خولې بهولې وي بوسیالي

وخېژي او بریمن. او داسې کړنې وکاړي او په نبنه کړي چې د دېرو

سیاسیونو د عمرونو هلې ځلې نشي ورته رسېدلی. په رښتیا

هم چې «ملتونه له سیاستمدارانو نه هوښیار دي اود حالاتو

په نبض پوه.»

هلته د عصر د مډرني تکنالوژۍ او عصري تخنیک په نشه

مستو او د جهاني سیاست د دې ماسره متخصصین، د کې جي بي

د شیطنت او سیاسي تزویر په بتې کې پخو شوو کارپوهانو-جنرالانو

سیاسیونو او دیپلوماتانو د خپلې غلامانه بقا او د خپل مستکبر بادار په

لاربنوونه د ولسونو له منځه وړلو او د خپل ناروا تسلط د دوام په خاطر

د کمپیوتر د عصر په سیوري کې پلانونه جوړول

او دلته یو بېوزلي - ځپل شوي - او اسکېرلي ولس او مشرانو

یې د خپل ایماني بصیرت او ولسي تجربې او اسلامي پوهې په رڼا کې

د حق د دښمنګرونو دلا پوځالي اوبرې دلاری یوني کاوه

هلته د ټانک - توپ - او بمونو د قوت په غمار کې د منظم

عسکري انضباط - یونیفورم - لباس - تاکتیک - ستراتیژۍ او فن

ماهران لګیا وو.

او دلته په ولسي جامو کې دغادي او درانه پتکي اولوړې شملې

خاوندان.

هلته ټانک ؤ - بمونه او اوی.

دلته ایمان، جذبه او احساس.

د خلقیانو او جاسوسانو بندیان یو یو را روسته شول پرېښتی

او کرېږي تري وشوې او هر یوه ته د هغه د ګناه مطابق جزا کانې

ورکړل شوې.

عبدالکبیر د اسلامي انقلابي شورا مشر .

محمد منیر اخندزاده د اسلامي انقلابي شورا مرستیال .

ډګروال ارکان حرب غلام دستګیر نظامي قوماندان .

حاجي محمد امان - ملك امیرخان - ملک خانصاحب - ملک غلام حیدر

او . . . . د غړو په توګه ـــــــــــــــــ به

پــــــد غه اسلامي او انقلابي شورا کې راغونډ او د سیمې او مجاهدینو

قیادت ورسپارل شو .

که ووایم چې د یوه مقتدر حکومت بنسټ یې کېښود مبالغه

به نه وي .

قضایي څانګه - د امنیت څانګه - د وعظ او تبلیغ له پاره د

علماوو څانګه او د غسې د نورو څانګو هستې کېښودل شوې .

د غلته سړي ته تابېري چې د ولس له منځه راولاړشوې قوت

کولی شي د ډېرو مشهورو سیاست پوهانو - او هغو کسانو نه چې په

سیاست او سیاسي مانورو کې یې ډېري خولې بهولې وي بو سیالې

وخېژي او بریمن . او داسې کړنې وکاړي او په نښه کړي چې د ډېرو

سیاسیونو د عمرونو هلې ځلې نشي ورپسې رسېدلی . په رښتیا

هم چې « ملتونه له سیاستمدارانو نه هوښیاردي او د حالاتو

په نبض پوه . »

هلته د عصر د مډرنې تکنالوژۍ او عصري تخنیک په نشه

مستو او د جهاني سیاست د ډپلوماسۍ متخصصین ، د کې جي بي

د شیطنت او سیاسي تزویر په بټۍ کې پخو شوو کارپوهانو - جنرالانو

سیاسیونو او ډیپلوماتانو د خپلې غلامانه بقا او د خپل مستکبر بادار په

لاربنوونه د ولسونو له منځه وړلو او د خپل ناروا تسلط د دوام په خاطر

د کمپیوټر د عصر په سیوري کې پلانونه جوړول

او دلته یو بېوزلي - ځپل شوي - او اسکېرلي ولس او مشرانو

یې د خپل ایماني بصیرت او ولسي تجربې او اسلامي پوهې په رڼا کې

د حق د دښمنو د لا پوځالي او بري د لارې پیون کاوه

هلته د ټانک - توپ - او بمونو د قوت په څنګ کې د منظم

عسکري انضباط - یونیفورم - لباس - تاکتیک - ستراتیژۍ او فن

ماهران لګیا وو .

او دلته په ولسي جامو کې د څادر او درانه پټکي او لوړې شملې

خاوندان .

هلته ټانک و - بمبار او راډار .

دلته ایمان ، جذبه او احساس .

د خلقیانو او جاسوسانو بندیان یو یو راوستل شول پوښتنې

او څېړنې ترې وشوې او هر یو ته د هغه د ګناه مطابق جزاګانې

وټاکل شوې .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مجاهدینو ګروپونه د سیمې د دفاع او ساتنې لپاره غوره کړی شول - د ایماني ولولو او انتقامي جذبو په توپان کې د تکبیر د اروا پالونکو نارو په پیلامه وخوځېدل - د لارې په اوږدو کې د خلکو له خوا د زنده باد او تکبیر په نارو بدرګه کېدل - د کلو ماشومانو به وړیېسي د تکبیر نارې غبرګې کړې - سپین ږیرو به ځوانو به ځای پر ځای د شکرانې او دعاګانو په نثارولو پالل - بوډاګانو به د تشجیع او حمیت په ډکو کلماتو ستایل .

دغو ګروپونو د سیمې د ساتنې په لارکې د سنګرونو د جوړولو له پاره لازم ځایونه او ستراتیژیکي برخې لټولې او د سنګر نیولو کوښښ یې په نښه کولې .

د هېواد هره برخه او هره کته د افغانانو له پاره طبیعي سنګر دی - کرنګونه د دښمن د ځپلو کندې دي - هر کمر یو پوخ سنګر دی او هره تیږه یو نه ښویدونکی مورچل - هره تره د غلیم د وینو تږې ده او هر خوړ د دښمنو د کسکرو د رغړیدو لیوال - څومره زړه وړونکی او بې نوونکی منظر دی چې د ایماني جذبو او ولولو نه ډک د خدای د سرتېرو بندګانو له [illegible] - له زړونو د ایمان د عشق او شور هنګامې پورته شي - له سترګو یې د پیاوړتیا او ځواک [illegible] کړي - له سترګو یې د ایماني پرتم بریښنا [illegible] د فکر په ساحه کې یې پراخې د خدای (ج) په لارکې د قربانۍ تلوسه ولړزېږي او په مغزو

کې یې د جهاد کفن ځپونکی او آزادي بښونکی روح راپاریږي او په حرکت یې راولي - نو ژوند او مرګ دواړه ورته یو معنا غوره کړي پدغه لارکې مرګ هم د ژوند مفهوم او دوام نوم ورکوي - ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی .

او څومره هیښونکی دی هغه منظر چې پنځلس د دښمن پروسپیزو او برجونو بارکونو او پخو تأسیساتو د روحي - د ګولیو باران او د اور لمبې ښکلی ناوې بولي او د خپلې توري د عظمت توغ اوچت کړي او وې ږدي - څومره د ارمنده هغه صحنې چې یو ولس - یو بې وزلی ولس یو بې اسرې ولس د یوه داسې پوځ چې مغرور او له مادي اړخه ځواکمن طاقت پر وړاندې وسله راپورته کا چې تر شا یې د نړۍ د یو ستر او بې لوی شیطاني او استعماري قدرت ولاړ دی - خو دغه مستضعف ولس راولاړ شي - یون پیل کړي - د خوځښت لار خپله کړي - ودانګي - غورځنګونه شروع کړي - فتح او سوبې یې په برخه شي - حماسې وزیږوي - کارنامې رامنځ ته کړي په نړۍ کې پر استکبار د استضعاف د بری او پر مستکبرینو د مستضعفینو د برلاسي ژوندۍ بیلګې وځلوي او په راتلونکي کې تاریخ جوړونکي دوران رهبري کړي .

ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی - او مسلمان شهادت ابدي او سرلوړی ژوند ګڼي - هغه ته ژوند او مرګ یو معنا لري - د حق په لارکې مرګ د ژوند دوهم تر ټولو نوم بولي ځکه چې د مسلمان ژوند عقیده د ی او جهاد .

د مجاهدینو کرو پونه دیځې د دفاع او ساتنې لپاره غوره کړي شول - د ایماني ولولو او انتقامي جذبو په تو پانونو د تکبیر د اروا پالونکو نارو په پیلامه وخوځیدل - د لارې په اوږدو کې د خلکو له خوا د زنده باد او تکبیر په نارو بدرګه کیدل - د کلو ماشومانو به و ریپسې د تکبیر ناري غبرګې کړې - سپین ږیرو بنځو به ځای پرځای د شکران او دعاګانو په نشارولو پالل - بو داګانو به د تشجیع او حمیت په د رنسو کلماتو ستایل .

دغو کرو پونو د سیمې د ساتنې په لارکې د سنګرونو د جوړولو له پاره لازم ځایونه او ستراتیژیکي برخې لټولې او د سنګر نیولو کوښښ یې په نښه کولې .

د هیواد هره برخه او هره کته د افغانانو له پاره طبیعي سنګر دی - کرېنګونه د دښمن د ځپلو کندې دي - هر کمس یو پوخ سنګري او هره تیږه یو نه ښریدونکی مورچل - هره تره د غلیم د وینو تږه ده او هر خوړ د دښمنو د کمکریو د رغړیدو لیوال - ځومره زړه ورتونکی او بیونونکی منظره دی چې د ایماني جذبو او ولولو نندارې د خدای د سر تیرو بندګانو له شیرو وبرینبي - له زړونو د ایمان د عشق او شور هنګامې پورته شي - له سترګو یې د پیاوړتوب او ځواک د ولولو ښکاره کړی - له ستر ګو یې د ایماني پر تم بر یښنا وړ قیږې د فکر په ساحه کې یې پراخې د خدای (ج) په لارکې د قربانۍ، تلوسه و لړزیږي او په مغزو

کې یې د جهاد کفن ځپونکې او آزادی بښونکې روح راپاریږي او په حرکت یې راولي - نو ژوند او مرګ د واړو ته یو معنا غوره کړي په دغه لار کې مرګ هم د ژوند مفهوم او دوام نوموکښي - ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی .

او څومره هیښونکې دی هغه منظر چې پنځه لاس د دښمن او بیرجونو بار کونو او پخو تأسیساتو وروخیژي - د کوډیو باران او د اور لمبو ځغلي ناوبولي او د خپلې توري د عظمت تږخ او چت کړی او وپې ریوي - څومره دا دمنده هغه صحنې چې یو ولس - یو بیوزلی ولس یو بې اسره ولس دیو داسې په ځان مغرور او له مادي اخړ ځواکمن طاقت پر وړاندې وسله را پورته کا چې تر شا یې د نړۍ د یو ستراو یرونکي شیطاني اقتدرت ولاړ دی - خو دغه مستضعف ولس را ولاړ شي - یو پیل کړي - د خوځښت لار خپله کړي - ورداګې - غورځنګونه شروع کړي - فتح او سوبه یې په برخه شي - حماسې وزیږوي - کارنامې رامنځ ته کړي په نړۍ کې پر استکبار د استضعاف د بري او پر مستکبرینو د مستضعفینو د برلاسي ژوندي بیلګې وځلوي او په ټوله نړۍ کې یو تاریخ جوړونکی دوران رهبري کړي .

ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی - او مسلمان شهادت ابدي او سرلوړی ژوندکښي هغه ته ژوند او مرګ یو معنا لري - د حق په لارکې مرګ د ژوند دوهم نوم بولي ځکه چې د مسلمان ژوند عقیده دی او جهاد .

... او یو ځل بیا ترتوپان ورانډې چوپتیا خوره شوه!

د هلیکوپترونو په بدرګه ټانکونو په ډېره تیزۍ پرتاځه سرک خپلي پولادي زانځي پنځولي. د مخابرې د ماشین مؤظف په ډېر اضطراب او هیجاني حالت کې له مرکز سره د شفرونو په ژبه خبرې کولې ؛ پس تندي یې د حالاتو د مقابلې هیبت د خولو کرېږ ورېږ لیکي ایستلي وې چې د ډېرو په خیرو کې یې لارې جوړولې.

د زغره والو شوبلو عسکر د مقابلې ویرې له بل هرخیال او سوچ نه بېغمه کړي وو. د مغو د مغزو په دایره کې د توپک د ډز او د ټکولو د لمبو کړېنو یکنواخته او ستوماتونکي زلزله جوړه کړې وه.

د یوه مجاهد د غټ پتکي، د کارتوسو د ګ کمربند او د ټوپک خونړي شپېلۍ په مغزخپل ځیګرته ځېرمه لیدله - او پر ماشه ایښې ګوتې په هره لحظه د هغه د زړه مزي راسستول، د ډز د خوب احساس ای دوره، کردونو یې خولې لکه د زهرو ترخې کړي وې.

د توپ د وېرې او سپیرې د بنتې د دوه لاپ پرسر چې پخوا به للمه غنمو یکسنګ پوښلي وه او د شمال له ورمو سره به د غنمو ښخې لکه دیوه مستانه اتڼ چې یوه سبله خوا خوځیدې خوترخلقي وحشت وروسته داد بنته ترلاس شاړه پرته ده.

دلته د ټانکونو او توپونو ابدکتار پنډ شو او هلیکوپترو پرې د پاسه وزرونه وغوړول.

اوس نو د مقابلې میدان رانودې و - پل په پل د یوې خونړۍ جګړې مرکونې ننداره ترسترګو سترګوکیده.

اوس نو ښایېده له چې د ټانکونو او الوتکو تراورلاندې هر څه نینه شوي وای - هغوی باید خپلې وسلې راټولې کړې او ولسوالۍ یې بېرته فعاله کړې وای د خپلو وژل شوو کمونستي ملګرو په بدل کې یې ډېرسرونه د ټانکونو په پښوکې رغړولي وای.

دلته یو ځل بیا لوی رتبه صاحبمنصباتو نظامي میټنګ جوړ کړ - هغوی ته یې د سیمې نقشې وغړېدې - څو ځایونه په ګوته کړای شول. دوه درې ځایونه نوره هم په نښه شول - یو ځل بیا هرڅه له سره وکتل شول

... او یو ځل بیا تر توپان وړاندې
چوپتیا خوره شوه !

د هلیکوپترونو په بدرګه ټانکونو په ډېره تېزۍ پر ټاخه سرک
خپلې پولادي ژامې بڼخولې . د مخابرې د ماشین مؤظف په ډېر اضطراب
او هیجاني حالت کې له مرکز سره د شفرونو په ژبه خبرې کولې ؛ پس
تندې یې د حالاتو د مقابلې هیبت د خولو کړیو وېږې لیکې ایستلې وې چې
د ورو په خیرو کې یې لارې جوړولې .

د زغره والو شوبلو عسکر د مقابلې ویرې له بل هر خیال او سوچ
نه بېغمه کړي وو . د مغو د مغزو په دایره کې د توپک د ډز او د ګولۍ
د لمبو کړیښو یکنواخته او ستومانوونکي زلزله جوړه کړې وه .

د یوه مجاهد د غټ پټکي ، د کارتوسو د ک کمربند او د ټوپک خوږې
شپیلۍ په هغه خپل ځیګرته خپرې لیدله - او پر ماشه ایښې ګوتې په هره
لحظه د هغه د زړه مزي راسستول، د ډز د خوب احساس ان دوړو، کړوبو
یې خولې لکه د زهرو ترخې کړې وې .

د توپ د وېرې او سپیرې د بنتې د دوه لاپې پرسر چې پخوا به
للمه غنمو یکرنګ پوښلې وه ان د شمال له ورموړ به د غنمو خوږ
لکه دیوه مستانه اتڼ چې یوه بله خوا خوځېده خو تر خلقي
وحشت وروسته دا دښته تر اوسه شاړه پرته ده .

دلته د ټانکونو او توپونو اوږد کتار پنډ شو او هلیکوپترو پرې د پاسه
وزرونه رغړول .

اوس نو د مقابلې میدان رانږدې وو - پل په پل د یوې خونړۍ جګړې
مرګونې ننداره تر سترګو سترګو کېده .

اوس نو ښایېده له چې د ټانکونو او الوتکو تر اور لاندې هرڅه نینه
شوي وای - هغوی باید خپلې وسلې راټولې کړې او ولسوالۍ یې پرېته
فعاله کړې وای د خپلو وژل شوو کمونستي ملګرو په بدل کې یې ډېر سرونه
د ټانکونو په پښو کې رغړولي وای .

دلته یو ځل بیا لوړ رتبه صاحبمنصبانو نظامي میټنګ جوړ
کړ - تحویل ته یې د سیمې نقشې رغړېدې - خو ځایونه په ګوته کړای شول.
دوه دریځ ځایونه نور هم په نښه شول - یو ځل بیا هرڅه له سره وکتل شول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هرځين جاج راخيستل شو - د خارو غرونه بيا پورته شول ، د خپرت راپورونه تبادله شول ، د ورانديز تگ خبر تېر شو او د تيارۍ او حرکت وروستنی اطلاع ورکړه شوه .

هليکوپټرو له پاخه سرک نه د خام سرک لوری ونيو - تانکونو هم له خام سرک نه د دوړو بربوکي راپورته اوپروزوي پيل وکړ ، گرده لارې يوې او بلې خواته وزې کولې - د صاحب منصبانو پرځوندو برېتونو د تورو دوړو پردې پورېرل پسې غوړېدې او د خولو ليکو پرې له يوې او بلې خوا لکه وروسره نقشې ليکې ايستلې داسې لکه چې پرخپرو پې د سيمې د نقشې کرښې کښل شوې وي او پاپې د دوی د رسوايي او ماتې لارې په نښه کړې وي

د پولادو اووينو مقابله پيل شوه د ايمان او اوسپنې وغره ونښته .

گولۍ وچليدې - تانکونه وغورېدل - الوتکې وغرمېدې او اورونه ووريدل .

د يوې خوا وسله پراخې توپک و او د بلې خوا درانه اتومات توپونه تانکونه ، بمونه ، الوتکې او . . .

جنگ ونښت او بېنه تود روان و ، مجاهدينو د کمروشاته سنگرونه نيولي و ، په ډېر احتياط او بارېي وزې کولې ، داسې چې کارتوس يې بايد بېځايه ونه لگيږي - دوهم دقت به يې کاوه او داسې ځای به يې

کوت لکه چې په گولېږې نږه نه کيږي - ځکه له هر يوه سره پراخې دوه سوه گولۍ وې او اوس يې له يوه مجهز او ترغاښو پورې مسلح پوځ سره مقابله روانه وه .

کوم کارتوس به يې چې په نښه سم ونه لگيده د زړه تفس به يې داسې تنگ شو چې زړه به يې ورسره سم وبريښيده .

د کلاشنکوفونو د ضربه وزو په نه شليدونکي تسلسل کې د مجاهدينو د برېي تنهار داسې انگازه خوروله لکه چې د کلاشنکوف تولۍ مرمۍ يې په شا شړلې وي .

* * *

درې ورځې کېدې چې د سيمې د شاو خوا استوگنو بردا گانو - ماشومانو او تورسرو کړې ورځ په غرو کې تېروله - سهار به چې لا لمرخپره نه وه وهلې نو د غرونو خواته به د وړو او تورسرو بيوه نتوره ليکه خوځېده .

تراچې کلي ته راورسيده تولوړې يې د « بمبئ » په کلي کې د حاجي محمدمنير اخند زاده د کلا پرخوا تانکونه راوگرځول - له کلا بېگا نتول کسان وتلي وو - خو هغوی پراخې خپل سرونه ايستلي وو کورونه تول ولک پاته وو - تردې چې په تنارو کې د خوراک د يگونه او کټوي هم سلامتي اينبې وې .

د هرځينو ځاج راخيستل شو- د غاړو غرونو نه بيا پورته شول ، د خيټ راپورونه تبادله شول ، د ورانډي تک خبرتېرشو او د تيارۍ او حرکت دموسسې اطلاع ورکړه شوه .

هليکوپټرو له پاخه سرك نه د خام سرك لوري ونيو- ټانکونو هم له خام سرك نه د دوو برېوکو راپورته اوبرېوزوي پيل وکړ ، گرده لارې يوې او بلې خواته وزي کولې - د صاحب منصبانو پرځوندو برېتونو د توږو دوړو پرېدي يو پربل پسې غورېدي او د خولو ليکو پرې له يوې او بلې خوا لکه ورسره نقشې ليکي ايستلي داسې لکه چې پرخپرو يې د سيمې د نقشې کرښې کښل شوې وي اوپاې د دوی د رسوايي او ماتې لارې په نښه کړې وي

د پولادو اووينو مقابله پيل شوه د ايمان او او سپنې دغره ونښته .

گولۍ وچليدې - ټانکونه وغورېدل - الوتکې وغرمېدې او او وونه ولورېدل .

د يوې خوا وسله پراخې ټوپک ؤ او د بلې خوا درانه اتومات توپونه ټانکونه ، بمونه ، الوتکې او . . .

جنګ ونښت او ښه تود روان ؤ ، مجاهدينو د کمرو شاته سنګرونه نيولي ؤ ، په ډېر احتياط او بارېي دزې کولې ، داسې چې کارتوس يې بايد بېځايه ونه لګيږي - دوی دقت به يې کاوه او داسې ځای به يې

کوت لکه چې په گولۍ يې زړه نه کيږي - ځکه له هريوه سره پراخې دوه سوه گولۍ وې او اوس يې له يوه مجهز او ترغاښو پورې مسلح پوځ سره مقابله روانه وه .

کوم کارتوس به يې چې په نښه سم ونه لګيده د زړه تفس به يې داسې تنګ شو چې زړه به يې ورسره سم وبرېښيده .

د کلاشنکوفونو دضربه دزو په نه شليدونکې تسلسل کې د مجاهدينو د برېو تسهار داسې انګازه خوروله لکه چې د کلاشنکوف تولې مرمۍ يې په شا شړلې وي .

* * *

د رې ورځې کېدې چې د سيمې د شاو خوا استوګنو بوډا ګانو- ماشومانو او تورسرو کړې وړې په غرو کې تېرولې- سهار به چې لا لمرخپره نه وه وهلې نو دغرونو خواته به د وړو او تورسرو بيوه نتوره ليکه خوځېده .

تر اوچې کلي ته راورسيده تو لوړی يې د « بمبئ » په کلي کې د حاجي محمد منير اخند زاده د کلا پرخوا ټانکونه راو گرځول - له کلا بېګا ټول کسان وتلي وو - خو هغوی پراخې خپل سرونه ايستلي وو کورونه ټول ډك پاته وو - تر دې چې په تناره کې د خوراك د يگونه او کټو هم سلامتي اينښي وې .

خلقي صاحبمنصبان او عسکر د لاړې په اوږدو کې د مجاهدینو مقابلې ای
برید ونو له اخ او تړخ نه غورځولي وو. د عسکرو مړي خو زیاتره ترې پاته
وو، خو د ټوپکو ژغ کېدو یې نو هم پر اعصابو تېرې چړې نیستې.

کلي ته په رارسیدو تانکونو د کلا خواته وګرځول، خلقیان په یوه
ساختګي ناڅاپه اندان پر کلا ورننوتل لکه وحشي ځناور په یوه او بل کوټه
ورایله شول، کړانیه ځېزونه یې په خوا وحشت را ایستل او مستوتوته یې
اچول. او دغسې یې د کلا ستري دروازې ته وېنا میټ ګېښودل او اور
یې ورته کړ- کلایې وسوځوله.

له نورو کورونو یې هم ډېر څېزونه ولوټل حتی د ښوونو له کورنیو د یوې
غوا زېږ غوږي یې هم ور سره بوتلل.

د خلکو دتیارو په تړخ کې چې کوم خلقیان وژل شوي وو په ډېر وحشت
د مغوی د غوږ اخیستلو له پاره بېګناه وژنو ته لاس وا چول شو. وېړکسان
ژوندي ونیول شول چې بیا یې هیڅ درک ونه لګید.

له کورونو چې تر سرې - او ماشومان غرونو ته ختلي وو دلک کورونه
ترې پاته وو، کوم یوه یې چې څه وخت مېندلي و خپل تېمتي ځېزونه ابنخ کړي
چې ... په خپل وروځو کې ټول خراب او له منځه تللي وو.

خاروي په شپږ شپږ په اخوړونو نهي ولاړ وو دتو په شتون ای
تانکونو له ورو. ځینې هم پرې شلولي وو او بل ځای ته تښتیدلي
خو ورسته چې له ورو او جګړې سره اموخته شول بیا به دېرې سختو

وزو او بمبارۍ پر وخت هم پر اخور کړار ولاړ وو.

عسکري قوا د چك په هوټل کې ځای پر ځای شوه - مجاهدین په
شا وخوا غرونو کې وو او د حملې لپاره یې تیاري نیوله چې یو ځل بیا د کفر
او الحاد پر ننګه بریڅوټه د شهیدانو انځار نیولي وبښي. نو مظفر وو چې په
سیمه کې یو ځل بیا ترتوپان ورانده چې پټیا خوره شوه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلقي صاحبمنصبان او عسکر د لاري په اوږدو کې د مجاهدینو مقابلې او بریدونو له اخ او توخ نه غوږ ځولي وو. د عسکرو مړي خو زیات تر پاته وو خو د ژوبلو زخمیانو یې نور هم پر اعصابو تېرې چړې نیستې.

کلي ته په رارسیدو تانکونو مخه د کلا خواته وګرځوله خلقیان په یوه ساختګي ناټکانه اندان پر کلا ورننوتل لکه وحشي ځناور په یوه او بل کوټه ورایله شول، ګرانبیه شیزونه یې په خوږا وحشت راایستل او موټرو ته یې اچول - او دغسې یې د کلا ستري دروازې ته دینامیت کېښودل او اور یې ورته کړ - کلایې وسوځوله.

له نورو کورونو یې هم دې شیزونه ولوټل حتی د بېوزله کورنیو د یوې غوا ژیړ غوړي یې هم ور پرې پښنبودل.

د خلکو د تیار په ترځ کې چې کوم خلقیان وژل شوي وو په ډېر وحشت د مغوی د غچ اخیستلو له پاره بېګناه وژنو ته لاس واچول شو - د بې کسان ژوندي ونیول شول چې بیا یې هیڅ درك ونه لګید.

له کورونو چې تو ر سرې - او ماشومان غرونو ته ختلي وو دك دك کوروته ترې پاته وو، کوم یو یې چې څه وخت میندلی و خپل قیمتي شیزونه یې بنخ کړي چې هغه هم په خوروځوکې تول خراب او له منځه تللي وو.

خاروي په شپو شپو په اخوروونو نهس ولاړ وو د تبې پېسټي او ناسکونو له ونو. ژوبو هم پرې شلولي بو او یو بل ځای ته تښتیدل. خو وروسته چې له ونو او جګړو سره اموخته شول بیا به د ډېرو سختو

ونو او بمباریو پر وخت هم پر اخور کراره ولاړ وو.

عسکري قوا د چك په هوتل کې ځای پر ځای شوه - مجاهدین په شاوخوا غرونو کې وو او د حملې لپاره یې تیاری نیوله چې یو ځل بیا د کفر او الحاد بې ننګه بریځو ته د شهیدانو انجامنداره وښیي نو هغه وو چې په سیمه کې یو ځل بیا ترتوپان وراندي چې پټیا خوره شوه!

... او د سهار لمونځ یې د فتحې په میدان ادا کړ!

ماز یګرنی لمر له درې څخه په تیزۍ سره خپله لمن ټوله وله - پل په پل یې د غرونو له لوړو نه لوړو څوکو سره خپلې وروستنۍ وړانګې ځلولې او له وړو غونډیو سره یې خپله سر بخونه رښتیا په مخه ښه کوله.

د درې د دواړو خواوو غرونه د تل په شان په باعظمته او ښایسته انداز د نګې غاړې ولاړ وو او په ډېر غرور یې د خپل هوا د دویرونو او ویاړنو ننداره یې ننداره کوله او چې څومره لمر ډوبېدو ته نژدې کېده او ژیړېده دومره په سیمه کې دیوه بریمن خوځښت از انګې خپرېدې.

د مجاهدینو په یوه ښه لیکه د غونډیو له پاسه جګېدله او کوږېدله شا و خوا دلې دلې ټوپک پر اوږو ځوانانو د انتقام او غورځنګ د جذبو او ولولو په توپان کې د یو غیر عادي هیجان او اضطراب څرګندونه

کوله

له ستړګو یې داسې برېښېده چې د دې پرځای چې څان ته یې پام وي کوم بل لېرې ځای په نظر کې لري او څان ترې هېر دی.

د خلکو او ږده کتاروونه خوځېدل - مخونه یې د پېګړیو پېښلو سره پټ وو چې یوازې تېزې او عقابي سترګې یې له ورا ځلېدې.

د وګړو یو جوړک او بهیر له ګڼو وږو لارو د یوې نقطې په لور روان و.

د خلکو بهیر چوپ روان و چې د پېښو له بسکالو سره دلاړې په اوږدو کې د کوږوږو له پامونو د سپین سرو بنځو د دعا ګانو اسګانه ورسره غبرګېده. د کلیو ځنې ته د ماشومانو ویږ وږې ولې د دغه خوځښت ننداره ته ولاړې وې - داسې څېره یې کتل چې په سترګو کې یې دیوی معصومانه هیبت او وجد څلکونو بریښنا ییزه تندر برېښ تمثیلاوه.

د ماښام دلماښتُ وروسته د کوږونو سپین سرې لا له خپلو اوږدو دعاګانو نه وې وړلاړې شوې چې د توپکو د ډزو تند ږغ د تیارو په زړه کې د نور کر بنې وایستلې، لحظه په لحظه د ډزو تسلسل - زیاتېده او د امیدونو او هیجانونو سمندر تو پاني کېده.

ستوری یو یو د آسمان پر تندي وځلېده - سپوږمۍ په ږړه تلوسه د غروبو له کنډوونه د حق او باطل د دغه ویارمنې معرکې ننداره ته سر راپورته کړې مجاهدینو له شلو یو خواو نه د ملحدینو

مرکز چې د چک په بنکلي هوتل کې یې ځای نیولی و تر محاصرې لاندې ونیو.

د چلک هوتل د مرمرینو دهلیزونو رنګین ماحول هغه غږونه دلکښي نه درلوده، د وېرې او مرګ غوغا له هر یوه کوټ نه پورته کېده.

عسکرو په ډېره ستومانۍ خپلې کوټې د کلاشنکوف په ماشه نیوې هغه هم د خپلو کمونستو منصبدارانو له وېرې چې په ډېر لیونتوب به یې پر عسکرو د غوسې او تهدید خوله راخلاصه کړه او د جنګ شدت ته به یې هڅول.

د هوتل د شیشو تر شا د عسکرو او منصبدارانو پر مخ خپلې منګولې بنخې کړې وې - او له هر لوري د مرډکیو پلوشې د تیارې په سینه کې یوه او بله خوا ښخېدې.

مجاهدینو د ریو خوا نه خپل پرمختګ ته دوام ورکاوه او د سېوه دامن برې په تلوسه یې د دښمن د زړه ستنې لړزولې.

او چې شپه څو مره ځنډېده دومره د مجاهدینو برېدونه د برې درشل ته نژدې کېدل - د شپې تیاره چې څومره ټینګېده له دښمن لوري اولسونه ورکېده.

د هوتل د ننه دخلقیانو او صاحب منصبانو ترمنځ د مجاهدینو د برېدونو د مخنیوي او تکولو په تاکتیکونو باندې سخت کشمکش روان و - د مرګ او نابودۍ وېرې ترې لاس ورکړی وه - ځینو به یوه طرحه وړاندې

کوله

له سترګو یې داسې بریښیده چې د دې پر ځای چې ځان ته یې پام وي
کوم بل لیرې ځای ته په نظر کې لري او ځان ترې هېر دی .

د خلکو اوږده کتاروونه خوځېدل - مخونه یې د بګرامو پر شمال
پرتو ورو چې پراخې تېرې او عقابي سترګې یې له ورا ځلیدې .

د وګړو یو جوړ او بهیر له ګړیو ویړو لارو د یوې نقطې شا او خوا
راغونډېده .

د خلکو بهیر چوپ روان و چې د پښو له ښکالو سره دلاړې په اوږدو
کې د کوږوونو له باموږ د سپین سرو ښځو د دعا ګانو انګازه ورسره
غبرګیده . د کلیو ځنې ته د ماشومانو ورې ورې ولې د دغه خوځښت ننداره
ته ولاړې وې - داسې ځیر یې کتل چې په سترګو کې یې د یوې معصومانه مینې
هیبت او وجد ځلکونو بریښنا پیږه شو بریښ تمثیلاوه .

د ماښام د لمانځه وروسته د کوږوونو سپین سرې لا له خپلو
اوږدو دعا ګانو نه وې ولاړې شوې چې د توپکو د ډزو شندېږدې بارونو
د تیارو په زړه کې د نور کرښې وایستلې ، لحظه په لحظه د ډزو تسلسل -
زیاتیده او د امیدونو او هیجانونو سمندر شو پاڼې کیده .

ستورې یو یو د آسمان پر شندي وځلیده - سپوږمۍ په ډېره
تلوسه د غرونو له کسرونو نه د حق او باطل د دغه ویاړمنې معرکې
ننداری ته سر راپورته کړ مجاهدینو له شلو رو خوانو نه د ملحدینو

مورچلونه چې د چک په ښکلي هوټل کې یې ځای نیولی و تر محاصرې لاندې
ونیول .

د چک هوټل د مرمیو د هلیزونو رنګین ماحول هغه غږونو د لکه
نه درلوده ، د وېرې او مرګ غوغا له هر یوه کوټې نه پورته کیده .

عسکرو په ډېره سستۍ ماته خپله کوټې د کلاشنکوف پر ماشه خوځولې
هغه هم د خپلو کمونستي منصبدارانو له ویرې چې په ډېر لیونتوب به یې پسې
عسکرو د غوږې او تهدید خوله راخلاصه کړه او د جنګ شدت ته به یې
هڅول .

د هوټل د شیشو تر څنګ د عسکرو او منصبدارانو پر مخ خپلې منګولې
ښخې کړې وې - او له هر لوری د مرد کیو پلوشې د تیارې په سینه کې یوه
او بله خوا نغښلیدې .

مجاهدینو د ریو خولې ته خپل پرمختګ ته دوام ورکاوه او د سیوه
داومن بري په تلوسه یې د دښمن د زړه ستنې لړزولې ..

او چې شپه څومره پخیده دومره د مجاهدینو بریدونه د بري درشل
ته نژدې کیدل - د شپې تیاره چې څومره تینګیده له دښمن لوری اولسودن
ورکیده .

د هوټل د ننه د خلقیانو او صاحب منصبانو ترمنځ د مجاهدینو د
بریدونو د مخنیوي او تکولو په تاکتیکونو باندې سخت کشمکش روان و - د
مرګ او نابودۍ ویرې ترې لاس ورکه کړې وه - څینو به یوه طرحه وړاندې

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوله او ځینو به د بلې لارې او بل تجویز عملي کول پیشنهادول او په یوه او بل به یې د سلامتۍ تړون نه لګول . او په پای کې به یې تول ذوګک او تاو سیا د خپلو عسکرو په وژلو - کنځلو - ترټلو او شړلو سړاوه او یا د شاوخوا په کلو او کورونو د مشکو او درنو ماشیندارو په بې دریغه ډزو : شپې د ډېرې مهیبه او درنه بڼه نیولې وه .

سپوږمۍ د اسمان پر تتر خپلې پلوشې خپرې کړې وې - داسې ښکاریده لکه چې د روسي غلامانو په کړنو داسې بې غیرتۍ او شرمیدلې ماته په کړو کړو خاندې د مجاهدینو خوځنده سیورې چې پل په پل پېيي دوراندې ټیګ هڅه کوله د سپوږمۍ په تته رڼا کې یې له بله اوښتل را اوښتل .

سیند نن بیا مرام یون کاوه تا به ویل چې د حق او باطل د معرکې شور او زوږ ته یې غوږ نیولی او د ډزو له خوندو یې خپلې څپې ویدې کړې دي .

د هوټل د محاصرې کړۍ ساعت په ساعت تنګیده او وروسره د دښمن د مقاومت بورجلونه سرېدل او ډزې یې ولړ په ولړ کراریدې - د تېښتې ټولې لارې تړلې وې د مقابلې توان ترې د شپې په تیاره کې نا معلوم لوری ته کډه بار کړې وه - یوه مخه ورته بېرته وه او هغه د تسلیمیدو مخه وه - او د تسلیمیدو له تصور سره به د ولس د انتقام د جذبې څپو له ډنده لمبې ترې چارپېر شوې ؛ که تسلیم شي او ژوندی د دغه پاریدلي او تهریدلی ولس حکوت ته ورشي څه لوبې او

غمرې به پرې وکړي ! خو پدې نپوهیدل چې په اسلام کې له دښمن سره هم د عدالت په اساس د چلند امر شوی دی . . .

سهار لا سپیدې نه وې چاودلې چې د دښمن له خوا خال خال ډزې هم بندې شوې - د مجاهدینو په ډزو کې هم لږ کمښت راغی خو د ډېرې بېرته زیاتې او سختې شوې .

چرګانو پر له پسې په زوره زوره بانګونه ویل داسې ښکاریده چې د مجاهدینو د سولې په استقبال کې د زړه له تل نه د خوښۍ زیرې کوي .

د پیرې کلې د جومات د اذان له (اللّٰه اکبر) سره د دښمن د تسلیمیدو غږ پورته شو او سلګې پس څو کېښوده ، مجاهدین فاتح پرې ورننوتل - او د سهار لمونځ یې د فتحې پر ځمکه میدان ادا کړ .

کوله او څینو به د بلې لارې او بل تجویز عملي کول پیشنهادول او په یوه او بل به یې د سلامتۍ تورونه لګول. او په پای کې به یې تول ذوګک او تاو سیا د خپلو عسکرو په وژلو - کنځلو - ترټلو او شړلو سړاوه او یا د شاوخوا په کلو او کوروڼو د هشکو او درنو ماشیندارو په بې دریغه ډزو؛ شپې د یره مهیبه او درنه بڼه نیولې وه.

سپوږمۍ داسمان پر تتو خپلې پلوشې خپرې کړې وې - داسې ښکاریده لکه چې د روسي غلامانو په مرګونو دار بې غیرتۍ او شرمیدلې ماته په کریکریو خاندي د مجاهدینو خوشنده سیوری چې پل په پل ئې دورانده ټیګ هغه کوله د سپوږمۍ په تته رڼا کې یو له بله او ښتل او ښتل.

سیندونو بیا مرام یون کاوه تا به ویل چې د حق او باطل د معرکې شور او زوږ ته یې غوږ نیولی او د ډزو له خونده یې خپلې څپې ویدې کړې دي.

د هوتل د محاصرې کړۍ ساعت په ساعت تنګیده او ورسره د دښمن د مقاومت بورجلونه سړیدل او ډزې یې واره په واره کړا یدې - د تیښتې ټولې لارې تړلې وې د مقابلې توان تری د شپې په تیاره کې نامعلوم لوری ته کډه بار کړې وه - یوه مخه ورته بیرته وه او هغه د تسلیمیدو مخه وه - او د تسلیمیدو له تصور سره به د ولس د انتقام د جذبې ټیغ راپنده لمبې ترې چارپېر شوې؛ که تسلیم شي او - ژوندی د دغه پاریدلي او تهریدلي ولس منګولو ته ورشي څه لوبې او

غرې به پرې وکړي! خو پدې نپوهیدل چې په اسلام کې له دښمن سره هم د عدالت په اساس د چلند امر شوی دی...

سهار لا سپیدې نه وې چاودلې چې د دښمن له خوا خال خال ډزې هم بندې شوې - د مجاهدینو په ډزو کې هم لږ کمښت راغی خو د ښار ژړه بېرته زیاتې او سختې شوې.

چرګانو په لړ پسې په زوره زوره بانګونه ویل داسې ښکاریده چې د مجاهدینو د سولې په استقبال کې د زړه له تل نه د خوښۍ زیری کوي.

د پیړې کلي د جوماتو داذان له (اللّٰه اکبر) سره د دښمن د تسلیمیدو غږ پورته شو او سلهې پر ځمکه کېښوده، مجاهدین فاتح پرې ورننوتل - او د سهار لمونځ یې د فتحې پر ځغفر میدان ادا کړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

... اوتول ولس د وروروړلي په منځ سره راغونډ شوي و

خلکو خپلې ورځنۍ چارې په عادي توګه پرمخ بیولې او دخپلې خوارۍ او مزدورۍ په خولو کې ډوب وو- یوې خواته به چې سړي کتل نوبیو داسې تحول او اوښتون به یې ترسترګو شو چې هرڅه به ورته بدل او بل ور برېښېدل تر دې چې دخلکو په څېرو کې هم دیوه ژور بدلون نښې ځلېدې- خود همدغه بدلون بلې خواته یو داسې آرام او مطمئین ماحول مسلط وُ چې وګړو په پوره ډاډ خپلې ژوندچارې ترسره کولې، داسې لکه چې هیڅ هم نه وي پېښ شوي، کراه کراري وه او دخلکو داند ښنو پر ژبغرانده اوراوبه توی شوي وي.

کله چې په افغانستان کې حکومتونه ټینګ وُ ولایتونه، ولسوالۍ او علاقدارۍ فعالې وې هم لا په غسې یوا مناک او ډار من چارپېرچل کې چا ساه نه وه اخیستې سړی حیران شي چې په غسې بحراني او خطرناکو حالاتو کې چې یو ولس په تش لاس له یوه

مجهز غاصب پوځ سره په نابرابره جګړه کې وي ځنګه دغسې يو آفاقي تنظيم پيوستون او د يوې خوځې بولۍ دولسونو ترمنځ رابينې وغځوي.

دا د افغاني ټولنې يوه ستره او بارزه ځانګرنه ده چې په لويو او تاريخي حساسو شرايطو کې وکړې دملي کتو په جهت او د هېواد د پت او آزادۍ د دفاع په لارکې ځپله سره تنظيم او پر يوه الهي رسۍ ونښلي شي.

کوم نظم چې افغاني ټولنې په دغسې حساسو او بحراني شرايطو کې خپل کړي د هغو بېلګه څوراً لږ ميندل شوې چې بيا په عادي شرايطو او د حکومتونو د ټينګښت پر وخت هم نده ليدل شوې او په عادي او آرام . چاپېرچل کې د همدغه ټولنې له کوټو څم وتلې ده.

* * *

د زرګونو وسله والو مجاهدينو چې هېڅ يې د سيمې پر دفاعي کرښو کې سنګرونه نيولي وو او پالل او د هغوی دارتيا او پوره کول ټول دولس پر غاړه وو. هر سنګر ته خوراکي مواد رسول او د دغو موادو د رسولو له پاره د پروګرام پلان او نوبت ترتيب او تعميل هم دولس کار و. هره ورځ هر کلي په خپل وار بېله کوم شور او کرکېچ څخه يخي دودۍ ټولولې او د سيمې لوی جومات ته به يې رارسولې هلته به د نوبت له مخې په ډېر نظم او اوډون سنګرونو ته رسول کېدې دا سې چې نه يوه ورځ يکې څند راغی او نه کوم چا ترې ځان وغړاوه. سرې فکر کاوه چې دا کارونه په ځپله کېږي دا هرڅه يوه معجزه غوندې بريښېده. ولسي قرارداد ونو هر څه تنظيم او عيار کړي وو.

هر کلي ته سپين ږيري مشر ټاکل شوی و خود ځواني «ملک» په بنه نه بلکې يو ولسي مشر. دکلو دغو مشرانو بيا د سيمې په سطحه بل مشر درلود او هغه مشر بيا په شورا کې برخه درلوده. پدې دول ځواني د خاني او ملکي وروست او مستبد نظام خپل ځای يوه ولسي نظام ته پرېښود.

زه دا نه وايم چې دغه سيستم به څه نيمګړتيا او کمزورې نه لرلي او يا به يې د طراحانو او کرځوونکو له خوا په چاڅه زور زياتي نه وي شوی بلکې زما هدف د عموميا تو لورۍ دی چې څه وربه حساسو او بحراني حالاتو کې خلک سره راټولېږي. راولاړېږي تنظيم کېږي او يوه ولسي اداره چلوي

* * *

د سيمې بريد ونه ټاکل شوي وو. له بريد سره سم د مجاهدينو بيرغو نه رپېدل او د خپلې ريا په شپو کې يې د ولس د آزادۍ او پرېتم تـرانې غږولې. دلته د مجاهدينو وروستی ريا يکاوه چې سيمې ته د ننوتو او وتو د کنټرول ترڅنګ يې د دفاع دلومړنۍ کرښې حيثيت هم درلود.

تلفون له همدغه پايکاه نه د شورا تر دفتر او بيا د سيمې ترنورو مهمو برخو او مرکزونو پورې غزېدلی و، چې وخت پر وخت د لازمو هدايا تو او خبرتياوو په اړه ترې کټوره، استفاده کېده.

د برېښنا فابريکه چالانه وه، کابل ته يې برېښنا قطع کړې وه خود سيمې د استوګنو له پاره يې برېښنا برابروله. امنيت دومره ټينګ وچې ځوا به ځوانو ملکانو د سا تېرې له پاره له باغونو نه منې او نورې مېوې غلا کولې خو پدې وخت کې هغه دسا تيري

مجهز غاصب پوځ سره په نابرابره جګړه کې وي خنګه دغسې یو آفاقي تنظیم پېوستون او د یوې خولې بولۍ دولسونو ترمنځ رابېښي وغځوي.

دا د افغاني ټولنې یوه ستره او بارزه ځانګړنه ده چې په لویو او تاریخي حساسو شرایطو کې وکړې دملي کټو په جهت او د هېواد د پت او آزادۍ د دفاع په لارکې پخپله سره تنظیم او پر یوه الهي رسۍ وتړل شي.

کوم نظم چې افغاني ټولنې په دغسې حساسو او بحراني شرایطو کې خپل کړي د هغو بېلګه خورا لږ مېندل شوې چې بیا په عادي شرایطو او حکومتونو د ټینګښت پر وخت هم نده لیدل شوې او په عادي او آرام . چاپېرچل کې د همدغه ټولنې له کوټو هم وتلې ده.

*　*　*

د زرګونو وسله والو مجاهدینو چې هېڅ یې د سیمې پر دفاعي کرښو کې سنګرونه نیولې وو پالل او د هغوی دارتیا وو پوره کول ټول دولس پر غاړه وو. هر سنګر ته خوراکي مواد رسول او د دغو موادو د رسولو له پاره د پروګرام پلان اوڼ نوبت ترتیب او تعمیل هم دولس کار و. هره ورځ هرکلي په خپل وار بېله کوم شور اوکرکېچ څخه پخې ډوډۍ ټولولې او د سیمې لوی جومات ته به یې رارسولې هلته به د نوبت له مخې په دېر نظم او او ډون سنګرونو ته رسول کېدې دا سې چې نه یوه ورځ یې څنډ راغی او نه کوم چا ترې ځان وغړاوه. سرې فکرکاوه چې دا کارونه پخپله کېږي دا هرڅه یوه معجزه غوندې بریښېده. ولسي قرارداد و نو هر څه تنظیم او عیار کړي وو.

هرکلي ته سپین ږیري مشرتیا کل شوی وُ خود ځواني «ملک» په بڼه نه بلکې یو ولسي مشر- دکلو دغو مشرانو بیا د سیمې په سطحه مشر درلود او هغه مشر بیا په شورا کې برخه درلوده- پدې ډول ځواني دخانۍ او ملکۍ ورزست او مستبد نظام خپل ځای یوه ولسي نظام ته پرېښود.

زه دا نه وایم چې دغه سیستم بڅه نیمګړتیا او کمزورۍ نه لرلې او یا به یې د طراحانو او کړځوونکو له خوا په چاڅه زور زیاتی نه وي شوی بلکې زما هدف د عمومیا تو لوري دی چې څه وړ په حساسو او بحراني حالاتو کې خلک سره راټولېږي، را او لاربېږي تنظیم کېږي او یوه ولسي اداره چلوي.

*　*　*

د سیمې بریدونه ټاکل شوي وو- له برید سره سم د مجاهدینو بیرغو نه رپېدل او د خپلې ریا په شپو کې یې د ولس د آزادۍ او پرېتم تسراني غږ ولې- د لته د مجاهدینو وروستۍ ربا یکاوه چې سیمې ته د ننوتو او وتو د کنټرول ترڅنګ یې د دفاع دلومړنۍ کرښې حیثیت هم درلود.

تلفون له همدغه پایګاه نه د شورا تر دفتر او بیا د سیمې ترټولو مهمو څو اومرکزونو پورې غزېدلی ؤ، چې وخت پر وخت د لازمو هدایاتو او خبرتیا وو په اړه ترې کټوره، استفاده کېده.

د برېښنا فابریکه چالانه وه، کابل ته یې برېښنا قطع کړې وه خود سیمې د استوګنو له پاره یې برېښنا برابروله. امنیت دومره ټینګ وچې ځوا به ځوانو هلکانو د سا ټېرۍ له پاره له باغونو نه منې او نورې مېوې غلا کولې خو پدې وخت کې هغه دساتېرۍ

د غلا ځه هم ونیول شوه او هېڅ داسې پېښه ونه شوه چې په هغه کې دې دچا مال او حیثیت ته صدمه رسېدلې وي عجیبه خبره خو دا ده چې پخوا به له حقوقي دعواگانو نه پر ولسوالۍ او محکمه وار نه کېده خو پدې وخت کې دغه گردې ربړې او ارې شوې بېکاره دي، پخوانۍ دښمنۍ او بدبینۍ هم له منځه ولاړې - ډېر سخت مخالفین هم دیوبل ترڅنگ ودرېدل . خوله بده بخته چې وروسته د ځان غوښتنو او د قدرت دلیونتوب او دګوند بازیو بزکشیو او منفي رقابتونو د سیمې دغه د امن ، ورورۍ او اطمینان فضا تر ډېره گرد جنه کړه او هغه شورایي نظام یې دګوندي مسابقو او ګوندیو داختلافاتو لورې ته ورساوه .

خو په سیمه کې اسلامي اوښتون دژوندانه دعادي حالت د استقرار او یا پښت تر څنگ د یوه بنیادي تحول او بدلون لار هم پرانستله دومره چې پدغو جنگونو کې د سیمې د ښوونځیو ودانۍ روغې رمتې پاتې وې او د برېښنا فابریکه د اولس په کته نعالوساتله شوه .

... او سهار لمر لا خپره نه وه وهلې ...

یو ځل بیا پر سیمه دیوې نوې او سختې حملې خبر راورسېد - خبر له کابله راورسېدلی و داسې چې له میرویس میدان څخه ترارغندي پورې سرک ټول تانکونو او نورو پوځي وسیلو او لاریو نیولي وو چې مخ په وړاندې روان وو .

د روژې مبارکه میاشت وه زما په خیال چې ۱۳ مه روژه وه ، ملایانو فتوی ورکړې وه چې مجاهدینو ته د روژې خوړل روادي . خو یوه مجاهد هم د روژې خوړلو ته زړه نه شو ښه کولی - که څه هم په رواوالي کې یې هیڅ شک نه درلود خوخوړل یې د ځان دپاره شرم او یو ډول بې مروتي گڼله او بله دا چې دوی د اسلام په لار کې وسله راپورته کړې او اوس پخپله روژه وخوري دا ورته ډېره سخته ښکارېده له دښمن سره له جگړې هم سخته او د تانک او بم له مقابلې هم گرانه ، دا د ولس اعتقاد و او ولسي انگېزه .

لمر لا نه و ختلی ، خلک له جوماتونو نوي راگرځېدلي وو بزگرانو چې پرون دتوپ درانگ آوازه اورېدلې وه کارته د تلو په اړه دوه زړي وو . په تېره په کورونو کې د مېنډو خویندو او مېرمنو له خوا ډېره ټینگیتیا کېده څو نن ورځ له کاره تېرشي . خود

د غلاغخه هم و نیول شوه او هیڅ داسې پیښه و نه شوه چې په هغه کې دې د چا مال او حیثیت ته صدمه رسېدلې وي عجیبه خبره خو دا ده چې پخوا به له حقوقي دعواګانو نه پرولسوالۍ او محکمه وار نه کېده خو پدې وخت کې دغه ګردې ربړې او اړې شوې بنکاربدې، پخوانۍ د ښمنۍ او بد بینۍ هم له منځه ولاړې - د پرسخت مخالفین هم دیو بل ترڅنګ و درېدل. خوله بده بخته چې وروسته د ځان غوښتنو او د قدرت د لېونتوب او د ګوند بازیو بزکشیو او منفي رقابتونو د سیمې دغه د امن، ورورۍ او اطمینان فضا تر د پره ګرد جنه کړه او هغه شورا یي نظام يې د ګوندي مسابقو او ګوندیو د اختلافاتو لورې ته ورساوه.

خو په سیمه کې اسلامي او بنستون دژوندانه دعادي حالت داستقرار او پا ینښت تر څنګ د یوه بنیادي تحول او بدلون لار هم پرانستله دومره چې په غوجنګونو کې د سیمې د ښوونځیو ودانۍ روغې رمتې پاتې وې او د برېښنا فابریکه داولس په ګټه فعاله و ساتله شوه.

...او سهار لمر لا خیره نه وه وهلې...

یو ځل بیا پر سیمه دیوې نوې او سختې حملې خبر راورسېد - خبر له کابله رارسېدلی و داسې چې له میرویس میدان څخه ترارغندی پورې سرک تپول ټانکونو او نورو پوځي وسیلو او لاریو نیولی وو چې مخ په وړاندې روان وو.

د روژې مبارکه میاشت وه زما په خیال چې ۱۳ مه روژه وه، ملایانو فتوی ورکړې وه چې مجاهدینو ته د روژې خوړل روادي. خو یوه مجاهد هم د روژې خوړلو ته زړه نه شو ښه کولی - که څه هم په رواوالۍ کې يې هیڅ شک نه درلود خو خوړل يې د ځان دپاره شرم او یو دول بې مروتي ګڼله او بله دا چې دوی د اسلام په لار کې وسله راپورته کړې او اوس پخپله روژه وخوري داورته ډېره سخته ښکارېده له دښمن سره له جګړې هم سخته او د ټانګ او بم له مقابلې هم ګرانه، دا د ولس اعتقاد و او ولسي اکثریت.

لمر لا نه و ختلی، خلک له جوماتونو نوی راګرځېدلي وو بزګرانو چې پرون د قوې درانګ آوازه اورېدلې وه کارته د تلو په اره دوه زړې وو. په تېره په کورونو کې د مېنډو خویندو او میرمنو له خوا ډېره ټینګیا کېده څو نن ورځ له کاره تېر شي. خو د

هغوی همدا ثوند ؤ که داسې هره ورځ د توپ له آوازې او راتلونکو سره هغوی کار پرېږدي زراعت به په تپه ودرېږي، ځمکې به شاړې پاتې شي. کښتونه به وسوځېږي او ښکاره ده چې بیا به مجاهدین هم لدغه لارې د راولاړو شویو ستونزو او ربړو له لاسه آرام نه مومي او جهاد به هم له یوې اقتصادي تکیې او ملاتړ نه بې برخې شي.

هغوی مجبور ؤ. د خپل کار سامان او وسایل پې برابر او روان شول، خو دومره هر یوه وویل ؛ چې که حالات خراب شول او قوه راورسېده ځوک وار پدوی پسې مه لېږئ هسې نه چې بمباري پرې وشي هغوی پوهېږي او خپله چاره کولی شي.

د شورا رئیس - مرستیال قومندان او غرو اضطراري غونډه جوړه کړې وه د شورا رئیس پخپل ځانګړې درانده انداز د اولسوال په شعبه کې د هغه د میز ترشا ناست ؤ. له ستر ګو یې یو نوی او مخصوص هیبت ښکارېده او یو ډول تریخ او پاڅوونکی کیفیت ترې ځلېده. په غونډه کې د ټولو غړو په یوه خبره اتفاق وو او هغه د مقابلې او مقاومت خبره او تر وروستی سلګی پورې د جنګېدو هوډ.

دغونډې په پای کې هغه ژر ژر د ټیلفون اندول وګرځاوه او د معمول خلاف یې په لنډو ټکو کې د مجاهدینو مرکزونو ته د تیارسۍ او حرکت امر وکړ. د ټیلفون غوږۍ یې قومندان ته ورکړه او هغه په یوه ساده عسکري انضباط او نظم خو مختصرې جملې ووېلې او د حرکت بولې یې ورکړه.

د لږې شېبې له پاره یو معنا دار سکوت حکم وچلاوه چې د شورا د رئیس دنرۍ او ترخې موسکا یوې لنډې شېبې مات کړ.

د شورا له دفتر نه د با ندې د ساتونکو په سترګو کې یو مهیب حرکت ترسترګو کېده د شورا دفتر چې څه موده مخکې د خلقیانو د یوې جلبه واکمنۍ، لنډغرۍ او د سیمې د مؤمنو او پتمنو استوګنو د ځورولو او ویرولو یو مرکز ؤ، دا څه وخت بده بڼه غوره کړې وه. بېل نظم او نظام پکښې چلېده - بېلې خبرې پکښې لیدل کېدی او نورې خبرې او فیصلې پکښې اجرا کېدې.

نن دغه دفتر بیا څه بل ډول ښکارېده خو هغه ورځ نه لکه د خلقیانو د ناروا واکمنۍ په وخت کې.

مؤظفین او محافظین ګړندی او په جدي څېره کې د دفترونو ته تلل او راتلل او په بېړې سره به یو ه لورې ته روانېدل.

د قوماندې په رسېدو د حملې د مخنیوي او مقابلې له پاره په ټوله سیمه کې د تیارسۍ غږ خپور او د غزا ډول وډنګېده د الله اکبر چیغه پورته شوه او د مجاهدینو منظمو ګروپونو حرکت وکړ.

له پاسه یو دوه ګروپه مجاهدین راورسېدل - خدای خبر چې څه وخت به یې حرکت راکړی وي او څومره لاربه یې وهلې او څومره به ستومانه وو، په مخونو یې د لارې د دوړو او ګرد ونو پیکه ښېښه ناسته وه - دوی بنه سترې وو خو د ستومانۍ نښې نه پکې لیدل کېدې - دوی یو ه ناا ندولو جنګ ته روان وو خو د په شاڅک او ماتې فکر نه ؤ. ورسره دوی له یو توپک او ۲۰۰ ګولیو سره د ټانکونو، توپونو او الوتکو مقابلې ته ورننوتې کېدل خو ویرې او اندېښنې آثار نه پکې تر سترګو کېدل.

له هغې خوا ترغا سنونو پورې ټوک وسله وال د ښمن د ز غرو الوتکو نو په بهیرکې روان ؤ

هغوی همداڅرنګه وو چې ځینې ځایونه ...

هغوی هماڅوندوٌ که داسې هره ورځ د توپ له آوازې او راکټو سره هغوی کار پرېږدي. زراعت به په ټپه ودرېږي، ځمکې به شاړې پاتې شي. کښتونه به وسوځېږي او ښکاره ده چې بیا به مجاهدین هم لدغه لارې د راولاړو شويو ستونزو او ربړو له لاسه آرام نه مومي او جهاد به هم له یوې اقتصادي تکیې او ملاتړ څخه بې برخې شي.

هغوی مجبورو. دخپل کار سامان او وسایل يې برابر او روان شول، خو دومره هریوه وویل: چې که حالات خراب شول او قوه راورسېده ځوک واره پدوی پسې مه لېږئ هسې نه چې بېباري پرې وشي هغوی پوهېږي او خپله چاره کولی شي.

د شورا رئیس - مرستیال قومندان او غرو اضطراري غونډه جوړه کړې وه د شورا رئیس پخپل ګانګری درانده انداز داولسوال په شعبه کې د هغه د میز تر شا ناست و. له سترګو يې یو نوی او مخصوص هیبت ښکارېده او یو ډول تریخ او پاڅوونکی کیفیت ترې ځلېده. په غونډه کې د ټولو غړو په یوه خبره اتفاق وو او هغه دمقابلې او مقاومت خبره او تر وروستي سلګۍ پورې د جنګېدو هوډ.

دغونډې په پای کې هغه ژر ژر د تیلفون اندول وګرځاوه او د معمول خلاف يې په لنډو ټکو کې د مجاهدینو مرکزونو ته د تیارسئ او حرکت امر وکړ. د تیلفون غوږی يې قومندان ته ورکړه او هغه په یوه ساده عسکری انضباط او نظم څو مختصري جملې وویلې او د حرکت بولله يې ورکړه.

د لږې شېبې له پاره یو معنا دار سکوت حکم وچلاوه چې د شورا د رئیس دنرۍ اوترخې موسکا یوې لنډې شېبې مات کړ.

د شورا له دفتر نه د با ندې د ساتونکو په سترګو کې یو مهیب حرکت ترسترګو کېده. د شورا دفتر چې څه موده مخکې د خلقیانو د بې جلبه واکمنۍ، لنډغرۍ او د سیمې د مؤمنو او پتمنو استوګنو د ځورولو و یرووونکی مرکز و، دا څه وخت بلهٔ بڼه غوره کړې وه. بېل نظم او نظام پکښې چلېده - بېلې خبرې پکښې لیدل کېدې او نورې خبرې او فیصلې پکښې اجرا کېدې.

نن دغه دفتر بیا څه بل ډول ښکارېده خو هغه ورځ نه لکه د خلقیانو دناروا واکمنۍ په وخت کې.

مؤظفین او محافظین ګړندی او په جدی څېره کې دفترونو ته تلل او راتلل او په بېړې سره به یوه لوری ته روانېدل.

دقوماندې په رسېدو د حملې دمخنیوی او مقابلې له پاره په ټوله سیمه کې د تیارسۍ غږ خپور او دغزا ډول وډنګېده د الله اکبر چیغه پورته شوه او د مجاهدینو منظمو ګروپونو حرکت وکړ.

له پاسه یو دوه ګرو په مجاهدین راورسېدل - خدای خبر چې څه وخت به يې حرکت راکړی وي او څومره لاره يې وهلې او څومره به ستومانه وو، په مخونو يې دلارې د دوړو او ګردونو پیکه ښه ناسته وه - دوی به سترې وو خو دستومانۍ نښې نه پکې لیدل کېدې - دوی یوه ناڅاپه ټولنه جنګ ته روان وو خو د په شا ټګ او ماټې فکر نه و. ورسره دوی له یو ټوپک او ۲۰۰ ګولیو سره د ټپا نکونو، توپونو او الوتکو مقابلې ته ورننوتې کېدل خو د ویرې او اندېښنې آثار نه پکې ترسترګو کېدل.

له هغې خوا ترغا سنونو پورې ټوک وسله وال دښمن د غرو، الوتکو او ټانکونو په بهیر کې روان و

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې کن شپ هلیکوپترونو بدرګه کاوه او لدې خوا پښتنی ابېلې په نس وږی مجاهد په خپلو پښو پلی یون کاوه.

له هغه لوري د ټانکونو او شوبلو درزا او غرار خوت او لدې خوا دحق دلارې بې وسلی او بې وسیلې مجاهدینو درانده ، آرام متین او پاخه قدمونه او چټول.

په یوه لیکه د حق او باطل د لښکرو مقابله پیل شوه ـ ګولی وچلېدې ټانکونو ځمکه ولړزوله او الوتکو داور ګولی واورولی.

سهار لمر لا څرګنده نه وه وهلی او د دنګو غرونو پرڅوکو د لمر طلایی وړانګولا د نور کرښې نه وې ایستلې چې د غرونو پر امتداد د سرو ګولیو پلوشې خپرې شوې او وریښې د ټانکونو سختو ډزو ځمکه ولړزوله د الوتکو مهیب کرس د دښمن دنړېدلی او وارخطا موقف څرګندونې وکړه ـ لدغو لړزوونکو ډزو او کړسهار سره ماشومان دخپل خوب بسترو کې راکښېناستل ـ د پوښتنو په ډول انداز یې یوبل ته وکتل ـ زړو پوهېدل ـ په پټه خوله یې یوبل ته څوڅو واره وکتل او په سترګو سترګو کې یې د هرڅه سره وویل او د یو بل په زړه وپوهېدل ـ د سترګو دغه معصومانه جنګ یو عالم اسرار او سوالونه لرل. چې اوس به ټانکونه د هغوی پزکورونو ورخېژي د او بوس په ډزو به یې کوروڼې، الوتکې به پرې بمونه غورځوي ـ په پلار، ورور او نورو خپلوانو به یې څه څه تېرېږي او په دوی به څه حال راځي ....

بې وسلې خلک دغرونو په لور روان شول ځکه که توره وړاندې تېره شي د هغوی د سرخطر دی.

هلته جنګ بنه تود روان ؤ ، مجاهدینو په دریو برخو کې د دښمن مقابلې ته

سنګرونه نیولی وو ـ لدې خوا به د مجاهد دټوپک له یوه ډز سره له هغه خوا د درند و ماشینګنو او توپونو یو دوامدار باړ وچلېد ـ سړی به فکر کاوه چې په دغه مسلسل شلیک چې د مجاهد د ټوپک دیوه ډز په ځواب کې د هغه پرمورچل شوی هغه څه کوي کانې به هم اوړه شوي وي. او ځمکه به پربل مخ اوښتې وي ، خو چې کتل به دې بیا به له همهغه مورچې د مجاهد د ټوپک ډز شو داسې رسا ډز چې که په دوربین کې به دې وکتل نو ګولی به وختې د د ښمن پر بدن مښتې وه.

ښځو خپلې کانې چې د پخوانیو پاچاهانو د وخت کومه نیمه بندکړې روپۍ وه له ځینو نورو شیزونو سره یو ځای بل ځای ښخولی ـ چې یو ځای کې به یې خښې کړې نو زړه به بیا څه ورته وویل په هغه ځای به بې باوره شوې بل ځای ته به یې یووړې ځکه که قوه راتېره شي نو دا هیڅ به پرې نږدي نور څه کوي چې د کورونو د زېړو غوږو په لوټلو هم دریغ نکوي.

قوه له وړاندې تګ څخه پاته شوه خو جګړه په ټول قوت سره روانه وه په یوه برخه کې په اوار ډاګ کې مجاهدینو قوه محاصره کړې وه.

محمدنبي مجاهد به ویل : ماته د د ښمن له ویشتلو څخه د ډزو په تسلسل کې د هغوی رغړېدل او له وحشت څخه ډکه تېښته خوند راکوي او همېشه به یې د دښمن د لیونی تېښتې لذت یاداوه ، وبه یې خندل او بیا به یې پورته وغورځولی او په خنداکې په ورک غږ به یې ویل : ماته یې د ګولیو په باران کې دوی دا بې ایمانه تړیکې خوند راکوي.

هغه به کله ناکله د شوخی له مخې ویل : زه یې له تندي پرته بل ځای نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې کن شپ هلیکوپترونو بدرګه کاوه او لدې خوا پښنی اېبلې په نس ورې مجاهد په خپلو پښو پلې یون کاوه.

له هغه لوري د ټانکونو او شوبلو درزا او غرار خوت او لدې خوا دحق دلارې بې وسلې او بې وسیلې مجاهدینو درانده، آرام متین او پاخه قدمونه اوچتول.

په یوه لیکه د حق او باطل د لبنکرو مقابله پېل شوه ـ ګولې وچلېدې ټانکونو ځمکه ولړزوله او الوتکو داور ګولې واورولې.

سهار لمرلا څېره نه وه وهلې او د دنګو غرونو پر څوکو د لمر طلایي وړانګولا د نور کربنې نه وې ایستلې چې د غرونو پر امتداد د سرو ګولیو پلوشې خپرې شوې او ورپسې د ټانکونو سختو ډزو ځمکه ولړزوله د الوتکو مهیب کرس د دښمن د نړېدلې او وارخطا موقف څرګندونې وکړې ـ لدغو لړزوونکو ډزو او کړسهار سره ماشومان د خپل خوب بسترو کې راکښېناستل ـ د پوښتنو په ډول انداز یې یو بل ته وکتل ـ زړو پوهېدل ـ په پټه خوله یې یو بل ته څوڅو واره وکتل او په سترګو سترګو کې یې د هرڅه سره وویل او د یو بل په زړه وپوهېدل ـ د سترګو دغه معصومانه جنګ یو عالم اسرار او سوالونه لرل. چې اوس به ټانکونه د هغوی پټرکورونو ورخېژي داو بوس په ډزو به یې کورنړېږي، الوتکې به پرې بمونه غورځوي ـ په پلار، ورور او نورو خپلوانو به یې څه څه تېرېږي او په دوی به څه حال راځي . . . .

بې وسلې خلک د غرونو په لور روان شول ځکه که قوه وړاندې تېره شي د هغوی د سرخطر دی.

هلته جنګ بنه تود روان ؤ، مجاهدینو په دریو برخوکې د دښمن مقابلې ته

سنګرونه نیولي وو ـ لدې خوا به د مجاهد د ټوپک له یوه ډز سره له هغه خوا د درند و ماشینګنو او توپونو یو دوامدار باړ وچلېد ـ سړي به فکر کاوه چې په دغه مسلسل شلیک چې د مجاهد د ټوپک دیوه ډز په ځواب کې د هغه پرمورچل شوی هغه څه کوې کاڼي به هم اوړه شوي وي او ځمکه به پر بل مخ اوښتې وي، خو چې کتل به دې بیا به له همغه مورچې د مجاهد د ټوپک ډز شو داسې رسا ډز چې که په دوربین کې به دې وکتل نو ګولې به وختې د د دښمن پر بدن ښتې وه.

بنځو خپلې کاڼې چې د پخوانیو پاچاهانو د وخت کومه نیمه بند کړې روپۍ وه له ځینو نورو څیزونو سره یو ځای بل ځای ښخولې ـ چې یو ځای کې به یې ښخې کړې نو زړه به بیا څه وړته وویل په هغه ځای به بې باوره شوې بل ځای ته به یې یووړې ځکه که قوه راتېره شي نو دا هیڅ به پرې نږدي نو رخو څه کوې چې د کورونو دزېرو غوړو په لوټلو هم دریغ نکوي.

قوه له وړاندې تګ څخه پاته شوه خو جګړه په ټول قوت سره روانه وه په یوه برخه کې په اوار ډاګ کې مجاهدینو قوه محاصره کړې وه.

محمد نبي مجاهد به ویل : ما ته د د دښمن له ویشتلو څخه د ډزو په تسلسل کې د هغوی رغړېدل او له وحشت څخه د که تېښته خوند راکوي او همېشه به یې د دښمن د لیونۍ تېښتې لذت یاداوه، و به یې خندل او بیا به یې پورته وغورځولې او په خنداکې په ورک غږ به یې ویل : ما ته یې د ګولیو په باران کې دوی دا بې ایمانه ترېکې خوند راکوي.

هغه به کله ناکله د شوخۍ له مخې ویل : زه یې له تندي پرته بل ځای نه

په نبنه ڪوم خوداني غیرته چېرته په تندي لګېږي‌ا هریو په شا لګېږي هرمردار عسکر یا صاحب منصب چې ګوري نو لومړی په پونده لګېدلی وي.

د هغه به همېشه خوله له خندا ډکه وه او دجنګ په سخت او تریخ ساعت کې به هم هغه یوه نیمه ټوکه ویشتله.

له ټانک نه د یوه صاحبمنصب ڪېن لاس سنګاره شو دځنګ بجاهد ته یې وویل که یې سترګې کارکولی نو د ساعت عقرب یې یې په نبنه ڪاوه ته ګوره ورته ؛ د ټوپک له ډزسره دصاحبمنصب لاس او ساعت دواړه په هوا شول هغه به د ډز ترمخ دعسکر، صاحبمنصب ، یا ټانک ، لاری او . . . . . . یو ځانګړی ځای په نبنه کاوه په کوم ځای به چې د هغه زړه ورغی - او بیله دې یې هیڅکله پرماشه ګوته نه راکاږله .

خدای خبر چې دکوم مجاهد د ټوپک مرګک د جبهه خانې پرموټر ومښت چې د ټانکونو له منځه یو درز اولمبې پورته شوې.

داورلمبې دومره ژبغرانده اوچاودنه ګنګته وه چې نژدې ټانکونه اولارۍ یې همهغلته پخپلو لمبوکې واخیستلې او د نورو چې وس کېده او لاره یې ایستلې شوای نو بیا یې نه سمه ګتله اونه ګړه.

اوچې له کابل نه د تښتېدلو عسکرو او صاحبمنصبانو حال راورسېدنو مغوی خبره دومره لویه کړې وه چې: پدوی له ځاورو خوا او هوا نه څه کوي چې د ځمکې له تل نه هم ډزې او بریدونه کېدل . داسې چې هرکمو هرې ډبرې ، هرې اوني او هر بوټي پرې بارونه چلول.

...او: په جرګو مرکو نشي کارتمام

د خلقیانو له جګړې ستومانه او نهیلې حکومت دې ته اړ شو چې د زور له لارې نه بلکې د زاریو او نسواتو له لارې ځینې اقوام وته د هغوی سپین‌ږیری او مشهورې څېرې چې په کابل کې د دوی د وحشت ترڅرې لاندې او سېدل د جرګې په نوم واستوي.

هغوی چې په کابل کې یې د ورکو مشهورې څېرې او مخور داخله وزارت ته جلب کړل په لستونو کې د هغو ټولو ماموریو نومونه نیول شوی وُ چې د ورکو چک ته منسوب او لاد څرخي پله د زندان میلمانه شوی نه وو.

دغه کسان د روژې په وروستیو ورځوکې د داخله وزارت د ماموریو د ووډی خوړلو په سالون کې راغوند کړی شول.

دا هغه وخت وُ چې اسلم وطنجار مازی تش په نوم وزیر وُ، خود دغه وزارت واک او صلاحیت ظاهراً د پولیسو د لوی قوماندان انجنیر علی شاه پیمان په لاس کې وُ .

علي شاه پیمان چې یو امیني خلقي او لکه امین د مارغوندې ښایسته وُ د

(c) ketabton.com: The Digital Library

په نبنه کوم خودا بې غیرته چیرته په تندي لګېږي‌دا هریو په شا لګېږي هرمردار عسکر یا صاحب منصب چې ګوري نولومړی په پونده لګېدلی وي.

د هغه به همېشه خوله له خندا ډکه وه او د جنګ په سخت او تریخ ساعت کې به هم هغه یوه نیمه ټوکه ویشتله.

له ټانک نه د یوه صاحبمنصب کین لاس سبکاره شو د څنګ مجاهد ته یې وویل که مې ستر کوکار کړلی نو د ساعت عقرب مې یې په نبنه کاوه ته کوره ورته؛ د ټوپک له ډزسره د صاحبمنصب لاس او ساعت دواړه په هوا شول هغه به د ډزترمخ د عسکر، صاحبمنصب، یا ټانک، لاری او...... یو ځانګړی ځای په نبنه کاوه په کوم ځای به چې د هغه زړه ورغی - او بیله دې یې هیڅکله پرماشه ګوته نه راکاږله.

خدای خبر چې د کوم مجاهد د ټوپک مردک د جبهه خانې پرموټر ومښت چې د ټانکونو له منځه یو ډز او لمبې پورته شوې.

داورلمبې دومره ژبغرانده او چاودنه [داسې] سخته وه چې نژدې ټانکونه او لاری یې هم هغلته پڅپلولمبو کې واخیستلې او د نورو چې وس کېده او لاره یې ایستلې شوای نو بیا یې نه سمه کتله او نه کړه.

او چې له کابل نه د تښتېدلو عسکرو او صاحبمنصبانو حال راورسېدنو هغوی خبره دومره لویه کړې وه چې: پدوی له ځلورو خواوو او هوا نه څه کوی چې د ځمکې له تل نه هم ډزې او برېد ونه کېدل. داسې چې هر کمو هرې ډېرې، هرې او فې او هر بوټی پرې باړونه چلول.

...او: په جرګومرکونشې کارتمام

د خلقیانو له جګړې ستومانه او نهیلي حکومت دې ته اړ شو چې د زور له لارې نه بلکې د زاریو او ننواتو له لارې ځینې اقوام د هغوی سپین‌ږیری او مشهور خېرې چې په کابل کې د دوی د وحشت ترچرې لاندې او سېدل د جرګې په نوم واستوي.

هدا ؤ چې په کابل کې یې د ورځکو مشهورې خېرې او مخور داخله وزارت ته جلب کړل په لستونو کې د هغو ټولو ماموریو نوموړه نیول شوی ؤ چې د ورځکو چک ته منسوب او لا د څرخي پله د زندان مېلمانه شوې نه وو.

دغه کسان د روژې په وروستیو ورځو کې د داخله وزارت د ماموریو د دوړې خوړلو په سالون کې راغونډ کړې شول.

دا هغه وخت ؤ چې اسلم وطنجار مازې تش په نوم وزیر ؤ، خود دغه وزارت واک او صلاحیت ظاهراً د پولیسو د لوی قوماندان انجنیر علي شاه پیمان په لاس کې ؤ.

علي شاه پیمان چې یو امیني خلقي او لکه [امین] د مارغوندې شایسته ؤ د

حکومت په نمایندګۍ سالون ته په ډېرکم اوفر کې رانوټ، دحق په جانب اوغمناکه پوز په نیولو سره یې ددغو کسانو په وړاندې خبرې پیل کړې.

ده وویل: زه دیوه پښتون په توګه له وردګو سره ډېر زیات مینه لرم داپې هم وویل چې وردګ دحکومت له نظره ډېر شریف خلک دي په ټپه بیا پرده ډېر ګران دي.

ده په شرافت سوګند یادکړ چې هغه دردناک حالت چې د وردګو بنځو اوماشومانو ته د جګړې له امله په غرونو کې داستوګنې ځنه ودېپښې شویدي په خاصه توګه د ده د زړه سوی ور دي خو په ضمن کې یې د دې خبرې یادونه هم وکړه چې حکومت هغه وسایل اوامکانات په لاس کې لري چې د وردګو تهوله سیمه وربا ندې په بل ځ وار وي خوزما دا حالت پدغه مېړني اوغیرتي قام نه لوړېږي نوداسې یو کار باید وشي چې ددواړو خواو و یعنې حکومت او وردګو حیثیتونه پکې وساتل شي:

پیمان داهم وویل: په حکومتي دستګاه کې له وردګو نه داسې کسان شته چې د وېډګو په مقابل کې دسختو جګړو اوعسکري عملیاتو تجوېز وړاندې کوي خوزه د یوه پښتون په توګه چې وردګ ډېر راباندې ګران دي دهغوی په مخ کې درېږم.

ده راجلب شویو کسانو ته مخ وکړ ځا وه ویې ویل تاسې خپل قوم ته ورشئ ممکن هغوی له تاسو سره ښه سلوک ونکړي خوهرڅه چې درسره کوي بیاهم ستاسو قوم دی ورشئ دلاسا یې کړئ.

دپیمان په خبرو کې د چګ ماموریېنو ته تر پلاله لاندې یو اخطار اوګواښ هم وړاندې شو او هغه دا چې داماموریېن دې یاله دوی سره ودرېږي او یا دې دخپل قوم څنګ ونیسي.

په سالون یو دیرجن سکوت حکم چلاوه دناستو کسانو له څېرو ډرورو –

اندېښنو لوخړې ختلې هغوی زیاتره د پیمان خبرو ته نه بلکې خپل ژوند او سبا ته په فکر کې ؤ. داسې غمناکه چوپتیا چې سری ځکاوه په ناستو کسانو کې دمه نه چلېږې او هسې یې ستړګې غړېږې.

اسمعیل خان چې یو وخت ډېر مقتدر والي ؤ دغه چوپتیا ماته کړه اود نورو په نمایندګۍ یې ځوخبرې وکړې ده هم دقام پدغه دردوونکې حالت اندېښنه څرګنده کړه او په ضمن کې یې دځوښتنو وردګو خلقیانو دې تجویز ته چې په وردګو دې سخت عملیات سرته ورسېږي داشاره وکړه تر څ کې وویل حکومت اوس هم د دې ډول عملیاتو په برخه کې صرفه نده کړې خوله دې لارې څخه یې کامیابي نده ترلاسه کړې.

لدې وروسته پیمان له غونډې ووت او په ظاهر کې دوه تنه خلقیان یو د بابالالا شاه محمود اوکلي نعیم په غونډه کې پاته شول دوی دیولړ مسکو تیتو – وروسته دیوه لست له مخې دهغې کسانو نومونه غونډې ته واورول چې باید وردګو ته دجرګې له پاره روان شي، غونډې پدې نومونو څه اعتراض ونه کړ او یا یې نشو کولی.

* * *

د ۲۷ روژې په مازیګر دوه هلیکوپټر الوتکې په ډېر لوړوالي سیمې ته ننوتې مجاهدین چې د خپلو مورچو دپاسه ناست وو پرالوتکو یې بنې د ډېر کوکو وچولي هغه کولی الوتکو ته رسېدې چېرې شوې او کېدی شي هغوی پرې خبر شوي هم نه وي خودوی پرې خپل زړونه تش کړل او هغه یې بې ځوابه پرې نښودې.

الوتکو له پاسه سپینې پاڼې شیندلې او چې ترڅو ځمکې ته رارسېدې نو تولو پام هغه خوا ته ووه ماشومانو به منډې پسې وهلې اولالوبه د هغوی دلرې شپې د ساتېرې ښه مشغولا وه، پاڼې ځمکې ته راورسېدلې چا به له قهر اوخښم څخه ټوټه کړې - چا به بابېزه ا یسته واچولې او یو نیم به فکر ورته یوو یې خوعمومي فضا داسې وه چې مجاهدینو د رژیم د ماتې سند ګڼلو او ویېل ته به یې د دغو پاڼو په نښودلو داسې

(c) ketabton.com: The Digital Library

حکومت په نمایندګۍ سالون ته په ډېرکس اوفر کې رانووت، دحق په جانب اوغمناکه پوز په نیولو سره یې ددغو کسانو په وړاندې خبرې پیل کړې.

ده وویل: زه دیوه پښتون په توګه له وردګو سره ډېر زیات مینه لرم دا یې هم وویل چې وردګ دحکومت له نظره ډېر شریف خلک دي په تېره بیا پر ده ډېر ګران دي.

ده په شرافت سوګند یاد کړ چې هغه دردناک حالت چې د وردګو ښځو او ماشومانو ته د جګړې له امله په غرونو کې داستوګنې څخه ودېښل شویدي په خاصه توګه د ده د زړه سوي ور دي خو په ضمن کې یې د دې خبرې یادونه هم وکړه چې حکومت هغه وسایل او امکانات په لاس کې لري چې د وردګو ټوله سیمه ورباندې په بل ځ وار وي خوزما دا حالت پدغه مهرباني او غیرتي قام نه لورېږي نو داسې یو کار باید وشي چې د دواړو خواوو یعنې حکومت او وردګو حیثیتونه پکې وساتل شي:

پیمان داهم وویل: په حکومتي دستګاه کې له وردګو نه داسې کسان شته چې د وردګو په مقابل کې د سختو جګړو او عسکري عملیاتو تجویز وړاندې کوي خوزه د یوه پښتون په توګه چې وردګ ډېر را باندې ګران دي د هغوی په مخ کې درېږم.

ده راجلب شویو کسانو ته مخ وګرځاوه ورته یې وویل تاسې خپل قوم ته ورشئ ممکن هغوی له تاسو سره ښه سلوک ونکړي خو هڅه چې د رسره کوئ بیا هم ستاسو قوم دی ورشئ دلاسا یې کړئ.

دپیمان په خبرو کې د څکه ماموریتونه تر پلاله لاندې یو اخطار او ګواښ هم وړاندې شو او هغه دا چې دا ماموریت دې یاله دوی سره ودرېږي او یا دې دخپل قوم څنګ ونیسي.

په سالون یو ویرجن سکوت حکم چلاوه دناستو کسانو له څېرو د ژړو –

اندېښنو لوخړې ختلې هغوی زیاتره د پیمان خبروته نه بلکې خپل ژوند او سبا ته په فکر کې ؤ. داسې غمناکه چوپتیا چې سړی فکر کاوه په ناستو کسانو کې دمه نه چلېږي او هسې یې سترګې غړېږي.

اسمعیل خان چې یو وخت ډېر مقتدر والي ؤ دغه چوپتیا ماته کړه او دنورو په نمایندګۍ یې څوخبرې وکړې ده هم دقام پدغه دردوونکي حالت اندېښنه څرګنده کړه او په ضمن کې یې د څوتنو وردګو خلقیانو دې تجویز ته چې په وردګو دې سخت عملیات سرته ورسېږي داشاره په ترڅ کې وویل حکومت اوس هم د دې دول عملیاتو په برخه کې صرفه نده کړې خوله دې لارې څخه یې کامیابي نده ترلاسه کړې.

لدې وروسته پیمان له غونډې ووت او په ظاهرکې دوه تنه خلقیان یود باباللا شامحمود او ډبوم کلي نعیم په غونډه کې پاته شول دوی دیولړ مسکو تیتو – وروسته دیوه لست له مخې دهغې کسانو نومونه غونډې ته واوروول چې باید وردګو ته د جرګې لپاره روان شي، غونډې پدې نومونو څه اعتراض ونه کړ او یا یې نشو کولی.

* * *

د ۲۷ روژې په ماښګر دوه هلیکوپتر الوتکې په ډېر لوړوالي سیمې ته ننوتې مجاهدین چې د خپلو مورچو د پاسه ناست وو پر الوتکو یې ښې ډېرې ګولۍ وچلولې هغه ګولۍ الوتکو ته رسېدې چېرې شوې او کېدی شي هغوی پرې خبر شوي هم نه وي خودوی پرې خپل زړونه تش کړل او هغه یې بې ځوابه پرې نښودې.

الوتکو له پاسه سپینې پاڼې شیندلې او چې ترڅو ځمکې ته را رسېدې نو ټول پام هغه خوانه وو، ماشومانو به منډې پسې وهلې او دالوبه د هغوی دلړې شېبې د ساتېرۍ ښه مشغولا وه، پاڼې ځمکې ته را ورسېدلې چا به له قهر او خشم څخه ټوټې کړې - چا به با بیزه ا یسته، واچولې او یو نیم به فکر ورته یوه وړ خو عمومي فضا داسې وه چې مجاهدینو د رژیم د ماتې سندګانه اوبیوبل ته به یې د دغو پاڼو په ښودلو داسې

څرګند وله چې رژیم ورته د ننواتي لمن وغوړوله خپله ناکامي یې ومنله او د دوی د ایماني پرتم پروړاندې سلامي شول.

پر کاغذونو چې په زرګونو پاڼې یې په تول دره کې تیت شوې وې لیکل شوي ؤ:

د لوی خدای په نامه

«د وردګو کرانو او سپیڅلو اوسېدونکو ته:

څرنګه چې د ثور د ستر انقلاب په رڼا کې د وردګو ټولو اوسېدونکو د انقلاب سره تضاد نلري. نو هغه وقایع او پېښې چې تراوسه هلته منځ ته راغلي د سوء تفاهم او د دښمنانو د تبلیغاتو ثمره ده نو ځکه خلقي دولت د وردګو ټولو اوسېدونکو ته د کمکي اختر د مبارکو ورځو په احترام پوره او شېړه عفوه اعلانوي او ستاسو قومي جرګه چې دلاندنیو اشخاصو څخه عبارت ده تاسې ته د مفاهمې او عفوې د عملي کولو د پاره درځي.

جرګې ته د دولت لخوا د عفوې د عملي کولو له پاره چې لار هواره کړي پوره صلاحیت ورکړ شوی. د جرګې غړي لاندې قومي مشران دي:

۱- محترم محمد انور خان واحدي، ۲- غلام درویش خان (ابرکل)، ۳- عبدالغفار خان ۴- بسم الله علاقدار، ۵- خدایداد خان خپ، ۶- میرافغان، ۷- عبدالحنان خان مینه پال، ۸- ډګروال سید جان خان، ۹- شیر احمد خان، ۱۰- وکیل امین الله خان ۱۱- مامور جلال الدین خان، ۱۲- مدیر محمد آصف خان، ۱۳- عید محمد خان، ۱۴- ملک شیر آقا خان، ۱۵- ملک عبدالرؤف خان، ۱۶- پخلاني والي اسمعیل خان، ۱۷- قوماندان عبدالرؤف خان، ۱۸- عبدالجلیل وجدي، ۱۹- عبدالقدیر خان، ۲۰- مدیر محمد یعقوب خان، ۲۱- رئیس محمد انور خان اکبري او څېني نور.

دافغانستان د موکراتیک جمهوري دولت لخوا.»

لدې ځکې هم وردګو ته دوې جرګې د توپونو او ټانکونو په بدرګه تللي

وې خو د هغوی د فعالیت سطحه او ساحه ډېره محدوده وه او تقریباً پټه او غیر رسمي بڼه یې درلوده چې د هغو جرګو کې دغه کسان شامل وو:

۱- حاجي خدایداد خان خپ.

۲- ډګروال عبدالحق دشمنۍ په زوی مشهور.

۳- حاجي سید رسول د تنګي درې اوسېدونکی.

۴- حاجي موسی وردګ د شیخ آباد.

۵- غند مشر کریم خان د سید آباد د اولسوالۍ اوسېدونکی.

۶- ملک شېر اقا د جلګې علاقدارۍ اوسېدونکی.

۷- حاجي جمعه ګل د شش قلعې اوسېدونکی.

۸- مدیر یعقوب د دوراخېلو اوسېدونکی.

۹- محمد کریم خان د دوراخېلو اوسېدونکی.

۱۰- ډګروال سید جان د چک ولسوالۍ اوسېدونکی. (۱)

سیې ته د جرګې دغړو په راتلو مجاهدینو دوې مخالفې نظریې لرلې ځوان پاتکی ورسره مخالف ؤ چې د کمونیزم او اسلام تضاد ونه د پخلاینې ندی او داد رژیم یوه دسیسه ده خو قومي سپین ږیري چې د جرګو مرکې پر کودونو وارد کسان وو د جرګې د راتلو او مرکې پلوی وو او ویل یې چې که څه هم د اتضاد ونه د پخلاینې ندی خو د جرګې ردول هم سم ندي جرګه منو او سبا یې پخپله ګټه یې راوغرخوو. دغه اختلاف د مجاهدینو ترمنځ د څو ورځو مباحثې او سخت جدل سبب شو دا نظر هم وړاندې کړ شو چې جرګه دې راشي خو غړي دې ونیول شي او بیا دې کابل ته د تلو اجازه نه ورکول کیږي او لدې لارې دې هم پر رژیم دیوبل فشار په توګه کار واخیستل شي.

---

(۱) وګ - پرچک او د ایرباد وګي اسلامي پاڅون لیکوال محمد زبیر شفیقي ۱۰۸-۱۰۹ مخونه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

څرګندوله چې رژیم ورته د ننواتي لښکر وغورځوله خپله ناکامي یې ومنله او د دوی د ایماني پرتم پر وړاندې سلامي شول.

پر کاغذونو چې په زرګونو پاڼې یې په ټوله دره کې تیت شوې وې لیکل شوي و:

دلوی خدای په نامه

«د وردګو کرانو او سپېڅلو اوسېدونکو ته:

څرنګه چې د ثور د ستر انقلاب په رڼا کې د وردګو ټولو اوسېدونکو دانقلاب سره تضاد نلري. نوځکه وقایع او پېښې چې تراوسه هلته منځ ته راغلي د سوء تفاهم او د دښمنانو د تبلیغاتو ثمره ده نو ځکه خلقي دولت د وردګو ټولو اوسېدونکو ته د کمکي اختر د مبارکو ورځو په احترام پوره او بشپړه عفوه اعلانوي او ستاسو قومي جرګه چې د لاندینیو اشخاصو څخه عبارت ده تاسې ته د مفاهمې او عفوې د عملي کولو د پاره درځي.

جرګې ته د دولت لخوا د عفوې د عملي کولو له پاره چې لاره هواره کړي پوره صلاحیت ورکړ شوی. د جرګې غړي لاندې قومي مشران دي:

۱- محترم محمد انور خان واحدي، ۲- غلام درویش خان (ابرکل)، ۳- عبدالغني خان ۴- بسم الله علاقدار، ۵- خدایداد خان خرځ، ۶- میرافغان، ۷- عبدالحنان خان مینه پال، ۸- ډګروال سید جان خان، ۹- شیر احمد خان، ۱۰- وکیل امین الله خان ۱۱- مامور جلال الدّین خان، ۱۲- مدیر محمد آصف خان، ۱۳- عید محمد خان، ۱۴- ملک شیر آقا خان، ۱۵- ملک عبدالرؤف خان، ۱۶- پخواني والي اسمعیل خان، ۱۷- قوماندان عبدالرؤف خان، ۱۸- عبدالجلیل وجدي، ۱۹- عبدالقدیر خان، ۲۰- مدیر محمد یعقوب خان، ۲۱- رئیس محمد انور خان اکبري او څینې نور.

دافغانستان د موکراتیک جمهوري دولت لخوا.

لدې څخه هم وردګو ته دوې جرګې د توپونو او ټانکونو په بدرګه تللي

وې خو د دغو د فعالیت سطحه او ساحه ډېره محدوده وه او تقریباً په ټوله او غیر رسمي بڼه یې درلوده چې په دغو جرګو کې دغه کسان شامل وو:

۱- حاجي خدایداد خان خرځ.
۲- ډګروال عبدالحق د شنې په زوی مشهور.
۳- حاجي سید رسول د تنګي درې اوسېدونکی.
۴- حاجي موسی وردګ د شېخ آباد.
۵- غند مشر کریم خان د سید آباد د اولسوالۍ اوسېدونکی.
۶- ملک شېر اقا د جلګې علاقدارۍ اوسېدونکی.
۷- حاجي جمعه ګل د شش قلعې اوسېدونکی.
۸- مدیر یعقوب د دوراخېلو اوسېدونکی.
۹- محمد کریم خان د دوراخېلو اوسېدونکی.
۱۰- ډګروال سید جان د چک ولسوالۍ اوسېدونکی. (۱)

سېږي ته د جرګې د غړو په راتلو مجاهدینو دوې مخالفې نظرې لرلې - څوان پاتکی ورسره مخالف و چې د کمونیزم او اسلام تضاد ونه د پخلاینې ندی او دا د رژیم یوه دسیسه ده خو قومي سپین ږیري چې د جرګو مرکې یې کودونو وارد کسان وو د جرګې د راتلو او مرکې پلوي وو او ویل یې چې که څه هم دا تضاد ونه د پخلاینې ندی خو د جرګې ردول هم سم ندي جرګه منو او بنایي پخپله کته یې راو غرځوو. دغه اختلاف د مجاهدینو ترمنځ د څو ورځو مباحثې او سخت جدل سبب شو دا نظر هم وړاندې کړ شو چې جرګه دې راشي خو غړي دې ونیول شي او بیا دې کابل ته د تلو اجازه نه ورکول کېږي او لدې لارې دې هم پر رژیم د یو بل فشار په توګه کار واخیستل شي.

(۱) وګ - پرچک او د ایرباد وکي اسلامي پاڅون لیکوال محمد زبیر شفیقي ۱۰۸-۱۰۹ مخونه.

دغه مباحثو او جدلونو نه یوائې د مجاهدینو د مشرانو ترمنځ بلکې د ګردو مجاهدینو او د سیمې داوسېدونکو ترمنځ د مباحثې جدي او خبنمېدلي مجلسونه تاوده کړل.

بالاخره د قومي مشرانو پرېکړه ومنل شوه او د جرګې غړو ته د راتلو اجازه ورکړل شوه د چک د اسلامي انقلابي شورا غړو د علي خان په کلي کې د جرګې د غړو هرکلی وکړ که څه هم دا هرکلی د زړه د پاسه هرکلی و. خو په کوټه کې د جرګې غړي په عنعنوي توګه برکېنول شول او د شورا غړي او مجاهدینو دروازو ته نژدې ځایونه ونیول. خو بیا هم د جرګې له غړو د ډار او وېرې خپسې منګولې نه وې لیرې کړې اوس هم له دوی سره دا اندېښنه وه چې توم به څه ورسره کوي او له دوی څخه به د رژیم د ناکړدو څه ور انتقام او غچ اخلي، دغه ډار او اندېښنه د دوی له ناستې، حرکاتو، خبرو او کتلو څخه ډېره ښه څرګندېده - دوی ته ځانونه له ټولې مشهورتیا، مخوری او مشرتوب سره د ډېر وړوکي ښکارېدل، د مجاهدینو د ایماني پرتم، روحي ډاډ او بې سیاله مقاومت له امله دوی ځانونه ډېر پیکه احساسول په تېره دا چې سیمې ته د جرګې د غړو په راتلو مجاهدینو پولې مانورې ترسره کړې دوی دلاړې په اوږدو کې په ډېر صلابت او قوت سره ځایونه نیولي و او د لارو دواړو غاړو ته ټوپک په لاس او په کارتوسو پټ ولاړو چې د لمر وړانګو به د کارتوسو سره د ټکر پرو ځت یو پول طلایي وړانګې ښندلې او ځلکونه به یې کول - دوی په یوه ځای کې د بخاري نل په ډېرو او بوټو کې پټ کړی او له پاسه یې ترپال پرې غوړولی و داسې ښکارېده لکه او بوس توپ؛ چې هر چا یې په لیدو دا خیال کاوه چې یوه دا خوړه دروند توپ دی - دوی د الله اکبر په پرله پسې شعارونو او غوږونو د جرګې د غړو هرکلی کاوه او هغوی ته یې د خپل تصمیم او همت ننداره ښوده له چې ځینو ځینو به یې له ګواښنه د کړ عمل هم ترسره کړ.

د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیرخان د جرګې له غړو سره خبرې پیل کړې او لکه چې د دوی وېره او اضطراب یې درک کړی وی په مینه، سره سینه او په له موسکا د که خوله یې د جوړنا جوړه احوال وروسته خپلې پوښتنې پدې ډول پیل کړې:

د الوتکو نه په اچول شوېو کاغذونو کې ټول معرفي شوی کسان نشته د مثال په توګه د محمد انور واحدي ځای تش دی او ملک عبدالرؤف خان هم له تاسې سره نه لیدل کېږي موږ نه پوهېږو چې هغوی ولې ندی راغلي بندیان شوي خو به نه وي؟

دغه پوښتنې هغوی نور هم تلولي کړل او لکه چې له یوې سختې او خطرناکې پوښتنې سره مخامخ شوي وي یو بل ته په بېړه او وارخطایي وکتل او ویې ویل:

واحدي صاحب ته د عدلیې وزارت د معین په توګه ځینې ضروري کارونه پیدا شول او د هغه وزارت په غوښتنه له جرګې نه وویستل شو او په ځای یې مستوفي سلطان محمد وټاکل شو. خو ملک عبدالرؤف په اړه هغوی هیڅ ونه شو ویلای او چوپ پاته شول. د شورا مشر هم د دوی د ټولو حالت په احساس نور څه ونه ویل هدارنګه د خانګل ماما موجودیت ته پدې جرګه کې چې نوم یې په لست کې نه و ډېر و د تعجب په سترګه کتل خانګل د ناویو د ورپلو راوړلو له پاره آس ساتلی و او په ودونو کې به د ده آس په کرایه نیول کېده او هغه په هیڅ توګه د داسې جلسو نو او خو خانګل پخپله موضوع روښانه کړه ویې ویل:

چې له مدیر محمد یعقوب سره د سړک په غاړه روان و چې د جرګې موټر ودرېده او دی یې هم ورسره موټر ته وخېژاوه نور په هیڅ هم ندی خبر بله پوښتنه دا وه چې د جرګې غړي ځانونه قومي بولي او که د حکومت نمایندګان. دغه پوښتنه بیا هم د هغوی پر مغزو یو بل د روند ګونګار و چې سره ویې لړزول او بیا یو بل ته په کتو شول. د جرګې غړي په خپلو منځو کې هم یو پر بل نه وو ډاډه او دا اندېښنه ورسره وه چې د دوی په منځ کې به

دغه مباحثو او جدلونو نه یواځې د مجاهدینو د مشرانو ترمنځ بلکې د ګروپو
مجاهدینو او د سیمې د اوسېدونکو ترمنځ د مباحثې جدي او خښمېدلې
مجلسونه تاوده کړل.

بالاخره د قومي مشرانو پرېکړه وشوه او د جرګې غړو ته د
راتلو اجازه ورکړ شوه د چک د اسلامي انقلابي شورا غړو د علي خان په کلي
کې د جرګې د غړو هرکلی وکړ که څه هم دا هرکلی د زړه د پاسه هرکلی و.
خو په کوټه کې د جرګې غړي په عنعنوي توګه بر کېنول شول او د شورا غړي
او مجاهدینو دروازو ته نژدې ځایونه ونیول. خو بیا هم د جرګې له غړو د دوی او
وېرې خپسې منګولې نه وې لېرې کړې او س هم له دوی سره دا اندېښنه وه چې
توم به څه ورسره کوي او له دوی څخه به د دښمن د ناکړدو څه ور انتقام او
غچ اخلي، دغه ډار او اندېښنه د دوی له ناستې، حرکاتو، خبرو او کتلو څخه ډېره
ښه ځرګندېده - دوی ته ځانونه له ټولې مشهورتیا، مخورۍ او مشرتوب سره
د ډېر وړوکي ښکارېدل، د مجاهدینو د ایماني پرتم، روحي وادو او رېي سیاله مقاومت
له ارخه دوی ځانونه ډېر پیکه احساسول په تېره دا چې سیمې ته د جرګې د غړو
په راتلو مجاهدینو پرلس مانورې ترسره کړې دوی د لارې په اوږدو کې
په ډېر صلابت او قوت سره ځایونه نیولي و او د لارو دواړو غاړو ته ټوپک په لاس
او په کارتوسو پټ ولاړ و چې د لمر وړانګو به د کارتوسو سره د تکړ پرځت
یو ډول طلایي وړانګې ښندلې او ځلکونه به یې کول - دوی په یوه ځای کې د
بخاري نل په ډبرو او بوټو کې پټ کړی او له پاسه یې ترپال پرې غوړولی و داسې
ښکارېده لکه اوبوس توپ؛ چې هرچا یې په لیدو دا خیال کاوه چې یوه دا خوږه
دروند توپ دی - دوی د الله اکبر په پرله پسې شعارونو او غوږونو د جرګې د
غړو هرکلی کاوه او هغوی ته یې د خپل تصمیم او همت ننداره ښودله چې ځینو
ځینو به یې له کوابنه ډک عمل هم ترسره کړ.

د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیرخان د جرګې له غړو سره
خبرې پیل کړې او لکه چې د دوی وېره او اضطراب یې درک کړې
وي په مینه، سړه سینه او په له موسکا ډکه خوله یې د جوړښا جوړه له
احوال وروسته خپلې پوښتنې پدې ډول پیل کړې:

د الوتکو نه په اچول شویو کاغذونو کې ټول معرفي شوي کسان
نشته د مثال په توګه د محمدانور واحدي ځای تش دی او ملک عبدالرؤف خان
هم له تاسې سره نه لیدل کېږي. موږ نه پوهېږو چې هغوی ولې ندي راغلي بد یا شو خوښ نه وي؟
دغه پوښتنې هغوی ته هم تلولي کړل او لکه چې له یوې سختې او خطرناکې پوښتنې
سره مخامخ شوي وي نو یو بل ته په بېړه او وارخطایي وکتل او ویې ویل:
واحدي صاحب ته د عدلیې وزارت د معین په توګه ځینې
ضروري کارونه پیدا شول او د هغه وزارت په غوښتنه له جرګې نه وویستل
شو او په ځای یې مستوفي سلطان محمد و ټاکل شو. خو د ملک عبدالرؤف
په اړه هغوی هیڅ ونه شو ویلای او چوپ پاته شول. د شورا مشر هم د دوی
د تلولي حالت په احساس نور څه ونه ویل هدارنګه د خانګل ماما موجودیت
ته پدې جرګه کې چې نوم یې په لست کې نه و ډېر و د تعجب په سترګه
کتل. خانګل د ناویو د وړلو راوړلو له پاره آس ساتلی و او په وړونو کې به د ده
آس په کرایه نیول کېده او هم په هیڅ توګه د داسې مجلسونو نه و. خانګل پخپله موضوع روښانه کړه او ویې ویل:
چې له مدیر محمد یعقوب سره د سړک په غاړه روان و چې د جرګې موټر
ودرېد او دی یې هم ورسره موټر ته وخېژاوه نور په هیڅ هم ندی خبر.
بله پوښتنه دا وه چې د جرګې غړي ځانونه قومي بولي او که د حکومت
نمایندګان. دغه پوښتنه بیا هم د هغوی په مغزو یو بل دروند ګوزار و چې
سره ویې لړزول او بیا یو بل ته په کتو شول - د جرګې غړي په خپلو منځو کې
هم یو په بل نه و ډاډه او دا اندېښنه ورسره وه چې د دوی په منځ کې به

(c) ketabton.com: The Digital Library

حتیٰ د حکومت جاسوس ځای لري نو دغه پوښتنې په ځواب د هر سړه
وخوځېدل او خوځېدل د هري خبرې یې وڅوولی خوښا غلی وجدي دا
مېړانه وکړه چې د جرګې غړي یې قومي وبلل. وروسته د شورا رئیس او نورو
مشرانو هر یوه پخپله وار خبرې وکړې او یې ویل چې وا به خلقیانو د نژادي توپیر
پر ضد خبرې کولې خو په عمل کې موږ ولیدل چې دوی هزاره د پښتنو
او پښتانه د هزاره ګانو په مقابل کې لمسول. خلقیانو به ویل اولا ګیا دی وایې
چې انقلاب پرمخ تلونکی هدف نه لري خو په عمل کې دوی غوښتل چې موږ
دوې پېړۍ په شا بوزي او په افغانستان کې د کورنیو جګړو او قبیلوي
اختلافونو زمانه بیا په موږ ووینې او بیا همدوی ګیا دی او د مرتجعینو تاپې
په موږ لګوي اوس نو تاسې وو وایاست چې موږ مرتجعین یو که دوی.

د حکومت په ابلاغیه کې موږ ته په اصطلاح عفوه اعلان شوی. عفوه
خو هغو کسانو ته کېږي چې مقصر وي او ګناه یې کړې وي موږ څه
ګناه کړې وه چې زموږ په سیمه سوراوربل کړې شو.

د شورا رئیس جرګې ته مخ واړاوه او څرګنده یې کړه تاسې زموږ مشران
یاست تاسې پخپله په ټول قوم کې وګرځئ او پخپلو سترګو ووینئ چې د
څومره بې دفاع او مظلومانو کورونه او کروندې سوځول شوې. زموږ کورنۍ
چور شول - بیا څې زموږ ماشومان نه بلکې زموږ څاروي هم د الوتکو په لیدو سره
احساسوي چې د محشر ورځ وړاندې راتلونکې ده. خو موږ به دغه دول
ستمګرو عناصرو ته چې ځانونو ته خلقیان وایي او په موږ یې نه او روي او د توپ
ټانګ او طیارې له لارې موږ ته خپل نورو نښیې د اسلامي جذبې او قومي زوړله
مخې سرټیټوب او انسانیت وروښیو.

موږ فیصله کړې چې د حق او حقیقت په لار کې یو تن هم ژوندی نه پاتې
کېږو نو چې موږ د اسې فیصله کړې وی بیا به ولې وسله په ځمکه ږدو بیا به نو

زموږ له پاره سوله او د سولې جرګې څه ارزښت ولري؟ سره له دې هم موږ
مسلمان او پښتانه یو د ملامتي بار په اوږو نشو کرځولی که چېرې د سولې جرګه
زموږ ملامتي را بر سېره کولی شي راودې نبیي موږ به پوره حوصله د هغو
خبرو اترو اورېدو ته چمتو یو.... دا وخت د جرګې د غړو خولې په لاړو لمدې
شوې وې او د زړونو درزا یې له څه ناسته وه ویې ویل موږ پخپلو سترګو
ولیدل چې حکومت ستاسې کورونه سوځولي او تاسې ته یې زیات تاوان
دراړولی دی خو تاسې هم صرف نده کړې سرکونه موخراب کړیدی او لکه چې
حکومت ادعا کوي ښوونځي او نور اجتماعي مرکزونه مو سوځولي دي.

د شورا رئیس وویل موږ منکر نه یو د جګړې هو ښتل خو ولسوال خپله
عسکری چوپنې ګرځولې وه چې د جنګ په جریان کې ویران شوا او بیا څې یو
ښوونځي چې څوځله حکومت زموږ پر ضد د یوې اډې په توګه ترې کار
اخیست له مینځه وړل شوی. بله دا چې دا ټول موږ جوړ کړي د قومي
اشرونو له لارې موجوړ کړي او بیا به یې هم موږ جوړوو، نو موږ
هیڅ اجتماعي مرکز ته زیان ندی رسولی. د برېښنا فابریکه لکه چې تاسې یې
ګورئ فعاله ده او سیمې ته برېښنا ورکوي خو دا په ډاګه وایو چې پر کابل مو برېښنا
قطع کړې. دا وبو بند او نور ټول تاسیسات فعال دي.

د یو لړ آزادو مباحثو په نتیجه کې مجاهدینو وغوښتل چې جرګه
خپل نظر څرګند کاندې د جرګې له خوا وویل شول چې قوم ملامته
ندی موږ هیله لرو چې د قوم او حکومت ترمنځ سرې اوبه تویې کړو
تاسې موږ ته خپلې غوښتنې او شرطونه څرګند کړې کومې چې
زموږ له صلاحیته پوره دی هدلته به یې فیصله کړو او په نورو به له
حکومت سره وغږیږو. د شورا رئیس له جرګې اجازه وغوښته چې د دغه
مسئلې په اړه د دوی په غیاب کې شورا یوه غونډه وکړي. د دغې ځانګړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

حتا د حکومت جاسوس ځای لري نو دغه پوښتنې په ځواب د پر سره وخوځېدل راوخوځېدل د پېري خبرې یې وڅوولې خوښاغلي وجدي دا مېړانه وکړه چې د جرګې غړې یې قومي وبلل. وروسته د شورا رئیس او نورو مشرانو هر یوه پخپل وار خبرې وکړې ویې ویل چې وابه خلقیانو د نړا دې تو پیر پر ضد خبرې کولې خو په عمل کې مونږ ولیدل چې دوی هزاره د پښتنو او پښتانه د هزاره ګانو په مقابل کې لمسول. خلقیانو به ویل او لا ګڼیا دي وایي چې انقلاب پر مخ تلونکی هدفونه لري خو په عمل کې دوی غوښتل چې مونږ دوې پېړۍ په شا بوزي او په افغانستان کې د کورنیو جګړو او قبیلوي اختلافونو زمانه بیا په مونږ ووینې او بیا همد وی لګیا دي او د مرتجعینو تاپې په مونږ لګوي اوس نو تاسې ووایاست چې مونږ مرتجعین یو که دوی.

د حکومت په ابلاغیه کې مونږ ته په اصطلاح عفوه اعلان شوی. عفوه خو هغو کسانو ته کېږي چې مقصر وي او ګناه یې کړې وي مونږ څه ګناه کړې وه چې زمونږ په سیمه سور اور بل کړی شو.

د شورا رئیس جرګې ته مخ واړاوه او څرګنده یې کړه تاسې زمونږ مشران یاست تاسې پخپله په ټول قوم کې وګرځئ او پخپلو سترګو ووینئ چې د ښوونځي بې دفاع او مظلومانو کورونه او کروندې سوځول شوي. زمونږ کورونه چور شول. یوازې زمونږ ماشومان نه بلکې زمونږ ځاروی هم دا لوټکو په لیدو سره احساسوي چې د محشر ورځ ورباندې راتلونکې ده. خو مونږ به د غه ړول ستمګرو عناصرو ته چې ځانونو ته خلقیان وایي او په مونږ بمونه اوروي او د توپ تانک او طیارې له لارې مونږ ته خپل زور ښیي د اسلامي جذبې او قومي زورله مخې سرټيټوب او انسانیت وروښیو.

مونږ فیصله کړې چې د حق او حقیقت په لار کې یو ټن هم ژوندی نه پاتې کېږو نو چې مونږ داسې فیصله کړې وی بیا به ولې وسله په ځمکه ږدو بیا به نو

زمونږ له پاره سوله او د سولې جرګې څه ارزښت ولري؟ سره له دې هم مونږ مسلمان او پښتانه یو د ملامتي بار په اوږو نشو کرځولی که چېرې د سولې جرګه زمونږ ملامتي را برسېره کولی شي را ودې نېسې مونږ په پوره حوصله د هغو خبرو اترو او رېدو ته چمتو یو.... دا وخت د جرګې د غړو خولې په لاړو لمدې شوې وې او د زړونو درزا یې لرې څه ناسته وه ویې ویل مونږ پخپلو سترګو ولیدل چې حکومت ستاسې کورونه سوځولي او تاسې ته یې زیات تاوان در اړولی دی خو تاسې هم صرفه نه کړې سرکونه مو خراب کړېدي او لکه چې حکومت ادعا کوي ښوونځي او نور اجتماعي مرکزونه مو سوځولي دي.

د شورا رئیس ووېل مونږ منکر نه یو د چک هوټل خو ولسوال خپله عسکري چوڼۍ ګرځولې وه چې د جنګ په جریان کې وران شو او یوازې یو ښوونځی چې څو ځله حکومت زمونږ پر ضد د یوې اډې په توګه ترې کار اخیست له مینځه وړل شوی. بله دا چې دا ټول مونږ جوړ کړي د قومي اشرونو له لارې مو جوړ کړي او بیا به یې هم مونږ جوړوو، نور مونږ هیڅ اجتماعي مرکز ته زیان ندی رسولی. د برېښنا فابریکه لکه چې تاسې یې ګورئ فعاله ده او سیمې ته برېښنا ورکوي خو دا په دې ګډه وایو چې پر کابل مو برېښنا قطع کړې. دا و بو بند او نور ټول تأسیسات فعال دي.

د یو لړ آزادو مباحثو په نتیجه کې مجاهدینو وغوښتل چې جرګه خپل نظر څرګند کاندي د جرګې له خوا وویل شول چې قوم ملامته ندی مونږ هیله لرو چې د قوم او حکومت ترمنځ سرې او به تو یې کړو تاسې مونږ ته خپلې غوښتنې او شرطونه څرګند کړې کوم چې زمونږ له صلاحیته پوره دي همدلته به یې فیصله کړو او په نورو به له حکومت سره وغږېږو. د شورا رئیس له جرګې اجازه وغوښته چې د دغه مسئلې په اړه د دوی په غیاب کې شورا یوه غونډه وکړي. د دغې ځانګړې

غونډې حق د جرګې غړو ته هم حاصل وُ چې بيله غونډه وکړي. په بله -
کوټه کې کابو يو ساعت خبرې وشوې او لومړی شرط داوړاندې
شو چې زموږ بنديان راخوشې کړي که چېرې يې زموږ بنديان راخوشې
کړل بيا به نورو خبرو ته هم سر کېږدو.
شورا داهم هيله لرله چې ټوله جرګه به کابل ته نه ځي ځينې به يې
له قوم سره پاته کېږي خو د جرګې غړي وېرېدل چې کنې مجاهدين يې د
برمته کولو خيال لري د همدې وېرې له امله ټول غړو ته د تلو اجازه ورکړ
شوه.

جرګه کابل ته ورسېده د کورنيو چارو په وزارت کې د پوليسو قوماندان
علي شاه پيمان چې جرګه هم د ده د ابتکار له مخې جوړه شوې وه د هغوی
هرکلی وکړ. هغه په تعجب کې وُ چې د جرګې غړي روغ جوړ د ده مخې ته
ناست دي او يوه ته هم کوم زيان ندی رسېدلی. ده پر تلوسه لرله چې د
جرګې له جريان څخه خبر شي همدا وُ چې اسماعيل خان مايار د جرګې په
نمايندګی د جرګې د فعاليت جريان په مفصله توګه وړاندې کړ چې علي شاه
پيمان يې مهم ټکی يادداشت کړل. اسمعيل خان ډېر دلايل لرل چې
قوم ملامته ندی بلکی لدې حالت سره ولسوالئ او دخلقي حکومت نورو
مامورينو دخلقي ګوند غړيو او د انقلاب د دفاع د کميټو غړيو مخامخ کړيدی.
علي شاه پيمان وويل: ماغوښتل جرګه له امين صاحب سره وګوري
خو داسې ښکاري چې امين صاحب له وردګو خپه دی....
مايار په احساساتي بڼه د پيمان خبرې ورپرې کړې او په ماته کوره
پښتو يې وويل:
... فرق نه کوي امين خپه کېږي کې تړه کی، کې د هر څه قوم مهم
دی وطن مهم دی موږ غواړو خدای پدې قوم ورحم وکړي کې حکومت مهرباني

وکړي...
پيمان موسکی شو خپلې خبرې يې ترميم کړې ويې ويل وبخښئ
ما لکه چې خپل مطلب سم ونشو ويلی امين صاحب له وردګو نه خپه
ندی وردګ ډېر ورباندې ګران دی ناز ورباندې لري.
بيا يې وويل ريښتيا چې قوم ملامت ندی ما ته دوه ټول شوی
ولسوال ورو نه راغلل او راته يې وويل: چې زموږ ورور وردګو شهيد
کړېدی. خو ما ورته وويل شهيد نه بلکې مردار شوېدی. پيمان وويل
ما ځکه خپل ولسوال مردار شوی وګڼه چې هغه د وردګو پر پښتنو او غيرت
باندې ملندې وهلې دي زه هم پښتون يم که چېرې زما په ولس کې داکار
شوی وای او زما خلک په زور په موټرونکې د جګړې له پاره استول شوي وای
ما به هم د وردګو په څېر اقدام کاوه.
پيمان د خپلو مخصوصو اکتونو په ملتيا کله د نرمۍ او د پستې غاړې
او کله بيا ګواښونکي او شخصي خبرې کولې پدې کې د تيلفون زنګ راغی د هغه
له خبرو داسې څرګنده شوه چې مقابل لوری يې د مرکزي قواوو قوماندانې ده
چې قوماندان يې د وردګو د تنګي اوسېدونکی محمد دوست دی.
پيمان په تيلفون کې په نسبتاً جدي بڼه مقابل لوری ته وويل نه نه،
ګوره د سولې جرګه دا د ه زما سره ناسته ده، دوی له قوم سره مفاهمه کړې
د سولې اميد نور هم زيات شوی تاسې عمليات مه کوئ د وردګو مسئله
ما ته پرېږدئ زه د وردګو ضامن يم وردګ ښه خلک دي.
دا معلومه نشوه چې د پيمان دا تيلفوني مرکه مصنوعي وه که حقيقي.
پيمان بيا ورو ځي او اوږې يو ځای وغورځولې غاړې يې تازه کړ چې په
سترګه يې لږ چوغه کړه دخولې ښې وښکې يې يوې خواته کوږ کړ ويې ويل
د هغه اعتماد له مخې چې زه يې د وردګو د هېوادپالنې پر روحيه لرم که چېرې

غوندي حق د جرګې غړو ته هم حاصل وُ چې بېله غونډه وکړي . په بله کوټه کې کابو يو ساعت خبرې وشوې او لومړى شرط دا و چې ندې شو چې زموږ بنديان راخوشې کړې که چېرې يې زموږ بنديان راخوشې کړل بيا به نورو خبرو ته هم سر کېښېنو .

شورا دا هم هېله لرله چې څوله جرګه به کابل ته نه ځي ځيني به يې له قوم سره پاته کېږي خو جرګې غړی ويريدل چې کنې مجاهدين يې د برمته کولو خيال لري د همدې ويرې له امله ټولو غړو ته د تلو اجازه ورکړل شوه .

جرګه کابل ته ورسيده د کورنيو چارو په وزارت کې د پوليسو قوماندان علي شاه پيمان چې جرګه هم د ده د ابتکار له مخې جوړه شوې وه دغوی هرکلی وکړ . هغه په تعجب کې وُ چې د جرګې غړي روغ جوړ د ده مخې ته ناست دي او يوه ته هم کوم زيان نه دی رسيدلی . ده يې تلوسه لرله چې د جرګې له جريان څخه خبر شي همدا وُ چې اسماعيل خان ما يار د جرګې په نمايندګۍ د جرګې د فعاليت جريان په مفصله توګه وړاندې کړ چې علي شاه پيمان يې مهم ټکي ياد داشت کړل . اسمعيل خان ډېر دلايل لرل چې قوم ملامته نه دی بلکې لدې حالت سره ولسوالۍ او د خلقي حکومت نورو مامورينو د خلقي کوند غړيو او د انقلاب د دفاع د کمېټو غړيو ځامخ کړيدی .

علي شاه پيمان وويل : ماغوښتل جرګه له امين صاحب سره وګوري خو داسې ښکاري چې امين صاحب له ورډکو خپه دی ....

مايار په احساساتي بڼه د پيمان خبرې وړپرې کړې او په ماته کوره پښتو يې وويل :

... فرق نه کوي امين خپه کيږي کې ترږي ، کې د هر څه قوم مهم دی وطن مهم دی موږ غواړو خدای پدې قوم ورحم ې کې حکومت مهرباني

وکړي ...

پيمان موسکی شو خپلې خبرې يې ترميم کړې ويې ويل وبخښئ ما لکه چې خپل مطلب سم ونشو ويلی امين صاحب له ورډکو نه خپه ندی ورډک ډېر وربا ندې ګران دی نازورباندې لري .

بيا يې وويل ربښتيا چې قوم ملامت ندی ماته دوه ټل شوی ولسوال ورو نه راغلل او راته يې وويل : چې زموږ ورور ورډکو شهيد کړيدی . خو ما ورته وويل شهيد نه بلکې مردار شويدی - پيمان وويل ما څکه خپل ولسوال مردار شوی وګانه چې هغه د ورډکو پر پښتنواو غيرت باندې ملندی وهلی دی زه هم پښتون يم که چېرې زما په ولس کې داکار شوی وای او زما خلک په زور په موټرونو کې د جګړې له پاره استول شوي وای ما به هم د ورډکو په څېر اقدام کاوه .

پيمان د خپلو مخصوصو اکتونو په ملتيا کله د نرمۍ او د پستې غاړې او کله بيا ګواښونکی او ټخې خبرې کولې پدې کې د تيلفون زنګ راغی دهغه له خبرو داسې څرګنده شوه چې مقابل لوری يې د مرکزي قواوو قوماندانی ده چې قوماندان يې د ورډکو د تنګي اوسېدونکی محمد دوست دی .

پيمان په تيلفون کې په نسبتاً جدي بڼه مقابل لوري ته وويل نه نه کوره د سولې جرګه دا ده زما سره ناسته ده ، دوی له قوم سره مفاهمه کړې د سولې اميد نورهم زيات شوی تا سې عمليات مه کوئ د ورډکو مسئله ماته پرېږدئ زه د ورډکو ضامن يم ورډک ښه خلک دي .

دا معلومه نشوه چې د پيمان دا تيلفوني مرکه مصنوعي وه که حقيقي .

پيمان بيا ورو ځاى او اوږي يې ځاى وغورځولې غاړه يې تازه کړه چېه سترګه يې لږ چوغه کړه دخولې ښې وښکې يې بوې خواته کوږ کړه ويې ويل د هغه اعتماد له مخې چې زه يې د ورډکو د هېوادپالنې پر روحيه لرم که چېرې

ږما په اختیارکې وای ما به وردکو ته ویلي وای چې ځانته جلا جمهوریت جوړ کړي خوزماله واکه وتلې خبره ده خو هغه څه چې زماله واکه پوره دی زه وردکو ته د هغې لوز ورکوم چې د بندیانو په خوشې کولو کې به ورسره مرسته وکړم کوم بندیان چې له ماسره دی د هغوی په باب خو هېڅ خبره نشته.

خول وردکو نه زما غوښتنه داده چې خپل سنوونځي دې پرانیزي خپل سرکونه دې جوړکړي ولسوالي دې پخپله فعاله کړي هرڅوک چې د دوی خوښ وي هغه دې ولسوال وټاکي او ولسوال به د قوم مشرانو له والي اسمعیل خان او ابکل ته مسئولیت ولري - ترڅو چې پرحکومت دوردکو اعتماد نه وي راغلی ترهغو دې خپل اخیستل شوي ټوپک حکومت ته نه تحویلوي او غوښتنه یې وکړه چې جرګه یوځل بیا قوم ته ورشي. او دی به ترهغې دوردګو د بندیانو لسټونه او نور کارلو بار برابر کړي.

پدې دول جرګه بیا وردکو ته لاړه. خو دا ځل جرګې هېڅ کومه نوې خبره له ځان سره نه وه وړې مجاهدینو یوځل بیا هغوی ته خپله پخوانی خبره تکرارکړه چې لومړی دې ږمونږ بندیان خوشې کړي شی بیا به مونږ خپلې نورې غوښتنې وړاندې کړو.

جرګه چې له وردکو بېرته ستنه شوه بیایې طبق معمول علي شاه پیمان له ټول جریان څخه خبرکړ هغه ظاهراً دلسټونو د برابرولو خبره بیا تکرارکړه پدې دول چې پیمان به د کورنیو چارو د وزارت لسټونه برابروي او علي جان به کوښښ کوي چې داکسا د دوارونظامي او ملکي برخو څخه د بندي شویو وردکو لسټونه برابرکړي.

جرګې مجاهدینو ته د جریان ټول په اړه یو لیک واستاوه او له دوی څخه یې غوښتنې وکړې چې دوی هم د بندیانو لست برابر او جرګې ته یې واستوي. د دوی د لیک په ځواب کې مجاهدینو دا دول ځوابیه لیک ور واستاوه.

د سولې د جرګې محترمو غړو!

له یوې خوا ستاسې ترنظر لاندې د سولې خبرې روانې دي او له بلې خوا د کابل او دګران هېواد په بېلو بېلو ځایونو کې د وردکو ګرفتاری روانې دي دغه کارمونږ ته وښوده چې حکومت د چل او دسیسې فکر لري.

تاسې ته معلومه ده چې د وردکو زیات خلک د مامور- منصبدار- ښوونکي- کارګر- سوداګر او نور په بېله د هېواد په بېلو بېلو برخو کې ژوند کوي او له بلې خوا د وردګو خلکو په یو پراخه سیمه کې استوګنه لري چې هغوی ته په اوسنیو شرایطو کې زمونږ لاسونه نشي رسېدی نو د ټولو وردکو د بندیانو د لست جوړول زمونږ له پاره امکان نه وتلی خبره ده - که چېرې حکومت په رښتیا سره پخپله اعلامیه کې صادق وي او ښه نیت ولري نو بیا به زمونږ شرایط چې د بندیانو - خوشې کول او په پېشنهاد شوی چوکاټ کې د خبرو اترو له جریان څخه عبارت دی سخت کارندی - د وردکو د بندیانو شمېر حکومت ته پوره څرګند دی نو حاجت نشته چې خبرې اوږدې شي او تاسې هم تګ او راتګ وکړئ مونږ بالخصه نه غواړو بیا ځې دومره چې حکومت پخپله وعده وفا وکړي.

د چک د سپین بیرو له خوا

١٤ / ٦ / ١٣٥٨

لدې سره د جرګې غړو د ده بورېو په جومات کې خپله غونډه راوبلله او څه نویو کسانو هم په غونډه کې برخه واخیسته.

مایار د غونډې غړو ته ټول جریان تکرار کړ. داوخې د موسی خېلو او سپېدونکی داکسا غړی عمر وردګ چې دیرشیک زلمی و او د نوی موډ مثلث پټلون یې اغوستی و او بیټلي طلایي وېښتانو یې د یوې پېغلې له -

زما په اختیار کې وای ما به وردکو ته ویلی وای چې ځانته جلا جمهوریت جوړ
کړي خو زما له واکه وتلې خبره ده خو هغه څه چې زما له واکه پوره دي زه
وردکو ته د هغې لوز ورکوم چې د بندیانو په خوشې کولو کې به ورسره مرسته
وکړم کوم بندیان چې له ما سره دي د هغوی په باب خو هیڅ خبره نشته.
خو له وردکو نه زما غوښتنه دا ده چې خپل ښوونځي دې پرانیزي خپل
سړکونه دې جوړ کړي ولسوالي دې پخپله فعاله کړي هرڅوک چې د
دوی خوښ وي هغه دې ولسوال وټاکي او ولسوال به د قوم مشرانو لکه والي
اسمعیل خان او ابګل ته مسئول ولري - ترڅو چې پر حکومت د وردکو
اعتماد نه وي راغلی تر هغو دې خپل اخیستل شوي ټوپک حکومت ته نه
تحویلوي او غوښتنه یې وکړه چې جرګه یو ځل بیا قوم ته ورشي. او دی به
تر هغې د وردګو د بندیانو لستونه او نور کار او بار برابر کړي.
په دې ډول جرګه بیا وردکو ته لاړه. خو دا ځل جرګې هیڅ کومه نوې
خبره له ځان سره نه وه وړې مجاهدینو یو ځل بیا هغوی ته خپله پخوانی
خبره تکرار کړه چې لومړی دې زمونږ بندیان خوشې کړی شي بیا به مونږ خپلې
نورې غوښتنې وړاندې کړو.
جرګه چې له وردکو بیرته ستنه شوه بیا یې طبق معمول علي شاه پیمان
له ټول جریان څخه خبر کړ هغه ظاهراً د لستونو د برابرولو خبره بیا تکرار کړه
په دې ډول چې پیمان به د کورنیو چارو د وزارت لستونه برابروي او
علي خان به کوښښ کوي چې د اکسا د دواړو نظامي او ملکي برخو څخه
د بندي شویو وردکو لستونه برابر کړي.
جرګې مجاهدینو ته د جریان ټول په اړه یو لیک واستاوه او له دوی
څخه یې غوښتنې وې چې دوی هم د بندیانو لست برابر او جرګې ته یې واستوي.
د دوی د لیک په رسید و مجاهدینو دا ډول ځوابیه لیک ور واستاوه،

د سولې د جرګې محترمو غړو!
له یوې خوا ستاسې تر نظر لاندې د سولې خبرې روانې دي او له
بلې خوا د کابل او د ګران هیواد په بیلو بیلو ځایونو کې د وردکو
ګرفتارۍ روانې دي دغه کار مونږ ته وښوده چې حکومت د چل او
دسیسې فکر لري.
تاسې ته معلومه ده چې د وردکو زیاتره خلک د مامور - منصبدار
ښوونکی - کارګر - سوداګر او نور په بڼه د هیواد په بیلو بیلو برخو
کې ژوند کوي او له بلې خوا د وردګو خلکو په نیو پراخه سیمه کې
استوګنه لري چې هغوی ته په اوسنیو شرایطو کې زمونږ لاسونه نشي
رسیدی نو د ټولو وردکو د بندیانو د لست جوړول زمونږ له پاره امکان نه
لري خبره ده - که چیرې حکومت په ریښتیا سره پخپله اعلامیه کې
صادق وي او ښه نیت ولري نو بیا به زمونږ شرایط چې د بندیانو -
خوشې کول او په پیشنهاد شوي چوکاټ کې د خبرو اترو له جریان څخه
عبارت دی سخت کار ندی - د وردکو د بندیانو شمیر حکومت ته پوره
څرګند دی نو حاجت نشته چې خبرې اوږدې شي او تاسې هم ټک او ټک
وکړئ مونږ بل څه نه غواړو یوازې دومره چې حکومت پخپله وعده وفا وکړي.
د چک د سپین بریو له خوا
۱۴ / ۶ / ۱۳۵۸
لدې سره د جرګې غړو د ده بوریو په جومات کې خپله غونډه راوبلله
او څه نوي وکسانو هم په غونډه کې برخه واخیستله.
مایار د غونډې غړو ته ټول جریان تکرار کړ. دا ونځي د موسۍ خېلو
او سېدونکي دا کسا غړی عمر وردګ چې ډېر شیک زلمی و او د نوي مود ملت
پتلون یې اغوستی و او بیتلي طلایي ویښتانو یې د یوې پیغلې له -

(c) ketabton.com: The Digital Library

وپښتانو سره سيالي کوله او پدې سيالۍ کې يوځه وړاندې هم وُ. د روشنفکرانو (!) په نمايندګۍ پداسې حال کې چې ژاولې يې په خوله کې وې داکسا په زور او طاقت خبرې وکړې او وردګ يې سخت محکوم کړل ده له خپلو سترګو نه د سردنمو وپښتانو دليرې کولوله يوه جانانه حرکت سره دوړځو او سترګو په بېلوبېلو اشارو ويل: وردګوله بشريت سره خيانت کړيدى د پرستو جنايتکاران دى چې دافغانستان پوزه يې پرې کړې ده. خارجي اتباع يې وژلي. جنايت وردګو کړې خوتوراو تومت يې په خلقي دولت ورتپل شويدى.

ده بيا د ناز، کرشمو او جديت په کډه اندازکې زياته کړه: داخبره دروغ ده چې د وردګو بنديان به خوشې کېږي. جنايتکاران څوک نه خوشې کوي وردګو داسې جنايتونه کړيدى چې که حکومت د خپلو نازولو سترګو ته ونه ګوري دوردګو ټوله سيمه به په بل مخ واړوي. همدغه څو نازولي دي چې پرحکومت ګران دي او د هغوى په خاطر وردګو ته صبرکوي خو دا حوصله د پردوام نشي کولاى.

ما يار د عمرخبرې ترهغه ځايه چې وردګ يې جنايتکاران بلل رد کړې او بوځل بيا يې د قوم دلايل بيان کړل چې دغه ټول حالت په قوم تپل شويدى او هغه مجبور شوى چې وسلې ته لاس کړي.

بيا يې شاه محمود او نعيم ته چې له پيمان سره ليدنه او کتنه د دوى په وسيله برابريده مخ وروا ړاوه وې ويل: د عمرجان په خبرو کې ځينې داسې ټکي راپيدا شول چې اصلاً د جرګې د دوام ضرورت له منځه وړي هيله ده پيمان صاحب نورمونږ معاف کړي. شاه محمود او نعيم د عمرخبرې رد کړې او د پيمان په اړه يې وويل چې وردګو ته د ده نيت ښه دى هغه غواړي چې داسې يوه روغه وشي چې د دواړو خواو حيثيت پکې خوندي شي.

خو عمر بياله سترګو نه د سر دوپښتانو دليرې کولو په يوه اتومات حرکت سره په خبرو کې مداخله وکړه وې ويل: سوله امکان نلري ځکه چې د جرګې غړې او مشران د زړه له اخلاصه پدې کار کې برخه نه اخلي په جرګه کې داسې کسان شته چې يو وروړ يې دلته په جرګه کې ناست دى او بل ورور يې د اشرارو (مجاهدينو) قوماندان دى. ده د مثال په توګه وويل: حاجي خدايداد خان دلته دى او ورور يې مدير غمى په جغتو کې د اشرارو (مجاهدينو) مشرتوب کوي.

هدا رنګه زمونږ داونخي يو ډګروال دلته ناست دى چې سيد حکيم نوميږي زه يې ښه پېژنم لاس يې داشارې په توګه هغه ته ونيو او پدې جرګه کې غړيتوب لري مګر وروړ يې په اونخي کې زمونږ پرضد په جګړه کې بوخت دى.

جرګې بيا له پيمان سره وليدل خو پيمان داځل هغه پخوانى پيمان نه وُ، په غوسه ناک دود غږ يې جرګې ته وويل: تاسې له جرګې نه ښخي د چين او شوروي ترمنځ د کشالو غوندې يوه مسأله جوړه کړې ده تاسې اصلاً دا مسأله نه حل کوئ او لا يې غوړجوئ او ددې له پاره چې دوردګو په باب خپل ښه نيت ثابت کاندې او وښيي چې پدې مساله کې څومره ترفشار لاندې دى خپل ياور يې راوغوښت او هغه ته يې سوګند ورکړ چې څوشيبې د مخه د مرکزي قواوو قوماندان محمد دوست په تيليفون کې څه وويل؛ ياور په خداى سوګند ياد کړ چې د مرکزي قواوو قوماندان وويل؛ چې مونږ نور وردګو ته حوصله نشو کولى د عمليا تو پلان تر لاس لاندې لرو.

پيمان د دغه شهادت له اوريدو وروسته وويل: چې د سولې په

وپښتانو سره سيالي کوله او پدې سيالۍ کې يوځه وړاندې هم د ږوښنفکرانو (۱) په نمايندګۍ پداسې حال کې چې ژاولي يې په خوله کې وې داکسا په زور او طاقت خبرې وکړې او ورکې يې سخت محکوم کړل ده له خپلو سترګو نه د سردرمو وپښتانو دلېرې کولوله يوه جانانه حرکت سره دوړځو او سترګو په بېلوبېلو اشارو ويل: وردکوله بشريت سره خيانت کړيدی د پرستوجنايتکاران دی چې دافغانستان پوزه يې پرې کړې ده - خارجي اتباع يې وژلي - جنايت وردکوکړې خوتوراوتومت يې په خلقي دولت ورتپل شويدی.

ده بيا د ناز، کرشمو اوجديت په کډه انداز کې زياته کړه: داخبره دروغ ده چې د وردکو بنديان به خوشې کېږي - جنايتکاران ځوک نه خوشې کوي وردکو داسې جنايتونه کړيدی چې که حکومت د خپلو نازولو سترګو ته ونه ګوري دوردکو ټوله سيمه به په بل مخ واړوي - همدغه ځونازولی دی چې پرحکومت ګران دي اود هغوی په خاطر وردکو ته صبرکوي خو دا حوصله دېردوام نشي کولای.

ما يار دعمرخبرې ترهغه ځايه چې وردک يې جنايتکاران بلل رد کړې او بوځل بيا يې دقوم دلايل بيان کړل چې دغه ټول حالت په قوم تپل شويدی او هغه مجبور شوی چې وسلې ته لاس کړي.

بيا يې شاه محمود او نعيم ته چې له پيمان سره ليدنه اوکتنه د دوی په وسيله برابرېده مخ ورواړاوه وې ويل: دعمرجان په خبرو کې ځينې داسې ټکي راپيدا شول چې اصلاً د جرګې د دوام ضرورت له منځه وړي هيله ده پيمان صاحب نورمونږ معاف کړي. شاه محمود او نعيم دعمرخبرې رد کړې اود پيمان په اړه يې وويل چې وردکو ته د ده نيت سنه دی هغه غواړي چې داسې يوه روغه وشي چې د دواړو خواو حيثيت پکې خوندي شي.

خو عمر بياله سترګو نه دسرد وپښتانو دلېرې کولو په يوه اتومات حرکت سره په خبرو کې مداخله وکړه وې ويل: سوله امکان نلري ځکه چې د جرګې غړي او مشران د زړه له اخلاصه پدې کار کې برخه نه اخلي په جرګه کې داسې کسان شته چې يو ورور يې دلته په جرګه کې ناست دی او بل ورور يې د اشرارو (مجاهدينو) قوماندان دی. ده د مثال په توګه وويل: حاجي خدايدادخان دلته دی او ورور يې مدير غمی په جغتو کې د اشرارو (مجاهدينو) مشرتوب کوي.

همدارنګه زمونږ د اونځي يو ډګروال دلته ناست دی چې سيد حکيم نومېږي زه يې سنه پېژنم لاس يې داشارې په توګه هغه ته ونيو او پدې جرګه کې غرپيتوب لري مګر ورور يې په اونځي کې زمونږ پرضد په جګړه کې بوخت دی.

جرګې بيا له پيمان سره وليدل خو پيمان داځل هغه پخوانی پيمان نه ؤ، په غوسه ناک ډول غږ يې جرګې ته وويل: تاسې له جرګې نه بېرته دچين اوشوروي ترمنځ د کشالوغونډې يوه مساله جوړه کړې ده تاسې اصلاً دا مساله نه حل کوئ اولا يې غوړېږوئ او ددې له پاره چې دوردکو په باب خپل سنه نيت ثابت کاندې او وبنيي چې پدې مساله کې ځومره ترفشار لاندې دی خپل ياور يې راوغوښت او هغه ته يې سوګند ورکړ چې ځو شېبې د مخه دمرکزي قواوو قوماندان محمد دوست په ټيلفون کې څه وويل، ياور په خدای سوګند يادکړ چې دمرکزي قواوو قوماندان وويل: چې مونږ نور وردکو ته حوصله نشو کولی دعمليا تو پلان ترلاس لاندې لرو.

پيمان د دغه شهادت له اورېدو وروسته وويل: چې د سولې په

جریان کې ورډګو خپلې پښې لا اوږدې کړې. په میدان، نرخ کې یې
بې امنیتي لا زیاتې کړې دی حتی په پنجشیر کې هم د اشرارو -
(مجاهدینو) ځینې ډلې د وردګو په کډون تخریبکاری کوي.

ده له چا سره په تیلفون کې له یوې لنډې مرکې وروسته زیاته کړه
موږ دقیق اطلاعات تر لاسه کړیدي.

د جرګې غړو هغه ته ګیله وکړه چې د جرګې په جریان کې د جرګې
دوه تنه غړي مستوفي سلطان محمد او عبدالقدیر حکومت نیولی دا کار
د جرګې له اصولو سره د بښمنۍ معنا نلري ؟

پیمان وویل: د عبدالقدیر جرم ډیر سخت دی خو د هغه بل په برخه
کې به دادی ستاسې په مخ کې پوښتنه وکړم. تیلفون یې راواخیست او
وې ویل، که چیرې د صوفي سلطان محمد...

د جرګې غړو یې خبره ورپرې کړه چې صوفي نه بلکې مستوفي
سلطان محمد...

ده خپلو تیلفوني خبرو ته دوام ورکړ، که چیرې تاسو پدې ورځو کې
د مستوفي سلطان محمد په نامه کوم وردګ نیولی وي موضوع ژر ماته راولیږئ
وروسته څرګنده شوه چې هغه نه وو نیول شوی.

د هیواد پیاوړی لیکوال عبدالجلیل وجدي چې پخپله د دغه جرګې غړی
و، پدې اړه داسې لیکي:

«... له بلې خوا جرګې زما په غیاب کې یوه بله غونډه کړې وه د دې غونډې
په نتیجه کې داسې فیصله شوې وه چې دا جرګه محدوده ده باید د جرګې غړي زیات
شي او هغه باید په بېلو بېلو کروپونو وویشل شي او د وردګو نورو برخو لکه
جغتو، اونغې، شنیز او شیخ آباد ته واستول شي. پدې موده کې عبدالقدیر
چې د جرګې یو غړی و بندي شوی و او په جرګه کې زما غیاب نورو غړو

هم داسې اشتباه پیدا کړې وه.

مستوفي سلطان محمد د شپې په ۸ بجې خپل وررور رحیم زما د
حال احوال اخیستلو له پاره راولیږلی و او ماته یې وویل: چې د جرګې
یو غړی عبدالقدیر یې بندي کړی ته او مستوفي دواړه په خطر کې
یاست. ده وویل چې سبا به جرګه بیا په نهو بجو د ده بورې په جامع
جومات کې راغونډیږي خو مستوفي نظریه داده چې د نهو بجو نه دمخه د
اوو بجو په شاوخوا کې له تا سره د میرویس میدان په یوه برخه کې وګوري
که چیرې حالات خراب وي نو سره به وپوهیږئ او د فرصت نه په -
استفادې سره به خپلې پښې وباسئ!

سهار د اوو بجو نه دمخه زه میرویس میدان ته ورسېدم په سختو
اختناقي شرایطو کې د ساعتونو د انتظار لګول هغو کسانو ته معلومیدای
شي چې د یوه چپي نظامي حکومت تر تیغ لاندې ژوند کوي. له اوو بجو
تر اته نیمو بجو پورې ما د لته انتظار وویست پدې دومره موده کې د پروکسانو
زه پوره او کتنه وکړم دوی زیاتره د حکومت جاسوسان و. او یا هغه کسان
وو چې زه دیو خطرناک جاسوس په بڼه ورته ښکارېدم د انتظار شیبې یوه په
بله پسې سختېدلې او خطرناکې کېدلې، د مستوفي سلطان محمد پته ونه لګیده
زه ته مې ورسېده چې دغه سړي یې نیولی دی خو وروسته معلومه شوه
چې هغه یې نه و نیولی او بالاخره د دغه معما باندې څوک پوه نشول.»

د جرګې د غړو له خوا د یولړ مباحثو وروسته داسې فیصله وشوه
چې جرګه دې بېلو بېلو سیمو ته په بېلو بېلو ګروپونو کې لاړه شي چې ته هڅا
هم زه نه شو تېینګولی ځکه دا ځل چک ته تلل د جرګې د غړو په نزد له سره
د تېرېدلو معنا ورکوله ځکه دوی له ځان سره بیله خپلې ناکامۍ څخه
د ورلو هیڅ نه لرل حکومت لکه چې پخپله طرحه او پلان کې خپله ناکامي

(c) ketabton.com: The Digital Library

جریان کې ورډکو خپلې پښې لا اوږدې کړې. په میدان، نرخ کې یې بې امنیتي لا زیاتې کړې دي حتی په پنجشیر کې هم د اشرارو (مجاهدینو) ځینې ډلې د ورډکو په کډون تخریبکاري کوي.

ده له چا سره په ټیلفون کې له یوې لنډې مرکې وروسته زیاته کړه مونږ دقیق اطلاعات ترلاسه کړي دي.

د جرګې غړو هغه ته ګیله وکړه چې د جرګې په جریان کې د جرګې دوه تنه غړي مستوفي سلطان محمد او عبدالقدیر حکومت نیولي دا کار د جرګې له اصولو سره د دښمنۍ معنا نلري؟

پیمان وویل: د عبدالقدیر جرم ډېر سخت دی خود هغه بل په برخه کې به دادی ستاسې په مخ کې پوښتنه وکړم. ټیلفون یې راواخیست او ویې ویل، که چېرې د صوفي سلطان محمد...

د جرګې غړو یې خبرې ورپرې کړې چې صوفي نه بلکې مستوفي سلطان محمد...

ده خپلو ټیلفوني خبرو ته دوام ورکړ، که چېرې تاسو یې ورځو کې د مستوفي سلطان محمد په نامه کوم ورډک نیولی وي موضوع ژر ماته راولېږئ وروسته څرګنده شوه چې هغه نه وو نیول شوی.

د هیواد پیاوړي لیکوال عبدالجلیل وجدي چې پخپله د دغه جرګې غړی و، یې اړه داسې لیکي:

«...له بلې خوا جرګې زما په غیاب کې یوه بله غونډه کړې وه د دې غونډې په نتیجه کې داسې فیصله شوې وه چې دا جرګه محدوده ده باید د جرګې غړي زیات شي او هغه باید په بېلو بېلو ګروپونو وویشل شي او د ورډکو نورو برخو لکه جغتو، اوڼخي، ښنیز او شیخ آباد ته واستول شي. پدې موده کې عبدالقدیر چې د جرګې یو غړی و بندي شوی و او په جرګه کې زما غیاب نورو غړو

هم داسې اشتباه پیدا کړې وه.

مستوفي سلطان محمد د شپې په ۸ بجې خپل ورور رحیم زما د حال احوال اخیستلو له پاره رالېږلی و او ماته یې وویل: چې د جرګې یو غړی عبدالقدیر یې بندي کړی ته او مستوفي دواړه په خطر کې یاست. ده وویل چې سبا به جرګه بیا په نهو بجو د ده بورې په جامع جوماتو کې راغونډېږي خود مستوفي نظریه داده چې د نهو بجو نه دمخه د اووبجو په شاوخوا کې له تاسره د میرویس میدان په یوه برخه کې وګورې که چېرې حالات خراب وي نو سره به وپوهېږئ او د فرصت نه په استفادې سره به خپلې پښې وباسئ!

سهار د اووبجو نه دمخه زه میرویس میدان ته ورسېدم پرځنتو اختنا قی شرایطو کې د ساعتونو د انتظار ګول هغو کسانو ته معلومېدای شي چې د یوه چپي نظامي حکومت ترتېغ لاندې ژوند کوي. له اووبجو تراته نیمو بجو پورې ما د لته انتظار وبویست پدې دومره موده کې د پروګسانو زه پورته او کښته وکتلم دوی زیاتره د حکومت جاسوسان و. او یا هغه کسان وو چې زه د یو خطرناک جاسوس په بڼه ورته ښکارېدم د انتظار شیبې یوه په بله پسې سختېدلې او خطرناکې کېدلې، د مستوفي سلطان محمد پته ونه لګېده زړه ته مې ورسېده چې دغه سړی یې نیولی دی خو وروسته معلومه شوه چې هغه یې نه و نیولی او بالاخره د دغه معما باندې څوک پوه نشول.»

د جرګې د غړو له خوا د یو لړ مباحثو وروسته داسې فیصله وشوه چې جرګه دې بېلو بېلو سیمو ته په بېلو بېلو ګروپونو کې لاړه شي چې ته هیڅ هم زړه نه شوه ټینګولی ځکه دا ځل چې ته تلل د جرګې د غړو په نزد له سره د تېرېدلو معنی ورکوله ځکه دوی له ځان سره بېله خپلې ناکامی څخه د ورلو هیڅ نه لرل حکومت لکه چې پخپله طرحه او پلان کې خپله ناکامي

(c) ketabton.com: The Digital Library

لیدلي وي نو ځکه یې د جرګې له غړو سره وضعه سره شوه.

چک ته د جرګې په رسیدو اوله مجاهدینو سره د لومړنۍ ورځې د ملاقات په ورځ له یو لړ خبرو او بحثونو وروسته مجاهدینو خپله فیصله سبا ته پرېښوده خو سبا خبر راغی چې سیمې ته یوه لویه قوا راتلونکې ده.

د شورا رئیس د جرګې غړو ته خبر ورکړ چې حکومت د الاسنګ نه چې د چک ولسوالۍ په ختیځ کې پروت دی حمله شروع کړېده - موږ د زما نخیلو کلي ستاسې له پاره انتخاب کړېدی موږ پخپله یو نامعلوم ځای ته روانېږو نور نو ستاسې خوښه چې له موږ سره په قوم کې پاتې کېږئ او که نه.

د جرګې په غړو د مرګ ویرې پرده غوړولې وه ډېر وارخطا وو. له دوی سره داویره وه چې مجاهدین به دا فکر وکړي چې جرګه یواځې د دوی د اغفال له پاره په کار اچول شوې وه او مجاهدین به حتماً له دوی څخه غچ اخلي. او دوی به په دغه جرم محاکمه کوي چې دوی مجاهدین د جرګې په نامه په اغفال کې ساتلي وو خو داسې ونه شوه د دوی دویرې او توقع خلاف د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیر په بشاشه څېره لکه چې د دوی دغه ویره یې درک کړې وي د لطف او متانت نه په ډک آواز له دوی نه پوښتنه وکړه وې ویل: زموږ خو همدا حال دی چې تاسې خپه شوی نه واست نورو مشرانو هم دا ډول د مهربانۍ او داډ خبرې ورته وکړې.

مجاهدینو دغه شپه د جرګې له غړو سره تېره کړه او دوی یې په ښو ښو خبرو چې د مذهبي احساساتو، ملي دردونو او نورو په زړه پورې مفاهیمو څخه ډکې وې خوشاله ساتل او د هغوی د ویرې او اندېښنې د له منځه وړلو له پاره یې له هغوی سره له مطایبو ډکې خبرې وکړې او په سبا یې هغوی ته وویل: موږ ته ثابته شوه چې تاسې هېڅکله هم د حکومت نښې کېدی (په رېښتیا هم چې جرګه د حکومت نه شوه د جرګې

غړي وار په وار له مجاهدینو سره یو ځای شول ښاغلی عبدالجلیل وجدي همغلته له مجاهدینو سره پاته شو، اسمعیل خان ما یار هم وروسته د هجرت لاره ونیوله. خدایداد خان او ډېرو نورو هم هجرت وکړ او یا له مجاهدینو سره یو ځای شول. او اوس یې کن شمېر د مجاهدینو په لیکو کې ځای لري،) ستاسې او ستاسې د جرګې قدر یواځې موږ ته معلوم دی موږ جهاد هم کوو او سیاست هم - تاسې حکومت موږ ته تش لاس راولېږلې که څه هم موږ ترې د خیر توقع نلرو خو تاسې چې زموږ مشران یاست خالي لاس مو نه لېږو موږ د پولیسو د قوماندان علي شاه پیمان په نوم یو لیک لیکلی چې تاسې ته یې درکوو ښایي دومره مهم څه یکې نه وي خو موږ ته هغوی یواځې دومره اهمیت لري چې د هغه په وړلو تاسې تش لاس لاړ نشئ.

د جرګې د تګ پر وخت ځینو مجاهدینو غوښتل چې له جرګې خپل غچ واخلي ځکه د حکومت حملې دوی ډېر پاروللي ؤ خو مشرانو یې پرېښنو دل هغوی دا جرګه د حکومت یو خطرناک کوابن او توطیه ګڼله او دلایل یې هم وړاندې کول چې دغه جریان د جرګې په پیل او پای کې ډېر جدي بڼه درلوده.

د جرګې له خوا پیمان ته د ولس سرپرستي لیک وړاندې کړې شو د لیک له لوستلو سره د پولیسو عمومي قوماندان داسې تاوراتاو شو چې تا به ویل غوماښو وچیچه او په عصباني حالت کې یې د کاغذ په لیکونکي لفظي حملې وکړې او ددې له پاره چې د جرګې غړي د کاغذ لیکونکي په سار سلوک قضاوت کولو ته راوبولي هغه یې جرګې ته ولوست.

لیک داسې ؤ:

د سترګو تورو علي شاه جان پیمان!

موږ قصداً ستاسې له پاره ستاسو رسمي القاب په کار وانه چول او د ښتني میني لقب مو درته غوره کړ - دا ځکه چې تاسې موږ ته د قومي جرګې

لیدلي وي نوځکه یې د جرګې له غړو سره وضعه سره شوه.

چک ته د جرګې په رسېدو اوله مجاهدینو سره د لومړنۍ وروځې د ملاقات په ورځ له یولړ خبرو او بحثونو وروسته مجاهدینو خپله فیصله سبا ته پرېښوده خوسبا خبر راغی چې سیمې ته یوه لویه قوا راتلونکې ده.

د شورا رئیس د جرګې غړو ته خبر ورکړ چې حکومت د الاسنګ نه چې د چک ولسوالۍ په ختیځ کې پروت دی حمله شروع کړېده - موږ د زمانخیلو کلي ستاسې له پاره انتخاب کړیدی موږ پخپله یوه نامعلوم ځای ته روانېږو نور نو ستاسې خوښه ده چې له موږ سره په قوم کې پاتې کېږئ او که نه.

د جرګې په غړو د مرګ ویرې پرده غوړولې وه د ډېر وارخطا وو. له دوی سره دا ویره وه چې مجاهدین به دا فکر وکړي چې جرګه یواځې د دوی د اغفال له پاره په کار اچول شوې وه او مجاهدین به حتماً له دوی څخه غچ اخلي. او دوی به په دغه جرم محاکمه کوي چې دوی مجاهدین د جرګې په نامه په اغفال کې ساتلي وو خوداسې و نه شوه د دوی دویرې او توقع خلاف د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیر په بشاشه څېره لکه چې د دوی دغه ویره یې درک کړې وي د لطف او متانت نه په ډک آواز له دوی نه پوښتنه وکړه ویې ویل: زموږ خو همدا حال دی چې تاسې خپه شوی نه واست نور و مشرانو هم دا ډول د مهربانۍ او د اړ خبرې ورته وکړې.

مجاهدینو دغه شپه د جرګې له غړو سره تېره کړه او دوی یې په شونبو خبرو چې د مذهبي احساساتو، ملي دردونو او نورو په نړه پورې مفاهیمو څخه ډکې وې خوشاله ساتل او د هغوی د ویرې او اندېښنې د له منځه وړلو له پاره یې له هغوی سره له مطایبو ډکې خبرې وکړې او په سبا یې هغوی ته وویل: موږ ته ثابته شوه چې تاسې هیڅکله هم د حکومت نشئ کېدی (په رښتیا هم چې جرګه د حکومت نه شوه د جرګې

غړي وار په وار له مجاهدینو سره یو ځای شول منا غلی عبدالجلیل وجدي همغلته له مجاهدینو سره پاته شو، اسمعیل خان ما یار هم وروسته د هجرت لاره ونیوله - خدایداد خان او د پروړ نورو هم هجرت وکړ او یا له مجاهدینو سره یو ځای شول، او اوس یې کټن شمېر د مجاهدینو په لیکو کې ځای لري.)

ستاسې او ستاسې د جرګې قدر یواځې موږ ته معلوم دی موږ جهاد هم کوو او سیاست هم - تاسې حکومت موږ ته تش لاس را ولېږلی که څه هم موږ ترې د خیر توقع نلرو خو تاسې چې زموږ مشران یاست خالي لاس مو نه لېږو موږ د پولیسو د قوماندان علي شاه پیمان په بنوم یو لیک لیکلی چې تاسې ته یې درکوو بنایي دومره مهم څه یکې نه وي خو موږ ته هغوی یواځې دومره اهمیت لري چې د هغه په ورلو تاسې تش لاس لاړ نشئ.

د جرګې د تګ پر وخت حُسینو مجاهدینو غوښتل چې له جرګې خپل غچ واخلي ځکه د حکومت حملې دوی ډېر پاړولي وُ خو مشرانو یې پرېښنو دل هغوی دا جرګه د حکومت یوخطرناک کوانې او توطیه ګڼله او دلایل یې هم وړاندې کول چې دغه جریان د جرګې په پیل او پای کې د ډېر جدي بنه درلوده.

د جرګې لخوا پیمان ته د ولس سرپرستي لیک وړاندې کړی شو دلیک له لوستلو سره د پولیسو عمومي قوماندان داسې تاو راتاو شو چې تا به ویل غومبسو وچیچه او په عصباني حالت کې یې د کاغذ په لیکونکي لفظي حملې وکړې او ددې له پاره چې د جرګې غړي د کاغذ لیکونکي په سارو سلوک قضاوت کولو ته رابولي هغه یې جرګې ته ولوست.

لیک داسې و:

د ستړګو تور و علي شاه جان پیمان!

موږ قصداً ستاسې له پاره ستاسو رسمي القاب په کار وانه چول او د پښتني میني لقب مودرته غوره کړ. دا ځکه چې تاسې موږ ته د قومي جرګې

په وسیله د یوه ځوان په توګه پیغام رالېږلی ؤ او لکه چې د جرګې غړو مونږ ته ووېل تاسې د ورډګو په حال چې بې کلتور او بې شعوره جټ الوتکو کوماندوی هلیکوپترونو داوبوس توپونو، غرنیو هاوانونو، زره دارو - زره پوشو - درنو او سپکو ماشینګنو او درنو بمونو یې کورونه وران کړي ندرونه یې سوري کړي او جوماتونه او قرآنونه یې سوځولي. ښځې او ماشومان یې په غرونو کې د روزګار سړو او تودو ته سپارلي دي او په ځای د دې چې دوی ته کور، کالي او ډوډۍ ورکړ شي کالي یې حکومت په غلا وړي، کورونه یې سوځول شوي او ډوډۍ یې له خولې نه اخیستل شوې ده یو څه ژړلي وو او مونږ په غم کې موځان راسره شریک ښودلی ؤ - دا د یوه ریښتیاني افغان وظیفه ده چې د نورو په غم کې ځان شریک کړي.

خوګوره په پښتو او پښتونولۍ کې سیاسي چل او دوکه نه بخښونکی ګناه ده، پښتانه د تورو او پېغور پوره چاته نه پرېږدي که هغه دورډګو غوندي بې دفاع قوم هم وي، دوه مره کولی شي چې تر وروستۍ کس پورې ځانونه د خپل ایمان او افغانیت په ځای کولو د پاره قرباني کړي.

البته تاسو ته دا هم معلومه ده چې پښتانه ملامتي په ځان نه نشي زغملای خو ښه کار و شو چې تاسې ته معلومه شوه چې په وروستیو پېښو کې ورډګو کوم مسئولیت نه درلود.

مونږ خپله قاموله پلیتو عناصرو څخه پاکه کړه - نو ورنو په تاسې اړه لري چې پخپل دولت او حزب کې هغوی ته ځای ورکوئ او که نه ؟

پاتې شوه دروغجې جوړې خبره که چېرې تاسې اسلامي شریعت حقوقي پرنسیپونه او یاد پښتونولۍ نرخونه او کانې په نظر کې ونیسۍ او د بندیانو او نورو موضوعاتو په باره کې خپلې وعدې ترسره کړئ نو زمونږ نوري غوښتنې او شرایط به هم وړاندې کړي شي او خبرې به دوام پیدا کړي د قوم له خوا تاسې ته دا و درکولي

کېږي مونږ هېڅکله د ملامتي تور او پېغور په ځان نه منو.

کرانه ! که تاسو واقعاً د ورډګو د حق په جانب او خپل شوي قوم سره مینه لرئ نو بیا هم دیوه پښتون په توګه د دوی د مظلومیت او نه ملامتی حالات لکه څنګه چې ستاسې وجدان حکم کوي او د جرګې غړیو ته موشرح کړي دي - هماغسې خپلو سترو مقامو ته وړاندې کړئ.

په پای کې بنا یې وواېو چې دورډګو مظلوم او خپل شوی قوم به هېڅکله هم د زور او ظلم په مقابل کې تسلیم نه شي.

په ځواني دې برکت شه
د چګ د سپین بېرو له خوا

وګورئ د لیک په سرخط کې د ښارندوی لوی قوماندان دیپلوم انجنیر علي شاه پیمان د ماشوم غوندي د ستړګو تور علي شاه جانه په القاب مخاطب شوی پدې ډول د مخاطب معنا داوه چې قومي مشران له هغه سره د یوه داسې چا په حیث مکاتبه لري چې د قوم د مشرانو په مقابل کې د ټیټوالي ځای نه ګڼي دی.

په عین حال کې د دوی حکومت په رسمیت نه پېژني یوا ځې د علي شاه جان پیمان د شخصي احساس له مخې هغه ته لیک استول شوی.

د لیک د متن په اوربه د جرګې پیمان ته وویل چې داسې نده دورډګو سپین بیرو تاسې ته په درلښت کتلي او تاته یې د دې ویاړ بخښلی چې د یوه پښتون ځوان په توګه ستاسو د هیلې او آرزو سره سم درته وظیفه وسپاري ترڅو تاسو خپلو مربوطه مقاماتو ته د قوم مشکلات او پدوی باندې د وروستیو پېښو حالاتو په اړه معلومات ورکړئ !

علي شاه پیمان په احساساتو راغئ له چوکۍ ولاړ شو څو قدمه یې وړاندې ورو سته واخیستل بېرته میز ته راوګرځېد سترګې یې را وایستلي او پرمېز یې د سوک له یوه سخت ګوزار سره وویل، زه خپلې پښتو او پښتونولی نه تېر

په وسیله د یوه ځوان په توګه پیغام رالیږلی ؤ او لکه چې د جرګې غړو مون ته ووییل تاسې د وردکو په حال چې بې کلتور او بې شعوره جټ الوتکو کوماندوی هلیکوپترونو داوبوس توپونو، غرنیو هاوانونو، زره دار او زره هپوشو- درنو او سپکو ماشینګنو او درنو بمونو یې کورونه وران کړي ندونه یې سوری کړي او جوماتونه او قرآنونه یې سوځولي. ښځې او ماشومان یې په غرونو کې د روزګار سره او تودو ته سپارلي دي او په ځای د دې چې دوی ته کور، کالي او ډوډۍ ورکړي شي کالي یې حکومت په غلا وړي، کورونه یې سوځول شوي او ډوډۍ یې له خولې نه اخیستل شوې ده یو څه ژړلي وو او زموږ په غم کې موځان راسره شریک نبودلی ؤ- دادیوه ریښتیانی افغان وظیفه ده چې د نورو په غم کې ځان شریک کړي.

خوګوره په پښتو او پښتونولۍ کې سیاسي چل او دوکه نه بخښونکی ګناه ده، پښتانه د تور او پیغور پوره چاته نه پرېږدي که هغه دوردکو غوندي بې دفاع قوم هم وي، دوموره کولی شي چې تر وروستي کس پورې ځانونه د خپل ایمان او افغانیت په ځای کولو دپاره قربانی کړي.

البته تاسو ته دا هم معلومه ده چې پښتانه ملامتي په ځان نشي زغملای خوبنه کار وشو چې تاسې ته معلومه شوه چې په وروستیو پېښو کې وردکو کوم مسئولیت نه درلود.

موږ خپله قامولی له پلیتو عناصرو څخه پاکه کړه- نو ښو به تاسې اړولي چې پخپل دولت او حزب کې هغوی ته ځای ورکوئ او که نه ؟

پاتې شوه دروغجي جوړې خبرې که چېرې تاسې اسلامي شریعت حقوقي پرنسیپونه او یاد پښتو لارې نرخونه او کانې په نظر کې ونیسئ او د بندیانو او نورو موضوعاتو په باره کې خپلې وعدې ترسره کړئ نو زموږ نورې غوښتنې او شرایط به هم ولاندې کړې شي او خبرې به دوام پیدا کړي د قوم له خوا تاسې ته دا نو درکولی

کېږي موږ هیڅکله د ملامتۍ تورلو پېغور په ځان نه منو.

کرانه ! که تاسو واقعاً د وردکو د حق په جانب او خپل شوي قوم سره مینه لرئ نو بیا هم دیوه پښتون په توګه د دوی د مظلومیت او نه ملامتي حالات لکه څنګه چې ستاسې وجدان حکم کوي او د جرګې غړیو ته موشرح کړي دي- هماغسي خپلو سترو مقاموته وړاندې کړئ.

په پای کې بنا یې ووایو چې دوردکو مظلوم او خپل شوي قوم به هیڅکله هم د زور او ظلم په مقابل کې تسلیم نه شي.

په ځوانۍ دې برکت شه

د چک دسپین ږیرو له خوا

وګورئ د لیک په سرخط کې د ښاروندوي لوی قوماندان دیپلوم انجنیر علي شاه پیمان د ماشوم غوندې د ستر ګو تور علي شاه جانه په القاب مخاطب شوی پدې ډول د مخاطب معنا داوه چې قومي مشران له هغه سره د یوه داسې چا په حیث مکاتبه لري چې د قوم د مشرانو په مقابل کې د ډېرکوچنی دی.

په عین حال کې دوی حکومت په رسمیت نه پېژني یوا ځې د علي شاه جان پیمان د شخصي احساس له مخې هغه ته لیک استول شوی.

دلیک د متن په اوږده وجرګې پیمان ته وویل چې داسې نده دوردکو سپین ږیرو تاسې ته په درلښت کتلی او تا ته یې د دې ویاړ بخښلی چې د یوه پښتون ځوان په توګه ستاسو د هیلو او آرزو سره سم درته وظیفه وسپارې ترڅو تاسو خپلو مربوطه مقاماتو ته د قوم مشکلات او پدوی باندې د وروستیو شویو بدو حالاتو په اړه معلومات ورکړئ !

علي شاه پیمان په احساساتو راغئ له چوکۍ ولاړ شو څو قدمه یې وړاندې وروسته واخیستل بېرته میز ته راو ګرځېد ستر ګې یې را وایستلې او پرمېز یې د سوک له یوه سخت ګوزار سره وویل، زه خپلې پښتو او پښتونولۍ نه تېر

ثابته شوه خلقیان څه چې وایي هغسې نشي کولی.

قوم له لومړي سره پوهېده چې خلقیان پر جرګو او د پښتنو پر عنعناتو هېڅ عقیده نلري منتهی غواړي چې پدې حساسه مرحله کې ورڅخه پخپله ګټه استفاده وکړي پدې ډول د ولسونو دا ټیللو په اړه درڅېم دا حربه هم د وردګو د مجاهدو مشرانو د تدبیر، کارپوهنې او درایت له مخې له کاره ولوېده او خپله د دوی غاړې ته پېندی شوه.

او هغه د خوشال بابا خبره:

یا تکیه دیوه خدای ده یاد توري
په جرګو مرکو نشي کار تمام

یادونه:

پدغه لیکنه کې د محترم عبدالجلیل وجدي د کتاب د په افغانستان کې د عنعنوي جرګو نن او پرون، څخه زیاته استفاده شوې او په ځینو ځایونو کې د هغه نه په مستقیمه توګه عبارات هم را اخیستل شوي دي.

د نوموړي کتاب یو فصل د وردګو د هدغو جرګو په اړه چې لیکوال خپله د هغې برخوال وُ کښل شوېدی لوستونکي کولی شي چې د زیات تفصیل له پاره هغه کتاب ته مراجعه وکړي.

نیم، څه چې مې ویلی هغه سره رسوم. زه د وردګو مشران خپل مشران بولم او زیاته تلوسه لرم چې له هغوی سره خپله مخامخ وکورم، که د دوی دلته راتګ مونږ ته په درنښت هرکلی وکړو تاسې د جرګې غړي به د دوی د ژوند تضمین وکړئ او که چېرې ما ورپولی زه هم چمتو یم چې ورشم خو زما د ژوندانه تضمین هم ضروري نه چې داخبره کوم له مرګه نه ویرېږم. یوازې دومره اندېښنه لرم چې که چېرې وردګ ما مرګ کړي زمونږ د بېن الللي د ښمنانو نیونه به ځخ شي او په خپلو اړیکانو کې به وواپي چې وردګو د داخله وزارت دا منیې یوستې قوماندان ووژه. بیا یې قلم را واخیست او د قوم په نوم لیک چې د ننواتې بڼه یې درلوده ولیکه،

د بروقدرمنو پښتنو زړورو سپېڅلو او نازولو د وردګو د چګ سپین ږیرو!

له ټولو نه اول السلام علیکم!

ستاسو خط ما ته راورسېد د ستاسو د خط د ویلو نه د پرخوشحاله شوم زه د پریشیان نه لیکم. خود پښتانه یو خبره وي زه هم یو پښتون یم په پښتو کې یو پښتون بل پښتانه ته تن نه ورکوي. نو زه هم تاسو ته تن نه درکوم. خو زه وایم چې تاسې ټول زما پښتانه مسلمان وروڼه یاست زما ستاسې په ماشومانو، ښځو، غویانو، چرګو او سپو زړه سوځي. پښتون خپل مړي په ننواتې بخښي. زه وایم چې خپله خاوره موږه، خپله ځمکه موږه خپله آرامه ژوندکی وکړئ. د خلکو کونډتا سي سره کوم مخالفت ته بورکلوي او دښمنی نلري. د دغې ضامن زه یم نور مو په خدای سپارم. خوشحاله کامیا به اوسئ، زه ستاسو سپین ږیرو د لید و انتظار لرم.

د خدای پامان

قوم د جرګې یو غړي ته چې د علي شاه لیکه یې وړې وُ وویل:

مونږ له لومړي سره پدې پوهېدو چې خلقیان قومي او اخلاقي ارزښتونو ته اهمیت نه ورکوي خو مونږ چې غوره اسلامي اخلاق او معیارونه لرو هېڅ ډول ملامتي مو په ځان ونه منله نو جرګې ته حاضر شو، خو بنه شوه چې تاسو او نورو مشرانو ته

ثابته شوه خلقیان څه چې وایې هغسې نشي کولی.

قوم له لومړي سره پوهېده چې خلقیان پر جرګو او د پښتنو پر عنعناتو هېڅ عقیده نلري منتهی غواړي چې پدې حساسه مرحله کې ورڅخه پخپله ګټه استفاده وکړي پدې ډول د ولسونو د ایللو په اړه درڅیم دا حربه هم د ورډګو د مجاهدو مشرانو د تدبیر، کارپوهنې او درایت له مخې له کاره ولوېده او خپله د دوی د غاړې زړېندی شوه.

او هغه د خوشال بابا خبره:

یا تکیه دیوه خدای ده یاد تورې
په جرګو مرکو نشي کار تمام

یادونه:

پدغه لیکنه کې د محترم عبدالجلیل وجدي د کتاب ر په افغانستان کې د عنعنوي جرګو نن او پرون) څخه زیاته استفاده شوې او په ځینو ځایونو کې د هغه نه په مستقیمه توګه عبارات هم را خیستل شوېدي.

د نوموړي کتاب یو فصل د ورډګو د هغو جرګو په اړه چې لیکوال خپله د هغې برخوال وُ کښل شوېدی لوستونکی کولی شي چې د زیات تفصیل له پاره هغه کتاب ته مراجعه وکړي.

نیم، څه چې مې ویلی هغه سرته رسوم. زه د ورډګو مشران خپل مشران بولم او زیاته تلوسه لرم چې له هغوی سره خپله مخامخ وکورم، که دوی دلته راځي مونږ به یې په درنښت هرکلی وکړو تاسې د جرګې غړي به د دوی د ژوند تضمین وکړئ او که چېرې ما ورېولی زه هم چمتو یم چې ورشم خوزما د ژوندانه تضمین هم ضروري ده چې داخبره کوم له مرګه نه وېرېږم. یواځې دومره اندېښنه لرم چې که چېرې ورډک ما مړ کړي زمونږ د بین اللللي دښمنانو نړېونه به یخ شي او په خپلو اډیوګانو کې به ووایي چې ورډکو د داخله وزارت دامنیې یوستر قوماندان ووژه. بیا یې قلم راواخیست او د قوم په نوم لیک چې د ننواتې بڼه یې درلوده ولیکه:

د پروقدرمنو پښتنو زړورو سپېڅلو او نازولو د ورډګو د چک سپین ږیرو!

له ټولو نه اول السلام علیکم !

ستاسو خط ما ته راورسېد د ستاسو د خط د ویلو نه د پېر خوشحاله شوم زه د پېرشیان نه لیکم. خو د پښتانه یوه خبره وي زه هم یو پښتون یم په پښتو کې یو پښتون بل پښتانه ته تن نه ورکوي. نو زه هم تاسو ته تن نه ورکوم. خوزه وایم چې تاسې ټول زما پښتانه مسلمان ورونه یاست زما ستاسې په ماشومانو، ښځو، غویانو، چرګو او سپو زړه سوځي. پښتون خپل مړي په ننواتې بخښي. زه وایم چې خپله خاوره موده، خپله ځمکه موده خپله آرامه زندګی وکړئ. د خلکو ګوند تاسې سره کوم مخالفت ترېوړ کلوي او دښمني نلري. د دغې ضامن زه یم نورمو په خدای سپارم. خوشحاله. کامیابه اوسئ، زه ستاسو سپین ږیرو د لیدو انتظار لرم.

د خدای پامان

قوم د جرګې یو غړي ته چې د علي شاه لیک یې وړی و وویل:

مونږ له لومړي سره پدې پوهېدو چې خلقیان قومي او اخلاقي ارزښتونو ته اهمیت نه ورکوي خو مونږ چې غوره اسلامي اخلاق او معیارونه لرو هېڅ ډول ملامتي مو په ځان و نه منله نو جرګې ته حاضر شو و خو بنه شوه چې تاسو او نورو مشرانو ته

... او حق د سربښند ونکو خپل او د ټوپکونو ږغونه د کې پاتې شول

وفادار شاګرد خپل نابغه استاد خوله له خاورو ډکه کړې وه - اوس نو هغه ځان د میدان یکه تاز ګڼلو - په رژیم کې یې هم مخالفین چڼل کومان تس نس کړي وو - د قانونیت عدالت او مصوٴنیت بګنې یې یکنواخته غبرولو - ځوانی جنایات، نیونې، وژنې، وحشت او دهشت یې پر تره کۍ ورټیلی و - او په همدې توسه یې د څرخي پله په خونړې زندان کې د دوولس زره بندیانو د وژنې تورلست د خپل ناروا حاکمیت د قانوني ښودنې په تمه د داخله وزارت ترمخې ځړولی و.

هر ماښکر به د کابل له محکومې راډیو څخه له آمونه ترا باسینده د عزیزولي سندرو د هغه په ستغ آواز سره غبرګېده خولدې ناخبره چې د آمو او اباسیند هم دغه اسره به د ده سر خوري.

د غوبي د بد مرغي کودتا د خونړي سپاوون قوماندان ځان له نورهر ډول خطر څخه یې غمه ګانه د پرچمیانو کاریې کړی وو - د تره کي ډلګي یې د روسي پر سفارت ورتیسټلی وه او پوزانوف یې له سفارت څخه شرلي ؤ خو د روسانو غلچکي برید او کمین نیونه یې په فکر کې هم نه تېرېده چې د ده غاړې ترې ورو ورو د و رښتمنو

زړینډي وراچوله.

د ده پر وړاندې یوازې د مجاهدینو مقاومت پاتې ؤ له نورو ګردو د ننیزو مخالفتونو او ګوابښونو نږد هغه زړه تول ؤ ځکه خو هغه په پوره وحشت سره د هېواد په کوټ کوټ کې د مقاومت ټکولو ته ملا وتړله.

ورد ګو ته یې له یخوا زړه ډک ؤ ځکه له ده سره یې د وکه کړې وه او د لس په خپلو کې د جنګونې تمه یې. ورته طاعون او په شرمونو شرمولی و او له همدې امله یې د خپل بې جلبه اقتدار له پیله په وردګو تا نکونه او الوتکې وربارش کړې. هغه وخت له مجاهدینو سره نه راکټ ؤ، نه د هشکه او نه هاوان. ماشینګن هلته د اسې ښکارېده لکه نن چې په کومه جبهه کې ستنګر ښکاري.

خو د جهاد د جذبې ښېرازه د لمبې پر آسمان لګېدې او د طاغوتیانو او ستمګرو د استبداد پرمانې یې او ربل کړې ؤ د احساساتو غرغړېزه څپو یو په بله پسې د خوځښت سیلابي موجونه تو پاني کول - ځکه هغه وخت په زړونو کې یوازې او یوازې د جهاد تلوسه او مینه وه او د خدای (ج) رضا او خوښي هدف - نه د د نیاوي لاس ته راوړنو لوېد لې غوښتنې. وسله او وسیله کمه څه چې په نشت شمار وه مجاهدینو په ټوله سیمه کې اعلان وکړ چې که هر څوک په کور کې هر رنګه ټوپک او وسله لري جبهې ته یې د ې وسپاري د خوات او سپد ونکی چې د سیمې په لومړۍ برخه کې اوسېږي له یوې مخې یې وسلې وو او د ې له پاره چې له خپلې سیمې څخه دفاع وکړي بنا یې یوه جبهه ولري که څه هم په چرېي او موشکش ټوپکونو هیڅ نه شوې کېدای خود جهاد جذبې څه نه کېدل نپیژندل او د غې متل پرېنا چې وسله هغه ده چې په لاس د رغله هغوی هم پر همدغه ورټوپکونو جبهه جوړه کړه او هغه هم د سیمې په لومړنې دفاعي کرښه کې.

د سیمې پر لومړنې دفاعي کرښه د همدغې جبهې د مجاهدینو او ټانکونو، توپونو او الوتکو مقابله پیل شوه - کردونه آسمان ته وختل د توپونو له غوړمبې سره ځمکه لکه د زلزلې رپېدېده - جاروېزد او بهاران اورلوه - د غازیانو پر سینو د دښمن د وحشت کولیو خولې

... او حق د سربښندونکو خپل او د توپکونو نه ډک پاتې شول

وفادار شاګرد خپل نابغه استاد خوله له خاورو ډکه کړې وه - اوس نو هغه ځان د میدان یکه تاز ګڼلو - په رژیم کې یې هم مخالفین چڼل کومان تس نس کړي وو - د قانونیت عدالت او مصوُنیت بګتی یې یکنواخته غبرولو - پخواني جنایات، نیونې، وژنې، وحشت او دهشت یې پر ترو کې ورتیلي وُ - او په همدې توسه یې د ځرخي پله په خونړي زندان کې د دوولس زره بندیانو وژنې تورلست د خپل ناروا حاکمیت د قانوني ښودنې په نمه د داخله وزارت تر مخې ځړولی وُ.

هرمازیګر به د کابل له محکومو راډیو څخه له آمونه تر اباسینده د عزیزولی سندره د هغه په ستخ آواز سره غبرګېده خولدې ناخبوه چې د آمو او اباسیند همدغه اسره به د ده سر خوري.

دغوبي د بد مرغي کودتا د خونړي سباوون قوماندان ځان له نور هر دول خطر څخه بې غمه ګاڼه د پرچمیانو کار یې کړی وو - د تره کي ډلګي یې د روسي پرسفارت ورنتیستلی وه او پوزانوف یې له سفارت څخه شړلی و خود روسانو غلچکی برید او کمین نیو نه یې په فکر کې هم نه تېرېده چې د ده غاړې ته یې ورو ورو د ورپښمنو

زړینډی وراچوله.

د ده پر وړاندې بیواځې د مجاهدینو مقاومت پاته وُ له نورو ګردو د ننیز و غالفتونو او ګواښونو څخه د هغه زړه تول وُ ځکه خو هغه په پوره وحشت سره د هېواد په کوټ کوټ کې د مقاومت تکولو ته مخه وکړې وله.

وردګو ته یې له پخوا زره دک وُ ځکه له ده سره یې دوکه کړې وه او د لس په خپلو کې د جنګونې تمه یې ورته طاعون او په شرمونو شرمولې وه له همدې امله یې د خپل بې جلبه اقتدار له پیله په وردګو تا نکونه او الوتکې وریارش کړې. هغه وخت له مجاهدینو سره نه راکټ وُ، نه د هشکه او نه هاوان. ماشینګڼ هلته داسې ښکارېده لکه نن چې په کومه جبهه کې ستنګر ښکاري.

خو د جهاد د جذبې شړېغرانده لمبې پر آسمان لګېدې او د طاغوتیانو او ستمګرو د استبداد پرما نې یې اوربل کړې وُ د احساساتو غرغړونه څپې یې په بله پسې د خوځښت سېلابي موجونه تو پاني کول - ځکه هغه وخت په زړونو کې بیواځې او بیواځې د جهاد تلوسه او مینه وه او د خدای (ج) رضا او خوښې هدف - نه د دنیاوي لاس ته راوړنو لوبه د لې غوښتنې. وسله او وسیله کمه څه چې په نشت شمار وه مجاهدینو به ټوله سیمه کې اعلان وکړ چې که هرڅوک په کورکې هرڅنګه ټوپک او وسله لري جبهې ته یې دې وسپاري د خوات او سیدونکی چې د سیمې په لومړۍ برخه کې اوسېږي له یوې مخې یې وسلې وړاوړ دې له پاره چې له خپلې سیمې څخه دفاع وکړي ښایي یو جبهه ولري که څه هم په چرې اوموشکش تر پکونو هیڅ نه شوې کېدای خو جهاد جذبې څه نه کېدل نېږیندل او د دغې متل پرېنا چې وسله هغه ده چې په لاس درغله هغوی هم پر همدغه وړ ټوپکونو جبهه جوړه کړه او هغه هم د سیمې په لومړنۍ دفاعي کرښه کې.

د سیمې پر لومړنۍ دفاعي کرښه د همدغې جبهې د مجاهدینو او تانکونو، توپونو او الوتکو مقابله پیل شوه - ګردونه آسمان ته وختل د توپونو له غورېدو سره ځمکه لکه دزلزلې رېږدېده - جاروتو داو بارا ن اوراوه - دغازیانو پر سینو د دښمن د وحشت کولیو خولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بنځولی او په وینو کې لمبېدل د شهیدانو د سرلوړي کاروان بهیر غازیان نور هم د انتقام اوکسات دجذبو توپاني څپو ته سپارل.

د جنګ په سرولمبو او د کولیو په بڼلي کې تور سرو زخمیان پخپلو کورونو کې ځای په ځای کول او د شپږ و ګپ خمرې به یې ترنیمایی لارې د ماشومانو په لاس مجاهدینو ته ورېږولې.

د جګړې پر دوهمه ورځ د مجاهدینو لومړنی ګروپونه د کمونو شهیدانو او زخمیانو له ورکولو وروسته په شا شول، تانکونه پر تښو مورچو وروختل خو په دوهمه لیکه کې مقاومت د لومړنیو ګروپونو له یو ځای نې سره نور هم پیاوړی شو.

له پاسه د لیری لیری سیمو مجاهدینو د اوږدو منزلونو په وهلو سره ځانونه د جګړې ډګر ته را رسول په دوړو اوګرد ونوکې به د اسې پټ وو چې د سر او مخ په کاسه کې به یې یواځې ځیرو او عقابي سترګو د ناخوالو او یې وسیو ترشا د ورو ستې برې د سوبې او یاو د امید رڼا شندله او د انتقام بڅری تري باد پدل په اوږدو اوږدو کتاړونو کې د مجاهدینو لیکې لکه د سیند څپې خوځېدلې چې مخ پر وړاندې روان وو - د سیمې په کوټ کوټ کې د غزا چیغه پورته وه او دغزا دول وهل کېده.

سخت جنګ روان ؤ د یو توپک په وړاندې تانک، توپ او جهاز مقابله کوله چې اتومات یې بارونه چلول او د اورېدلي یې وروپلي او هلیکوپترونو د مجاهدینو د هر چلونو د پاسه راکټونه غورځول او ماشیندار یې چلول - جګړې دومره شدت غوره کړ چې د جنګ سیمې ته یې د مجاهدینو له پاره د بدرګه ورتلل نا ممکن وګرځول - غازیان د دوو شپو نهر په سنګرونو کې د دښمن د اور او ګولیو مقابلې ته اوږې ورکړې او سینې سپر کړې وې.

د سیمې عمده پرابلم د بې وسلې وګړو ؤ - هغوی چې بیړه ول نه یو ډول وسله درلوده تکلیف یې رڼبنانه ؤ او په سنګرونو کې په نړه جنګېدل، ټپیانېدل او شهیدانېدل خو هغوی چې تش لاس وو هغوی څه کړي وای، چې د جنګ شدت او خپلې ځوانی او د خپلو همځولو سر بښندنې او میړانې ته به یې وکتل نو ځانونه به ورته پیکه بنکاره شول خو چې لاس یې تش

وُ نو بیا:

اوکه خدای مکړه سیمې ته قوه ننوځي هله به بیا څه کېږي.

دهرې قوي له آوازې راتګ او جنګ پروخت د بې وسلې وګړو همدغه ستونزه وه چې د دوی د وجود غوبنځي یې وېلولې.

د جنګ په لومړیو ساعتونو کې به چې کله دقوې آوازه شوه نو خلکو به خپل واړه غرونو ته لېږدول - کورونه به توپل تش پاته وو او ترهغې به چې دقوې پته لګېده او بېرته به نه وه ستنه شوې هغوی به په غرونو کې تربرو اوکمرونو لاندې شپې تېرولې خو وروسته بیا داسې نه وه سپین ږیرې به په کورونو کې وو وسله والو به جنګ کاوه، او بې وسله ځوانانو به په نږدې غرونو کې قوه شاړله او ځانونه به یې ګوښه کول.

مجاهدینو ځای پر ځای سړک بند کړی ؤ. او همدغه ځایونو ته څېړمه به چې یوځ او تانکونه د لارې په بېرته کولو اخته وو د مجاهدینو د برید ونو هرمناسب وخت ؤ- مجاهدینو به پرېغسې وختو او ځایونو کې بنه د خوند حمله پرې وکړه او خپل او د خپلو توپکو ږږونه به یې له یوې مخې پرې تش او د پوځیانو پرتنو به یې سره مړک یخ کړل.

د جنګ زخمیان د نږدې کلیو په کورونو کې ځای په ځای کېدل او هلته د تورو سرو له خوا د هغوی پالنه او دارو درملو غم خوړنه کېده - دا کلي او کورونه طبعاً د سړک غاړې ته نږدې پراته وو ځکه لیری ځایونو ته د سخت جنګ په جریان کې د زخمیانو لېږد ډېر ګران ؤ.

په نږدې کلیو او کورونو کې سره لدې چې د پوځیانو د برید او تالاشی او د توپل کور او کلي د تباهی ویره وه د تورسرو له خوا به کلک هوډ او پخه اراده د زخمیانو سمبالنبت کېده.

له هرې ترېږ، کمراو شپلي څخه د جنګ، وینو او اور فوارې او ترېغرانده لمبې ختلې د هر کلي او هر کور- د هر بودا، هرې تورسرې او هر ماشوم د وراني، بربادی

بنخولی او په وینو کې لمبېدل د شهیدانو د سرلوړی کاروان بهیر غازیان نورهم دانتقام اوکسات دجذبو توپانې څپې ته سپارل.

د جنګ په سرولمبو او د ګولیو په باران کې تور سرو زخمیان پخپلو کورونو کې ځای په ځای کول او د شهیدو دوکې خمرې به یې ترنیمایې لارې د ماشومانو په لاس مجاهدینو ته ورسولې.

د جګړې پر دوهمه ورځ د مجاهدینو لومړنی ګروپونه دکمونو شهیدانو او زخمیانو له ورکولو وروسته په شا شول، تر څو نه پرتشو مورچو وروختل خو په دوهمه لیکه کې مقاومت د لومړنیو ګروپونو له یوځایښې سره نورهم پیاوړی شو.

له پاسه د لیری لیری سیمو مجاهدینو د اوږدو منزلونو په وهلو سره ځانونه د جګړې ډګر ته ورسول په دوره اوکړ دونوکې به داسې پټ ووچې د سر او مخ په کاسه کې به یې یواځې څیرو او عقابي ستر ګو د ناخوالو او بې وسیو ترشا د وروستی برې د سوبې او د ژوندامید رڼا شنده او دانتقام بځری تری باد بدل په اوږدو اوږدو کتارونو کې د مجاهدینو لیکې لکه د سیند څپې خوځېدلې چې مخ پر وړاندې روان وو. د سیمې په کوټ کوټ کې د غزا چیغه پورته ؤ او دغزا د ول وهل کېده.

سخت جنګ روان ؤ د یو توپک په وړاندې ټانک، توپ او جهاز مقابله کوله چې اتومات یې باړونه چلول او د اوربارانې ورولې او هلیکوپترونو د مجاهدینو د مورچلونو د پاسه راګرځونه غوځول او ماشیندار یې چلول. جګړې دومره شدت غوره کړ چې د جنګ سیمې ته بې د مجاهدینو له پاره دوږه ورل ناممکن وګرځول. غازیان د دوو شپو نهر په سنګرونو کې د دښمن داور اوګولیو مقابلې ته اوږې ورکړې او سینې سپر کړې وې.

د سیمې عمده پرابلم د بې وسلې وګړو ؤ. هغوی چې یو د ول نه یو د ول وسله درلوده تکلیف یې رونبا نه ؤ او په سنګرونو کې په نره جنګېدل، تپیانېدل او شهیدانېدل خو هغوی چې تش لاس وو هغوی څه کړي وای، چې د جنګ شدت او خپلې ځواني او د خپلو همځولو سرښندنې او مېړانې ته به یې وکتل نو ځانونه به ورته بېکه بنکاره شول خو چې لاس یې تش

وُ نو بیا:
او که خدای مکرو سیمې ته قوه ننوځې هله به بیا څه کېږي.

د هرې قوې له آوازې سره اتګ او جنګ پروخت د بې وسلې وګړو همدغه ستونزه وه چې د دوی د وجود غوبنې یې ویلولې.

د جنګ په لومړیو میاشتو کې به چې کله د قوې آوازه شوه نو خلکو به خپل واړه غرونو ته لېږدول. کورونه به تول تش پاته وو او ترهغې به چې د قوې پته لګېده او بېرته به نه وه ستنه شوې هغوی به په غرونو کې تر برو او کمرونو لاندې شپې تېرولې. خو وروسته بیا داسې نه وه سېپن ږیرې به په کورونو کې وو وسله والو به جنګ کاوه، او پې وسله ځوانانو به په نژدې غرونو کې قوه شاړله او ځانونه به یې ګوښه کول. مجاهدینو ځای پرځای سرک بند کړي ؤ. او همدغه ځایونو ته ښېرمه به چې یوځ او ټانکونه د لارې په بېرته کولو اخته وو د مجاهدینو د بریدونو هرمناسب وخت ؤ. مجاهدینو به پرد غسې وختو او ځایونو کې ښه د خوند حمله پرېږ وکړه او خپل او دخپلو توپکو زېرونه به یې له یوې مخې پرېږ تش او د پوځیانو پرتنو به یې سره مړک یخ کړل.

د جنګ زخمیان د نژدې کلیو په کورونو کې ځای په ځای کېدل او هلته د تورو سروله خوا د هغوی پالنه او د دارو درملو غم خوړنه کېده. داکلي او کورونه طبعاً د سرک غاړې ته نژدې پراته وو ځکه لیری ځایونو ته د سخت جنګ په جریان کې د زخمیانو لېږد ډېر ګران ؤ.

په نژدې کلیو او کورونو کې سره لدې چې د پوځیانو د برید او تالاشۍ او د ټول کور او کلي د تباهۍ ویره وه د تور سرو له خوا به کلک هوډ او ټینګه اراده د زخمیانو سمبالښت کېده.

له هرې ترېږ، کمراو شېلۍ څخه د جنګ، وینو او او رغوارې اوشرنغږ انده لمبې ختلې د هر کلي او هر کور. د هر بودا، هرې تور سرې او هر ماشوم د وړانۍ، بربادۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

او مرګ انتظار ته سترګې ختلې وې.

له بمبارۍ سره د کورونو د کړکیو ښیښې ماتېدې او له هر ځم سره به ځمکه دامې ولړزېده چې سړي به وېل پر سر یې د کور چت او دېوالونه راپرېوتل.

د مجاهدینو تلفات په همغه جبهه کې زیات وُ چې د سیمې په لومړي کرښه کې وه او وسله یې چړې او موشکش توپکونه وُ. پدغه جبهه کې به د سیمې وګړو پنځلس ورځې په نوبت سره پېره کوله او معین مجاهدین یې نه لرل.

قوه ترولسوالۍ ور رسېده مجاهدین هم به یوه یوه نیمه ورځ کې بېرته سره راغونډ شول او ځانونه یې د یوه کاري برید له پاره چمتو کول دلته وه چې دغه قوه به هم لکه مغکنۍ قوې تس نس کېږي او لکه د پخوا په څېر به د مجاهدینو د ایماني پرتم پر وړاندې پوځیان یو ځل بیا د خپلو اسلافو په څېر سلامي کېږي او د حق د لارې د سربښندونکو د ډلې په مقابل کې به یو ځل بیا د باطل او ناروا د سرټیټي او شړېدلو هماغه صحنه تکرارېږي.

خو چې مجاهدین د همدغسې یوې حماسې په لارکې په خپلو لیکو کې ځای په ځای کېدل چې اوس به نو یوه بله ویارنه سره به او ړ سوا شکست یو له بل سره سترګې لګوي او هود یې ازمویلي نو د تانکونو کتار د دوړو او لوګړو په توپان کې د تېښتې غاړه اخیستې وه او د غسې د حق د لارې سرتېرو خپل او د توپکو زړونه ډک پاته شول.

...او تول یې د روس پر ضد یوه کوټلي سرتاسري قیام ته چمتو کړي وو!

د ژمي سړه هوا چلېده - پر ځمکه د واورې سپینه بړستن غوړېدلې وه - خلک له کار او خوارۍ ورزګار شوي وو؛ هسې هم د کلو ټرې په بېکارۍ او د ساده کلیوال محیط په مجلسونو کې تېرېږي ځکه خو پېټاو ته هماغسې د پخوا په څېر مجلسونه ګرم وو. د جومات تونو تا واخاني بنې تودې وې - د مجاهدینو په مرکزونو کې د پېرې لړۍ دوام درلود او کلي ته به چې هر مجاهد له پېرې راغبرګ شونو د جوماتو د تبې سر او پېټاو بند او به د هغې په لید نو کټنو ښه ګرم وُ.

خلک د پسرلي په تمه وُ او داېي نږه منلې وه چې د یخني په تېرېدو به مجاهدین پر کابل یو ځنیز یرغل کوي، په ځانګړي انداز کې به یې ترلېږې لیږې د واورې غورېدلی شادرته وکتل او بیا به یې په داد منه لهجه ووېل چې یو وار د واورې لمن ورټوله شي بیا به ګورې چې پر کابل د اسلام بیرغ رپېږي او نور د کابل په فتحه کې پاته څه دي. تر ارغندي شاوخوا سیمه ټوله مجاهدینو نیولې، له قضا ما ښېښن وررسته د کابل کندهار په پادشاهي سړک بیله مجاهدینو

او مرګ انتظار ته سترګې ختلې وې.

له بمبارېو سره د کورونو د کړکیو ښیښې ماتېدې او له هر بم سره به څمکه داسې ولړزېده چې سړي به ویل پرسرېې د کور چت او دېوالونه راپرېوتل.

د مجاهدینو تلفات په همغه جبهه کې زیات وُ چې د سیمې په لوړو غرو کې ځای پر ځای شوي وُ. ...

د مجاهدینو تلفات په همغه جبهه کې زیات وُ چې د سیمې په لوړو کرښه کې وه او وسله یې چړې او موشکش توپکونه وُ. پدغه جبهه کې به د سیمې وګړو پنځلس ورځې په نوبت سره پیره کوله او معین مجاهدین یې نه لرل.

قوه ترولسوالۍ ورسېده مجاهدین هم په یوه یوه نیمه ورځ کې بېرته سره راغونډ شول او ځانونه یې د یوه کاري برید له پاره چمتو کړل دلته وه چې د دغه قوه به هم لکه مغکنۍ قوې تس نس کېږي او لکه د پخوا په شېر به د مجاهدینو د ایماني پرتم پر وړاندې پرځیان یو ځل بیا د خپلو اسلافو په شېر سلامي کېږي او د حق د لارې د سرښندونکو د ډلې په مقابل کې به یو ځل بیا د باطل او ناروا د سرټیټۍ او شرمېدلي ماتې صحنه تکرارېږي.

خو چې مجاهدین د همدغسې یوې حماسې په لارکې په خپلو لیکو کې ځای په ځای کېدل چې اوس به نو یوه بله ویارمنه سوبه او ړوسوا شکست یوله بل سره سترګې لګوي او هغه د به ازموېي نو د ټانکونو کتار د دوړو او لوګیو په توپان کې د تېښتې مخه اخیستې وه او د غسې د حق د لارې سرتېرو خپل او د توپکو ږغونه د ګټ پاته شول.

...او تول یې د روس پر ضد یوه کوټلې سرتاسري قیام ته چمتو کړي وو!

د ژمي سره هوا چلېده. پرځمکه د واورې سپینه بړستن غوړېدلې وه. خلک له کار او خوارۍ وزګار شوي وو، هسې هم د کلو ژمي په بېکارۍ او د ساده کلیوال محیط په مجلسونو کې تېرېږي ځکه خو پېښاوته هماغسې د پخوا په څېر مجلسونه ګرم وو. د جومات ونو تاواخاني بنې تودې وې. د مجاهدینو په مرکزونو کې د پېرې لړۍ دوام درلود او کلي ته به چې هر مجاهد له پیرې راغبرګ شونو د جومات د تبې سر او پېښاو بندوالو به د هغې په لید نو کتنو بنه ګرم وُ.

خلک د پسرلي په تمه وُ او داېې نړه منلې وه چې دیغني په تېرېدو به مجاهدین پر کابل یو عنیز یرغل کوي، په ځانګړې انداز کې به یې ترلیرې لیرې د اوږې غوږېدلي خادرته وکتل او بیا به یې په داد منه لهجه وویل چې یو وار د اوږې لمن وېتوله شي بیا به وګورې چې پر کابل د اسلام بیرغ وړېږي او نو د کابل په فتحې پاته څه دی سترغنډي شاوخوا سیمه هم له مجاهدینو نیولې، له قضا ما پښتین وروسته د کابل کندهار په پادشاهي سړک بېله مجاهدینو

څوک پرهم نشي وهلی.

* * *

له کابل سره د ولس رابطه بالکل غوڅه وه تګ راتګ بند و. په کابل کې رسمي مامورين زياتره په خپلو سيمو کې و او چې څوک مامور به سيمي ته راغی نو د بېرته تګ اجازه يې نه درلوده.

خلک د مالګې، چای، بوري او نورد ضرورت ور لومړنيو موادو له سختې کاختی سره مخ و له کابل څخه ورد کوټه د دغه ورمواد وړه وړن سخت بنديز لګول شوی و او پدې نامه چې "تاسې اشرار چاغوی"، د سود اکرو توك مالونه ضبطېدل.

په هدغه ورشرايطو کې يوه شپه چې د کابل راډيو په خپلو عادي خپرونو لګيا وه او د امين د آمو او ا باسيند سندرې او د هغه ستوني شلول يې خپرول د تاشکند راډيو له خپرو څخه د ببرک ناړې سوډې پوريته شوې او چې پر سبا يې خلک پيتا وونوته راوو تل نو د اخبره خوله په خوله کرځېده چې کابل ته روسان راغلي او ببرک يې پر ټانک سپور راوستلی او د کابل پر تخت يې کېنولی دی.

سيمي ته لدې ځکې هم د آوازې رارسيدلې وې چې په کابل کې څه کېدونکې دی ځکه د کابل رژيم د راډيو او تلوېزيون له لارې خور ځي مسلسل د اعلان او خبرتيا خپرول چې کله هم د خطر هغه مخصوص زنګ وغږول شي نو سمدستي به د کورونو څخه او ونځی او پر کرکيو به پر دي ځروی.

د جدي پر شپږمه د مجاهدينو راډيو نژدې کری ورځ خپرونې وکړې او د حالاتو په اړه يې ولس ته خبرتيا ورکوله کله به هم چې سرې د کابل راډيو نشرات او د مجاهدينو راډيو خپرونې سره پرتله کړې نو له هماغه لومړي ورځې څخه د مجاهدينو موقف- مورال، عظمت، برې او برلاسی او د ببرک د رژيم او بادار وارخطايي دوه زړي- رسوايي او شرمېدلی ما ته جوته وه د

روسانو يرغل د خلکو د جذباتو په انکار داسې کاروکړ لکه چې په دغه ساړه او کرخت ژمي کې پېزولي وشينډل شي.

اوس نو هيچا ته هيڅ ډول سوال او شک نه و پاته - کافر روس پر وطن تيری کړی او په مقابل کې يې غزا او جهاد په هر مسلمان داسې فرض دی لکه لمونځ او روژه د نژدې کليو مجاهدين په هماغه ساعت کې سره راغونډ شول او د مرکزي لوړې يې وني وهله مرکز ته يې په بيړه بيړه ځانونه ورسول څوله حالاتو او راتلونکې له پاره له پروګرام څخه ځانونه خبرکاندي.

مازيګر خواته د توپ پر پوځي څوکی د مجاهدينو عمليات پيل شول. مجاهدينو په ډېره قهرمانی په نيم متر واوره کې چې نه سنګرو او نه کوم کمر او د برېد وکړ په مېړانه وجنګېدل او د پوځي څوکې زياتره برخې يې ونيولې.

له حملي مخکې مجاهدينو په لوډسپيکر کې د څوکې پر عسکرو او صاحبمنصبانو غږ وکړ چې پر وطن روسي يوځونو تيری کړی اوس دا د هر افغان مکلفيت او فريضه ده چې د دغه تيري په وړاندې ودرېږي، موږ او تاسې بنايي په ګډه د خپل وطن او شرف دفاع وکړو له خپلو مجاهدو ورونو سره يو ځای شئ، تاسې زموږ ورونه ياست موږ بايد له همدې لارې د خپل وطن او شرف د دښمن پرضد په يوه ليکه کې مقاومت ته دوام ورکړو.

خو د هغوی ضمير لا داسې خپسې لاندې کړی و چې د وطن ناموس او شرف په معنا نه پوهېدل او د اهرڅه يې له هغوی څخه هېر کړی وو او له غلامانه ذهنيت او الحادي مغزو يې د آزادۍ احساس داسې کډه کړی و چې بېرته راکرځېدل يې ناشونی و.

مجاهدينو هسې هم د يخنۍ په له مخه تلو او پسرلي په راورسېدو د خپلو بريد ونو د پراختيا او پياوړتيا طرحې ترلاس لاندې لرلې خو د روسي يرغل نوره هم دې ته اړکړل چې خپلې ليکې غښتلې او ځانونه پرځونو وحشيانه يرغل نوره هم دې ته اړکړل چې خپلې ليکي غښتلي او ځانونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوکۍ پرهم نشي وهلی.

* * *

له کابل سره د ولس رابطه بالکل غوڅه وه تګ راتګ بند و. په
کابل کې رسمي مامورین زیاتره په خپلو سیمو کې و او چې څوک مامور
به سیمې ته راغی نو د بېرته تګ اجازه یې نه درلوده.
خلک د مالګې، چای، بورې او نورد ضرورت وړ لومړنیو موادو
له مخې کاختې سره مخ و له کابل څخه وړد کوټه د دغه ډول موادو په
وړلو سخت بندیز لګول شوی و او په دې نامه چې "تاسې اشرار چاغوی"،
د سوداګرو تول مالونه ضبطېدل.
په هغه وړ شرایطو کې یوه شپه چې د کابل راډیو په خپلو عادي
خپرونو لګیا وه او د امین د آمو او اباسیند سندرې او د هغه ستونې شلول
یې خپرول د تاشکند راډیو له خپرو څخه د ببرک ناره سوې پورته شوې
او چې پر سبا یې خلک پیتا وویل نو ته راوټل نو د اخبره خوله په خوله ګرځېده
چې کابل ته روسان راغلي او ببرک یې پر ټانک سپور راوستلی او د
کابل پر تخت یې کښېنولی دی.
سیمې ته لدې ځکې هم د آوازې رارسېدلې وې چې په کابل کې څه -
کېدونکي دي ځکه د کابل رژیم د راډیو او تلویزیون له لارې خورو ځي مسلسل
دا اعلان او خبرتیا خپرولې چې کله هم د خطر هغه مخصوص زنګ وغږول
شي نو سمدستي به د کورونو څراغونه وژني او پر کړکېو به پردې ځړوي.
د جدي پر شپږمه د مجاهدینو راډیو نژدې کړی وه خپرونې وکړې
او د حالاتو په اړه یې ولس ته خبرتیا ورکوله کله به هم چې سړي د کابل راډیو
نشرات او د مجاهدینو راډیو خپرونې سره پرتله کړې نو له هماغه لومړي
ورځې څخه د مجاهدینو موقف، مورال، عظمت، برې او برلاسي او د ببرک د رژیم
او بادار وارخطایي دوه زړې، رسوایي او شرمېدلې ما ته جوته وه د

روسانو یرغل د خلکو جذباتو په انکار داسې کار وکړ لکه چې په دغه ساړه او
کرخت ژمي کې پراوړه تېږول وشیندل شي.
اوس نو هیڅ ته هیڅ ډول سوال او شک نه و پاته - کافر روس
پر وطن تیری کړی او په مقابل کې یې غزا او جهاد په هر مسلمان داسې فرض
دی لکه لمونځ او روژه د نژدې کلیو مجاهدین په هماغه ساعت کې سر راغونډ
شول او د مرکز لوری یې ونیوه ———— مرکز ته یې په بیړه بیړه ځانونه
ورسول څو له حالاتو او راتلونکي له پاره له پروګرام څخه ځانونه خبر کاندي.
مازیګر خواته د توپ پر پوځي څوکۍ د مجاهدینو عملیات پیل شول. مجاهدینو
په ډېره قهرماني په نیم متر واوره کې چې نه سنګر و او نه کوم کمر او د بره برید
وکړ په مېړانه وجنګېدل او د پوځي څوکۍ زیاتره برخې یې ونړولې.
له حملې مخکې مجاهدینو په لوډ سپیکر کې د څوکۍ پر عسکرو او صاحبمنصبانو غږ
وکړ چې پر وطن روسي پوځونو تېری کړی اوس د ا د هر افغان مکلفیت او
فریضه ده چې د دغه تیري په وړاندې ودرېږي، موږ او تاسې بنایي په ګډه
د خپل وطن او شرف دفاع وکړو له خپلو مجاهدو ورونو سره یو ځای شئ، تاسې
زموږ ورونه یاست موږ باید له همدې لارې د خپل وطن او شرف د دښمن پرضد
په یوه لیکه کې مقاومت ته دوام ورکړو.
خو د هغوی ضمیر ډېر داسې خپسې لاندې کړی و چې د وطن ناموس او
شرف په معنا نه پوهېدل او د اهر څه یې له هغوی څخه هېر کړي وو او
له غلامانه ذهنیت او الحادي مغزو یې د آزادۍ احساس داسې کډه کړی و
چې بېرته راګرځېدل یې ناشوني و.
مجاهدینو هسې هم د یخنۍ په له مخه تلو او پسرلي په رارسېدو
د خپلو بریدونو د پراختیا او پیاوړتیا طرحې تر لاس لاندې لرلې خو د روسي
پوځونو وحشیانه یرغل نور هم دې ته اړ کړل چې خپلې لیکې غښتلې او ځانونه

سنبه چمتو کړې ځکه له روسي يرغل پوځ سره مقابله روانه وه دوی دا هم اټکل کړې وو چې روسي لښکرې به پردوی سختې حملې کوي او خونړۍ جګړه به دوام پيدا کوي.

هلته روسانو ډېرک په واسطه يو لړ ماڼوی ترلاس لاندې ونيول او ځو ځوانانو ته د همدغو ماڼو رواجرا کولو څه فرصت په لاس ورکړ.

رژيم د لوړو وخوړو ولو ماڼو ته د ډېر پراختيا ورکړه آوازې دا سې وې چې روسانو دا سې کيمياوي او مکروبي بمونه راوړي چې د استعمال په صورت کې د سيمې ګرد استوګن به سيل يا سرطاني ناروغيو اخته کېږي - دا سې وسلې يې راوړي چې له کابله هر ځای چې وغواړي په نخښه کولی يې شي پدې ډول هر مرکز او حتی هر کور په آسانۍ سره له منځه وړلی شي - دا سې بمونه ورسره دي چې د يوې سيمې وګړي د يوې ورځې له پاره بې هوښه کوي - دوی به سيمې ته ننوزي او په آسانۍ سره به ترې وسلې ټولوي او هغوی به نيسي.

دا سې تربيه شوي سپي ورسره دي چې د هر ډول وسلې او نورو موادو پته لګولی شي.

دا هغه آوازې او پروپاګند و چې د ډېر پله يې دربنده وه، ددې په څنګ کې يې د تزوير دا مونه هم غوړول او هغه دا چې اوس قدرت د پرچم ډلې ته رسېدلی داد خلقيانو غوندې وحشيان ندي چې وژنه او جېل ته وا چوه - دا ښاري او متمدنه ډله ده، لکه د خلقيانو د غرو او شپنو زامن ندي دوی هر څه ليدلي په غوږو غوږو کورونو کې لوی شوي او بله دا چې د خلقيانو له وحشيانه اعمالو تجربه هم لري - پخپله ببرک د يوه غټ جنرال زوی دی له خلقيانو سره د پرچميانو مخالفت هم له همدې امله وو چې د هغوی د وحشيانه اعمالو او وژنو نيونو مخالفت يې کاوه.

دوی په لاروکې د تالاشۍ لړۍ تر يوه وخته ختمه کړه ورډګو ته له کابل څخه د غذايي او نورو لومړنيو موادو وړلو څخه بنديز و نه ليرې کړې شول.

خود ولس په مغزو کې د «روس راغلی» خبره ناسته وه - روس کافر دی او دغه

کافر روس په يوه اسلامي هېواد تېری کړی او س که روس دوی ته د نيوارک او پاريس غوندې ترقي هم ورکړي دوی يې نه مني - نه يې پرېږدي، مقابله ورسره کوي وژني، او ځان پرې وژني.

د ولس ذهن کې د روس کلمې او پر افغانستان تېري هيڅ ډول توجيه نشوای منلی - روس چې خدای نه مني - له دين او مذهب څخه منکر دی - بخارا او سمرقند يې نيولي هلته يې جوماتونه وران کړي او په هوټلونو او شرابخانو يې بدل کړي، د غو خبرو او پېښو د ولس په حافظه کې دا سې ځای نيولی و چې د ډيپلوماسۍ څخو د سياست لوبو او ماڼورو هغه نشوای ترې هېرولی. په رېښتيا هم چې د ولس حافظه ډېره غښتلې وي.

اوس نو د ښاو ښځې واړه او زاړه ټول په ذهن کې د روس او روسي يرغل فاجعه د روس د خدای نه منلو او د بخارا او سمرقند ساتې کلکې منګولې ښخې کړې وې چې دوی يې هيڅ کله نه پرېښودل او دغه ورېښې ټول د روس او د هغوی د برېښو پرضد يوه کوټلی سرتاسري او نه ماتېدونکی قيام او مقاومت ته چمتو کړي وو دا سې مقابله او مقاومت چې بری يې په تقدير کې کښل شوی و.

سنبه چمتو کړي څکه له روسي يرغل پوځ سره مقابله زړوره وه دوی داهم اټکل کړی و چې روسي لښکرې به پر دوی سختې حملې کوي او خونړۍ جګړې به دوام پيدا کوي. هلته روسانو ډېرک په واسطه يو لړ ماشوری ترلاس لاندې ونيولې خو بيا هم دينو ته د همدغو ماشوروا جرايو څه فرصت په لاس ورکړ.

رژيم د لوانو، خو، ولو ما شورو ته د ډېره پراختيا ورکړه آوازې داسې وې چې روسانو داسې کيمياوي او مکروبي بمونه راوړي چې د استعمال په صورت کې دسيمې ګرد استوګن په سيل يا سرطاني نارو غيو اخته کېږي - داسې وسلې يې راوړي چې له کابله هر ځای چې وغواړي په تخنيکه کولی يې شي پدې دول هر مرکز او حتی هر کور په آسانی سره له منځه وړلی شي - داسې بمونه ورسره دي چې د يوې سيمې وګړي د يوې ورځې له پاره بې هوښه کوي - دوی به سيمې ته ننوزي او په آسانی سره به ترې وسلې ټولوي او هغوی به نيسي.

داسې تربيه شوی سپي ورسره دي چې د هر ډول وسلې او نورو موادو پته لګولی شي.

دا هغه آوازې او پروپاګنډ و چې د زور پله يې درينده وه، د دې په څنګ کې يې د تزوير دا مونه هم غوړول او هغه دا چې اوس قدرت د پرچم ډلې ته رسيدلی داد خلقيانو غوندی وحشيان ندی چې ووژنه او جيل ته واچوه - دا ښاري او متمدنه ډله ده، لکه د خلقيانو دغرو او شپنو زامن ندی دوی هر څه ليدلی په غمونو کوړونو کې لوی شوی او بله دا چې د خلقيانو له وحشيانه اعمالو تجربه هم لري. بيځله ببرک د يوه غټ جنرال زوی دی له خلقيانو سره د پرچميانو مخالفت هم له همدې امله و چې د هغوی د وحشيانه اعمالو او وژنو نيونو مخالفت يې کاوه.

دوی په لاروکې د تالاشي لړې تر ييوه وخته ختمه کړه ورډګوته له کابل څخه د غذايي اونورو لومړنيو موا د وله وړلو څخه بنديزونه ليرې کړی شول.

خود ولس په مغزو کې د «روس راغلی» خبره ناسته وه - روس کافر دی او دغه

کافر روس په يوه اسلامي هېواد تيری کړی او س که روس دوی ته د نيويارک او پاريس غوندی ترقي هم ورکړي دوی يې نه مني - نه يې پرېږدي، مقابله ورسره کوي وژني، او ځان پرې وژني.

د ولس ذهن کې د روس کلمې او پر افغانستان تيري هيڅ دول توجيه نشوای منلی - روس چې خدای نه مني - له دين او مذهب څخه منکر دی - بخارا او سمرقند يې نيولی هلته يې جوماتونه وران کړي او په هوټلونو او شرابخانو يې بدل کړي، دغو خبرو او پيښو د ولس په حافظه کې داسې ځای نيولی و چې د ديپلوماسی کړشمو د سياست لوبو او ماشورو هغه نشوای ترې هېرولی. په رښتيا هم چې د ولس په حافظه ډېره غښتلې وي.

اوس نو د نړاو ښځې واړه او زاړه ټول په ذهن کې د روس او روسي يرغل فاجعه د روس د خدای نه منلو او د بخارا او سمرقند سانحې کلکې منګولې ښخې کړې وې چې دوی يې هيڅ کراره نه پرېښودل او دغه ورېې ټول د روس او د هغوی د ببرک څخه يوه کوټلی سرتاسری او نه ماتېدونکی قيام او مقاومت ته چمتو کړي او داسې مقابله او مقاومت چې بری يې په تقدير کې کښل شوی و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

... اوښکې په غوږ ځنګ وې!

بیا هم داسد میاشت وه - یوه درنده ، ګرمه ، اوږده او دوپه شپه چې هېڅ سبا کېده نه .

ستورې ټوله شپه تت تت او پټ پټ کېدل ، نن آسمان روڼ او تک شین نه معلومېده - سپوږمۍ د دوپچن آسمان پر وړیو تتي ورووړو او په نه زړه پل اخیست داسې چې هغه هم د دغه دوپچنې شپې په سبا کېدونه وې خوښه - نن د سپوږمۍ وړ پښمینو وړانګو هغه ځواني ځلا نه درلوده ، داو پسکه سره بریښېده لکه چې همدا اوس د وینو له سیند څخه لیبه لغړه راختلې وې .

بیا هم د روژې میاشت وه د ۱۳ مې روژې - پېښمنی د همداسې یوې هیبتناکې او درندې شپې د تېرېدو مزي راللو ول او یوې ویرجنې او غملړلې ورځې ته یې ځنه پرانستله .

یوه مهیب سکوت یوې ژورې چوپتیا او یوې درندې خاموشۍ په زړونو او خولو لاسونه ایښي وو - اوږدو سوچونو او بوږنوونکو

خیالونو په سرونو او مغزو وزړونه غوړولي وو .

نن د پېښمنی په چرګ بانګونو کې هغه ځواني کشش نه لیدل کېده داسې ښکارېده لکه چې د چرګانو په مریو هم چا منګولې ښخې کړې وي - د سپوږمۍ وړانه یې تپ تپوپ وو بیواځې ستغې او سوړ انګولا به یې د درې په اوږدو کې څه ویرونکې انګازې خپرې کړې . د سیند د څپو شوراوزوږ نه وو داسې معلومېده چې نن شمال هم په درانه خوب بیده دی او د ونو له پاڼو سره کوټې نه خوږوي سرې به ویل چې نن دا هر څه یوه خوبجن ویرپخیله غېږ کې نغښتي دي او یواځې همدا سترې او ناکراره انسانان دي چې خپلې ځوانیمرګه او تنکی هیلې یې آرام نه پرېږدي - بوږنوونکو سوچونو په سر اخیستي - تر خو خاطرو او یادونو یې ټمخي ته داړې جنګلې کړې او پر هر ژړلي خیالونه یې سترګې پتېد واو دمې ته نه پرېږدي .

د دغې غمجنې شپې دروند سکوت د درې په اوږدو کې د سهار د لمانځه یو په بل پسې اذانونو مات کړ او د ستوما نه بزګرانو له یاره یو بله سترې ورځ د کار او مزدورۍ د درانده پېټي او چېټولو ته رادبره شوه .

دغې شپې د هغوی هېڅ دمه نه وه جوړه کړې د دغې شپې د ناکراره لمځو د هغوی پر اوږ و دیوه نهې درانده بار نه هم درنده اوږ هولوونکې تمامېده او اوس بیا د یوې ستوما نه او سرګردانه ورځې راختل له هغوی څخه بیا د آرام ساه اخیستله .

داو داسه له سپاره کلیوال یو پر یو د ویالې غاړې ته راتلل ، داو بو نالانده وله حرکت او د څپو ناکراره آوازونو د خلکو د ستومان او کړاوجن ژوند ویرجنې نغمې غږولې او د دوی پر دردمند او خوار ژوند یې یوه بله غمونکې ورځ وراضافه کوله په لنډه شیبه کې نیمایي جومات ډک

(c) ketabton.com: The Digital Library

... اوښکې په غوږ ځنګ وي!

بیا هم دا سد میاشت وه - یوه درنده ، ګرمه ، اوږده او دوړه شپه چې هېڅ سبا کېده نه .

ستوري ټوله شپه تت تت او پټ پټ کېدل ، نن آسمان روڼ او تک شین نه معلومېده - سپوږمۍ د دوپچن آسمان پر وړیو تتې وروورو او په نه زړه پل اخیست داسې چې هغه هم د دغه دوپچنې شپې په سبا کېدونه وې خوښه - نن د سپوږمۍ وړښمینو وړانګو هغه ځواني ځلا نه درلوده ، داور تکه سره برېښېده لکه چې همدا اوس د وینو له سیند څخه لېږه لغړه راختلې وي .

بیا هم دروږې میاشت وه د ۱۳ مې روږې - پیښمۍ د همدا سې یوې هیبتناکې او درندې شپې د تېر بدو مرږي رالندو ول او یوې ویرجنې او غملړلې ورځې ته یې ځه پرانستله .

یوه مهیب سکوت یوې ژورې چوپتیا او یوې درندې خاموشۍ په زړونو او خولو لاسونه ایښي وو - اوږ د و سوچونو او بوږنو ونکو

خیالونو په سرونو او مغزو وزړونه غوړولي وو .

نن د پیشمینې په چرګ بانګونوکې هغه ځواني کشش نه لیدل کېده داسې ښکارېده لکه چې د چرګانو په مړیوهم چا منګولې ښخې کړې وي - د سپوږمۍ ونه یې تېپ تپ وو یواځې ستغې او سوړې انګولا به یې د درې په اوږدو کې څه ویرووڼکې انګازې خپرې کړې . د سیند د څپو شور او زوږ نه وو داسې معلومېده چې نن شمال هم په درانه خوب بیده دی او د وینو له پانو سره کوتې نه خوږوي سرې یا به ویل چې نن دا هرڅه یوه خوبجن ویرپخپله غېږکې نغښتې دی او یواځې همدا ستړیا او ناکراره انسانان دي چې خپلې ځوانیمرګه او تنکۍ هیلې یې آرام نه پرېږدي - بوږنونکو سوچونو په سر اخیستي - ترخو خاطرو او یادونو یې مخې ته داړې جینګې کړې او پرهر ژړلي خیالونه یې ستړګې پټېدو او دمې ته نه پرېږدي .

د دغې غمجنې شپې دروند سکوت د درې په اوږدو کې د سهار دلما ځه یو په بل پسې اذانونو مات کړ او د ستوماننه بزګرانو له پاره یوه بله ستړیا ورځ د کار او مزدورۍ د درانده پېټي او چټولو ته رادبره شوه .

دغې شپې د هغوی هېڅ دمه نه وه جوړه کړې د دغې شپې دناکراره لحظو د هغوی پر اوږ و دیوه دېر درانده بارنه هم درنده موقتیه اوږ هولوونکې تمامېده او اوس بیا د یوې ستوماننه او سرګردانه ورځې راختل له هغوی څخه بیا د آرام ساه اخیستله .

دا او دا سه له پاره کلیوال یو یو د ویالې غاړې ته راتلل ، دا وبو نا اند وله حرکت او د څپو نا کراره آوازونو د خلکو د ستومان او کړاوجن ژوند ویرجنې نغمې غږولې او د دوی پر دردمند او خوارژوند یې یوه بله غموونکې ورځ وراضافه کوله په لنډه شېبه کې نیمایي جومات ډک

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو- لمونځ هم شو- دعاګانې وشوې، وظيفې اوتلاوتونه خلاص شول.
خلک راولاړ شول راووتل. د سهار خړه لا نه وه ايسته شوې دغرونو په
څوکو لا پروني پرېوتي لمرخپلې وړانګې پورته نه وې غورولي چې کړ سهار شو
داکړ سهار لکه دخطر زنګ په ټوله دره خپور شو. شپږ جوړې جيپ الوتکې
په دوه موازي کرښو دري ځله په ټوله دره راغبرګې شوې.

اوس نو د ټولو زړونو منله چې د قوې دراتګ داخو ورځنۍ اوازې حقيقت
ته نږدې کېدونکې دي.

اوس نو د هر يوه زړه ته ولوېده چې دا يوه اونۍ له سهاره تر ماښامه
اکتشافي الوتکو هسې دا ټوله سيمه تر نه لاندې باندې کوله.

سترګې او خبرې ټول سوال سوال وې چې څه به کېږي- له څه سره
به مخامخ کېږي او څه به پېښ راځي.

د سوالونو او اندېښنو په دغه کشمکش کې وسله وال مجاهدين په يوه
لحظه کې د جومات مخې ته راغونډ شول تا به ويل له هره يوه سره مخابره
ده او چا د تيارسۍ او بريد قومانده ورکړې ده.

بې له دې چې بحث او جدل وکړي، بې له دې چې سړو ونيسي،
بې له دې چې دحزب او قوماندان نوم واخلي، ټول له يوې مخې او له يوه
پلوه راغونډ شول- کمربندونه يې وتړل، د ټوپکو مجورې يې ډکې
کړې، ټوپکونه يې سنبه وکتل، خپلې يې کش کړې- ملاوې يې ټينګې
کړې پټکي يې سم کړل او پايڅې يې بېد وهلې. دحرکت لورې معلوم
و د دغرې ډکر منبکاره ګي او د قربانۍ او ازموينت مهال رادبره. داسې لکه
چې څوک بولۀ ورکوي، وخت غږ پرې کوي، جذبات ورته لورې ښيي
احساس يې قدمونه ښکلوي، ولولې ورته لارجاروکوي- حالات يې د انتقام
او مقابلې ولولې تو پانې کوي او وېښې ورته د توپېدو پېشکشونه کوي.

نه داخبره وه چې ته څوک يې او هغه څوک- دا دکوم تنظيم دی او
هغه دکوم...

هرڅه څرګند و، هدف روښانه و، لار سپېڅلې او ښځه وه د دښمن
معلوم و، مقابله فرض وه او د شهادت هيله حتي. سرې فکروکاوه چې
يوه روحاني تړون، يوې قلبي رابطې، يوې آفاقي قوماندې، يوه
آسماني غږ او يوه الهامي احساس هغوی ټول دغه يوه ځای، يوې
خبرې، يوې پرېکړې، يوه دريځ او يوه سنګرته بوللي ورکړې.

دجبهې لومړنيو کرښو ته دمجاهدينو کتارونه وخوځېدل-
دورې پورته شوې- دتکبير چيغو دره په سر واخيسته- دحق دښمن
پټنګانو سرونه په لاس کې دقربانۍ ډګر ته په مينه او جوش يوله بل مخه
وړاندې کېدل ته به وايې دچاپه وړا روان دي دخوښۍ ډزې کوي
او دساتيرې نخښې ولي.

نن دغه لار داسې درنډو، پخو او قوي قدمونو لنډوله چې منزل
يې دا ايثار او سربښندنې هغه تلپاتې مقام و چې دحق شمعه يې دځپلو
وينو په تېلو بله ساتله.

نن په سينو کې د زړونو درزا داسې ناکراره وه لکه چې د سرو
ګوليو مخې ته په ډېر هوس له سينې دباندې راوځي.

دجذباتو او احساساتو يو توپان را الوتلی و يو سيلاب و چې په -
غړ مبيدو راروان و يوه سمندر دې خوا مخه اخيستې وه د انسانانو يو
ځپاند سمندر په دره کې په خوځېدو و؛ موجونو غړغړې وهلې،
څپې په غورځنګ وې قربانۍ سر په تلې کې ولاړې وې او د آزادۍ
يوه طغياني ونږمه په ټوله دره کې په چلېدو وه.
سړي فکر کاوه چې ټوله دره لړزېږي او هر کمر، هره تږه، هر

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو- لمونځ هم شو- دعاګانې وشوې، وظیفې او تلاوتونه خلاص شول. خلک را ولاړ شول را ووتل. د سهار څرک لا نه وه ایسته شوی د غرونو په څوکو لا پروني پرېوتي لمر ځیلې ورېښکې پورته نه وې غورځولې چې کړېهار شو داکړېهار لکه د خطر زنګ په ټوله دره خپور شو، شېبې جوړې جیټ الوتکې په دوو موازي کرښو درې ځله په ټوله دره راغبرګې شوې.

اوس نو د ټولو زړه ومنله چې د قوې د راتګ داخو ورځنۍ اوازې حقیقت ته نږدې کېدونکې دي.

اوس نو د هر یوه زړه ته ولوېده چې دا یوه اوني له سهاره تر ماښامه اکتشافي الوتکو هسې دا ټوله سیمه نه لاندې باندې کوله.

سترګې او خبرې ټول سوال سوال وې چې څه به کېږي- له څه سره به مخامخ کېږي او څه به پېښ راځي.

د سوالونو او اندېښنو په دغه کشمکش کې وسله وال مجاهدین په یوه لحظه کې د جومات مخې ته راغونډ شول تا به ویل له هر یوه سره مخابره ده او چا د تیارسۍ او برید قومانده ورکړې ده.

بې له دې چې بحث او جدل وکړي، بې له دې چې سړو پوښتي، بې له دې چې د حزب او قوماندان نوم واخلي، ټول له یوې مخې او له یوه پلوه راغونډ شول- کمربندونه یې وتړل، د ټوپکو مجورې یې ډکې کړې، ټوپکونه یې سنبه وکړل، خیلې یې کش کړې- ملاوې یې ټینګې کړې پټکي یې سم کړل او پایڅې یې بډه وهلې. د حرکت لوری معلوم و د دغرې ډګر منکاره ګړ او د قربانۍ او ازموینت مهال راد برو. داسې لکه چې څوک بولنه ورکوي، وخت غږ کوي، جذبات ور ته لوری ښیي، احساس یې قدمونه ښکلوي، ولولې ورته لارجار وکوي- حالات یې د انتقام او مقابلې ولولې ته پانې کوي او وېښې ور ته د تویېدو پیشکشونه کوي.

نه داخبره وه چې ته څوک یې او هغه څوک- دا د کوم تنظیم دی او هغه د کوم....

هر څه ځرګند و، هدف روښانه و، لار سپېڅلې او ښخه وه، دښمن معلوم و، مقابله فرض وه او د شهادت هیله حتي. سړي فکر کاوه چې یوه روحاني ترون، یوې قلبي رابطې، یوې آفاقي قوماندې، یوه آسماني غږ او یوه الهامي احساس هغوی ټول دغه یوه ځای، یوې خبرې، یوې پرېکړې، یوه درېځ او یوه سنګر ته بولله ورکړې.

د جبهې لومړنیو کرښو ته د مجاهدینو کتارونه وخوځېدل- دوړې پورته شوې- د تکبیر چیغو دره په سر واخیسته- د حق د ښمع پتنګانو سرونه په لاس کې د قربانۍ ډګر ته په مینه او جوش یوله بل مخه وړاندې کېدل ته به وایې د چاپه وړا روان دي د خوښۍ د زړي کوي او د ساتېرۍ مخښې ولي.

نن دغه لار داسې درنده، پخوا او قوي قدمونو لنډه وله چې منزل یې د ایثار او سرښندنې هغه تلپاته مقام و چې د حق شمه یې د خپلو وینو په تېلو بله ساتله.

نن په سینو کې د زړونو دړزا داسې ناکراره وه لکه چې د سرو ګولیو مخې ته په ډېر هوس له سینې د باندې راوځي.

د جذباتو او احساساتو یو توپان را الوتلی و یو سېلاب و چې په غړمبېدو را روان و یوه سمندر دې خوا مخه اخیستی وه د انسانانو یوه څپانده سمندر په دره کې په خوځېدو و؛ موجونو غړغړې وهلې، څپې په غورځنګ وې قربانۍ سر په تلې کې ولاړې وې او د آزادۍ یوه طغیاني وږمه په ټوله دره کې په چلېدو وه.

سړي فکر کاوه چې ټوله دره لړزېږي او هر کمر، هره تږه، هر

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناو او هربوټي د آزادۍ د دغه سربښندونکي لښکر قدمبوسۍ ته ځان رسوي.

کولۍ وچلېدلې، ټانکونه وغرېدل او مزایل په غرمبېدو شول، سیمه داورلمبه شوه د کولیو بارانونه اود بمونو باران په اورېدو شو. د آسمان پرمخ د الوتکو ټولۍ او کتارونه داسې معلومېدل لکه چې هوايي مرغان په دغه کردجنه فضا کې د خپل سفر لار لټوي او دوړې شوې، لوګي شول نه دیوبل غږ اورېدل کېده او نه یو بل سره لیدلی او پېژندلی شوای.

جیټ بمبارۍ کولۍ آتشي نیپام او کیمیاوي بمونو داسې کړۍ محشر جوړ کړ لکه چې ځمکه یې سره په بل غ اړولې وي او هر سړی فکر کاوه چې همدا دی ژوند دی نوربه نو د ځمکې پرمخ هیڅ هم نه وي پاتې.

هلیکوپترو راکټونه اورول او کوماندویي پوځیان یې کوزول تر ماز دیګره پر هره غونډۍ، هرناو او هره حاکمه نقطه د کوماندویي پوځیانو بهیرامات ؤ. او په هره غونډۍ او هرخوړکې پنډ وونن له د برو او کمرونو پوځیان زیات معلومېدل - هره د بره به چې سرې ولیدلی شوای نو وبه سوربېده او پوځي به ترې جوړ شو له الوتکو ټانکونه او نورې درندې وسلې هم کوزې کړې شوې، ټانکونه، توپونه، میزایل او ... تابه ویل له هرناو او غونډۍ سره یوې افرقې او غونډ اړولي وي.

بنایي پوځي متخصصین او عسکري ماهرین یې ونه مني - دوی به د خپلو شمېرنو او فرضیو له مخې حساب کوي - د ځمکې ساحه به اټکلوي وايي به، دا اراضي د دومره لوی پوځ او وسلو ایجاب نه کوي عسکري قوانین دا نشي منلی دا اراضي د دومره ټانکونو او پوځیانو ګنجایش نلري او . . .

خو دا ستر کولیدلی واقعیت دی چې په خپله یې د کابل پوځي افسرانو هم تصدیق کړی. د متخصصینو او ماهرینو شمېرنې او فرضیې خو هغه وخت هم اېوته، غلطې او ناسمې وختې کله چې د روسي پوځونو له یرغل سره دوی په دوو دریو میاشتو کې د مقاومت د ټکولو او له منځه وړلو پېشبینې کړې وه او د افغانانو غورو او ومقاومت یې د روس د منظم او مجهز پوځ په مقابل کې انتحار او خودکشي ګڼله، او که اصلاً د دغه شمېرنو فرضیو او نظریاتو ته کتل شوي وای نو د افغانستان جهاد بایدله سره پیل شوی او بری ته درشل هدو رسېدلی نه وای.

د افغانستان جهاد خو د نړۍ د ډېرې شمېرنې او اټکلونه اپوته ونبودل ډېرې محکې وپېنې او سنجونې یې ناسمې ثابتې کړې او ډېر نظریات او موضعګیرې یې بدلون ته اړ کړې.

د دغه مقاومت هزینه، وسله، تکیه او قوت، هغه مادي وسایل او مهمات ندي چې د پوځي زېرمو له تشېدو سره په شا شي او ماتې وخوري د دغه جنګ مهمات نه خلاصېږي، وسله یې له کاره نه لوېږي او قوت یې نه کمزوری کېږي ځکه خو یې شومېخانیکي او نظري درسونه او نظریات مستقبل نشي ټاکلی.

دلته ایمان، عقیده، تصمیم او اراده د روس غونډې ستر او وحشي قوت په ګوندو کوي - د وارسا بلاک لړزوي، نړۍ ته د استعمار ماتونې ژوندۍ درس ورکوي او د روس د نه ماتېدونې طلسم دړې وړې کوي او د نړۍ اسکېرلو او ځپلو ته په ګوته کوي چې د وېنې په بیه آزادي حتماً اخیستلی شي.

ناو او هربوټی د آزادۍ د دغه سربښندونکي لښکر قدمبوسۍ ته ځان رسوي.

کولۍ وچلېدلې، ټانکونه وغرېدل او مزایل په غرمبېدو شول، سیمه داورلمبه شوه د کولیو باران او د بمونو باران په اورېدو شو. د آسمان پرمخ د الوتکو ټولۍ او کتارونه داسې معلومېدل لکه چې هوایي مرغان پدغه کردجنه فضا کې دخپل سفر لارلټوي دورې شوې، لوګي شول نه دیوبل غږ او رېدل کېده او نه یوبل سره لیدلی او پېژندلی شوای.

جیټ بمبارۍ، کولۍ آتشي نیپام او کیمیاوي بمونو داسې [محترق جوړ] کړی ؤ لکه چې ځکه یې ستوله په بل غ اړولې وي هرسړي فکرکاوه چې همدا دی ژوند دی نوربه نو د ځمکې پرمخ هیڅ هم نه وي پاتې.

هلیکوپټرو راکټونه اوړول او کوماندویي پوځیان یې کوزول ترمازدیګره پرهره غونډۍ، هرناو او هره حاکمه نقطه د کوماندویي پوځیانو بهیرامات ؤ. او په هره غونډۍ او هرخوړکې پښه وځن له دبرو او کمرونو پوځیان زیات معلومېدل - هره ډبره به چې سړي ولیدلی شوای نو وبه ښورېده او پوځي به ترې جوړ شو له الوتکو ټانکونه او نور درنده وسلې هم کوزې کړی شوې، ټانکونه، توپونه، میزایل او... تابه ویل له هرناو او غونډۍ سره یوې افرقې او غوندارولې وي.

ښایي پوځي متخصصین او عسکري ماهرین یې ونه منې - دوی به د خپلو شمېرنو او فرضیو له مخې حساب کوي - د ځمکې ساحه به اټکلوي وایي به، دا اراضي د دومره لوی پوځ او وسلو ایجاب نه کوي عسکري قوانین دا نشي منلی دا اراضي د دومره ټانکونو او پوځیانو ګنجایش نلري او...

خو دا ستر کولیدلی واقعیت دی خپله یې د کابل پوځي افسرانو هم تصدیق کړی. د متخصصینو او ماهرینو شمېرنې او فرضیې خو هغه وخت هم اپوته، غلطې او ناسمې وختې کله چې د روسي پوځونو له یرغل سره دوی په دوو دریو میاشتو کې د مقاومت د ټکولو او له منځه وړلو پیشبینې کړې وه او د افغانانو جوړاو او ر مقاومت یې د روس د منظم او مجهز پوځ په مقابل کې انتحار او خودکشي ګڼله، او که اصلاً دغه شمېرنو، فرضیو او نظریاتو ته کتل شوي وای نو د افغانستان جهاد باید له سره پیل شوی او د بري تر درشل هدوره سېدلی نه وای.

د افغانستان جهاد خو د نړۍ د ډېرې شمېرنې او اټکلونه اپوته ونبودل ډېرې ځکې وېښې او سنجونې یې ناسمې ثابتې کړې او ډېر نظریات او موضعګیرۍ یې بدلون ته اړ کړې.

د دغه مقاومت هزینه، وسله، تکیه او قوت، هغه مادي وسایل او مهمات نه دی چې د پوځي زېرمو له تشېدو سره په شا شي او ماتې وخوري د دغه جنګ مهمات نه خلاصېږي، وسله یې له کاره نه لوېږي او قوت یې نه کمزوری کېږي ځکه خو یې شوروي خانیکي او نظري درسونه او نظریات مستقبل نشي ټاکلی.

دلته ایمان، عقیده، تصمیم او اراده د روس غونډې ستر او وحشي قوت په ګونډو کوي - د وارسا بلاک لړزوي، نړۍ ته د استعمار ماتونې ژوندی درس ورکوي او د روس د نه ماتېدنې طلسم دړې وړې کوي او د نړۍ اسکېرلو او ځپلو ته په ګوته کوي چې د وېښې په بیه آزادي حتماً اخیستلی شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او هغوی خپل ارمانانو ته ورسیدل

فضا تورو دوړو لاندې کړې وه. د لمر سترګه سمه نه ښکاریده. د بارودو سوی بوی له هر لوري پورته کیده. له هرې خوا داورېباران او د ګولیو ږلۍ اوریده. په سترګو کې اوښکې وچې وې. خوږې ښې بهیدلې. سرونه ستي کیدل. سینې غلبیل کیدلې. هډونه په هوا الوتل. غوږونه باد بیدلی اولمبو او لوګي وار په وار ځمکه، هوا او د ژوند هستي لاندې کوله.

نن وینې وې. اوږونه وو. لوګي و او د بارودو سوځنده بوی. نن هر خبره او هر تصور د قربانۍ و، د جنګ و، د ویړغو، د شهادت و، د برید و، د یرغل و، د بم و، د ټانک او توپ و، د زخم و او د ټپ او پرهر.

له کومې پرنې، له کومې ونې او له کوم لوري به چې د ټوپک ډز شو هلته به بیا اوربل و. د بمونو باران او د ګولیو دندوکار به و. هلته به بیا نه بوټي پاتې و، نه کس او نه ونې. هغه ځای به سور اور شو، لمبه به شو، لوګي به شو او وران او ویجاړ.

د هر سړي دا خیال و چې تر دغو بمبارۍ او ګوله باریو لاندې به نه څوک روغ پاتې وي او نه کوم کور ودان. هر یوه دا فکر کاوه او همدا یې انګیرله چې یوازې دی ژوندی دی، نور ټول به د دغو اورونو په لمبو د بمونو په باران

او د ګولیو په ږلۍ او دندوکار کې هیڅ ژوی روغ نه وي پاتي.

هلته چې د هر دوزخ خواب مرګ ته د هر سنګر انجام په اور ستي کیدل او د ویر لړ مقاومت قیمت د سر حتمي قرباني وه.

هلته چې د دښمن د بمونو، توپونو او ټانکونو له چلیدو سره د هغوی د برېښو د دهشت خپرونکو پروپاګندونو ږې هم همدا ور چلیدې او هدا یې ژبغړانده لمبې یې ښندلې.

هلته چې مقاومت د حتمي نابودۍ نوم و او هله چې مقابله د مرګ غیږې ته له ځان غورځولو پرته بل څه نه و.

هملته او په همغه ځای کې د خدای ج دلاوره سرښندونکي د وطن له مینې سرشار، د حق په میو مست او د شهادت لیوالو له مقاومت اخوا له شهادت پرته اوله ډغرې او مقابلې ژر د بخوا بله لار، بله اسره، بل لوری او کوډر نه لیده. نه یې پېژانده او فکر او تصور یې نشوای کولی. د مرګ پرلوري د شهادت په طرف، د وینو توپیو نې پرخوا او د سرښندنې په لاره یې پاخه درانده او جامس قدمونه اوچتول. دا ور لکه چې هغوی یو تجارت په لاس لاراچولی وي. دا سې تجارت چې ځانونه یې پکې کتهندوی بلل او هغه د خپلې وینې په بدل کې د خپل سر په عوض کې د خدای ج، د رضا ګټل و. سبحان الله څومره وپیاوړی تجارت او څومره عظیمه ګټه.

* * *

زه د لته د همدغه سنګر خبره کوم یوازې د یوه سنګر کیسه د هغه سنګر خبره چې د خپل مثالي مقاومت او قربانۍ له لارې یې د دښمن زور او وحشت او به او به کړاو یو ځل بیا یې ثابته کړه، یو وار بیا یې وښوده چې کوم اولس په وینه او سر د آزادۍ قیمت ادا کولی شي هغه غلام کیدلی نشي. وطن به یې وران شي خو غلام به نشي او سر به ټیټ نکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او هغوی خپل لارهان ته ورسیدل

فضا تور او دوړو لاندې کړې وه - د لمر ستر که سمه نه ښکاریده - د باروتو سوی بوی له هر لوري پورته کیده - له هرې خوا داو رباران او د ګولیو ږلی اوریده، په سترګو کې او ښکې وچې وې خو وینې بهیدلې - سر ونه ستي کیدل - سینې غلبیل کیدلې - هډونه په هوا الوتل - غوږونه بادیدلې او لمبو او لوګي وار په وار ځمکه، هوا او د ژوند هستي لاندې کوله.

نن وینې وې - اورونه وو - لوګي و او د باروتو سوځنده بوی. نن هر خبره او هر تصور د قربانۍ و، د جنګ و، د ډغرې و، د شهادت و، د برید و، د یرغل و، د بم و، د ټانک او توپ و، د زخم و او د ټپ او پرهر.

له کومې پرښې، له کومې دبرې او له کوم لوري به چې د ټوپک ډزشو هلته به بیا اور بل و - د بمونو باران او د ګولیو دندوکار به و - هلته به بیا نه بوټی پاتې و نه کس او نه دبره - هغه ځای به سور اور شو، لمبه به شو، لوګی به شو او وران او ویجاړ.

د هر سړي دا خیال و چې تر دغو بمبارو او ګوله باریو لاندې به نه څوک روغ پاتې وي او نه کوم کور ودان - هر یوه دا فکر کاوه او همدا یې انګیرله چې یواځې دی ژوندی دی، نور ټول به د دغو اورونو په لمبو د بمونو په باران

او د ګولیو په ږلی او دندوکار کې هیڅ ژوی روغ نه وي پاتې.
هلته چې د هر دوزخ خواب مرګ - د هر سنګر انجام په اور ستي کیدل او د وینو
لړ مقاومت قیمت د سرحتمي قرباني وه.
هلته چې د دښمن د بمونو، توپونو او ټانکونو له چلیدو سره د هغوی د
برېښو د دهشت خپرونکو پروپاګندو ونو ږبې هم همدا ور چلیدې او همدا یې
ژبغړانده لمبې یې ښندلې.
هلته چې مقاومت د حتمي نابودۍ نوم و او هله چې مقابله د مرګ
غیږې ته له ځان غورځولو پرته بل څه نه و.
هملته او په همغه ځای کې د خدای (ج) دلاریا سرښندونکي د وطن له مینې
سرشار، د حق په مینو مست او د شهادت لیوالو له مقاومت اخوا - له شهادت پرته
اوله ډغرې او مقابلې نه د بخوا بله لار، بله اسم، بل لوری او کوم در نه لیده.
نه یې پېژانده او فکر او تصور یې نشوای کولی - د مرګ پر لوري
د شهادت په طرف، د وینو توبیونې پر خوا او د سرښندنې په لاره یې پاخه،
دړانده او داډمن قدمونه او چټول - دا ور لکه چې هغوی یو تجارت په
لاراچولی وي - دا سې تجارت چې ځانونه یې سپکې کتهندوی بلل او هغه د خپلې
وینې په بدل کې د خپل سر په عوض کې د خدای (ج)، د رضا ګټل و - سبحان الله
څومره ویاړمن تجارت او څومره عظیمه ګټه.

* * *

زه دلته د همدغه سنګر خبره کوم یواځې د یوه سنګر کیسه د هغه سنګر
خبره چې د خپل مثالي مقاومت او قربانۍ له لارې یې د دښمن زور او وحشت
او به او به کړ او یو ځل بیا یې ثابته کړه، یو وار بیا یې وښوده چې کوم اولس
په وینه او سر د آزادۍ قیمت ادا کولی شي هغه غلام کیدلی نشي.
وطن به یې وران شي خو غلام به نشي او سر به ټیټ نکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هغو سرتېرو د سربښندنې یاد چې له یوې غځې په خپلو وینو کې ولمبېدل
د هغه سنګر یاد چې ټولو ساتونکو یې په دفاع کې د شهادت په غېږ کې سرونه
کېښودل او هغه سنګر چې د جنګیالیو د وینو روډ یې په هغه جګړه کې د دښمن
د زور او وحشت ستنې ونړولې او د هغوی د شرېدلی ماتې تاریخ یې انځور
کړ. او هغه مورچل چې په خپلو وینو یې د وحشي دښمن د وحشت او بربریت
ټرلمبې سړې کړې.

زه اوس هم دغه پوښتنې ته یې ځوابه یم چې څه ور پېدغه سنګر
کې د دغو لیرو سیمو او بېلابېلو حزبونو مجاهدین راغونډ شوي وو. چا
راغونډ کړي وو. چا قومانده ورکړې وه. کله، څه ور او چېرته یې دا
پرېکړه غوټه کړې وه، داسې لکه چې قدرت په خپل لاس راټول کړي او
انتخاب کړي وي. یو یو یې له هر حزب او هرې سیمې راغونډ او ټاکلي وي
لکه چې په دوی کې یې د داسې ستري مقابلې او مثالي قربانۍ قوت او
صلاحیت لیده چې دا د له به دلته یو مثالي یادګار پرېږدي د قربانۍ یادګار
او د سرلوړۍ د خاطرې یادګار.

په رښتیا هم دا د قدرت کرشمه وه او د قدرت لوړ بېنه.
سړی حیران شي. اوس هم پېدې سم نه شي پوهېدلی او یې له دې چې د
قدرت لاس یې وبولي بل فکر نشي کولی.

دغه جنګ سهار لمانځه مهال ونښت. الوتکو د سپینو او او رېباران
پېلاوه او ټانکونو، د کولیو بزلۍ، خو حق په مینه مستو ځوانانو ورته
خپل سرونه او سینې سپر کړي وې. غرمه شوه تکنده غرمه. ځمکه د اور
لمبو نیولې وه او هوا لوخړو او تورلوګي. کمرونه رغړېدل. غرونه نړېدل د
د برو پرخچې یا وېدلې خو خدای د لارې دغه قهرمان سربښندونکي له ځایه
نه خوځېدل. د دوی ګونه له ماشې نه ایسته کېده او ایله به هغه وخت

پر ماشه د دوی ګوته حرکت پرېښود چې د دښمن کومه سره ګولۍ به یې په ټټر
کې سره شوه.

ژبې په تالو پورې کلکې نښتې وې خو دوی د ټوپکونو بارونه چلېدل.
د مرګ ویرونکې هیولا ورته ځانګړې خپلې داړې را ایستلې وې خو د دوی
سترګو هغه نه لیدله. د دوی نظرونو د هر لیرې بل څه لیدل. بل څه یې
تصور کول او د همغه لیوال وو.

تر دې وخته نه. لس کسه شهیدان شوي وو. ماسپښین ؤ چې درې
نور ملګري یې هم شهیدان شول. دراکټ او د هشکې مرمۍ خلاصې
شوې وې اوس له هغوی سره دا فکر ؤ چې له شهادت وروسته یې دا
وسلې د دښمن لاس ته ورنشي. په د هر اطمینان یې پایې بېرته کړې. میل یې
خلاص کړ او په بوټو او شګو کې یې ښخې کړې.

د دښمن الوتکو، توپونو او ټانکونو خپل وس ختم کړ خو د دغه سنګر
د مقاومت غږ یې غلی نشوی کړی. د کومک مخابرې چالانې وې. د سره پوځ
هغو سترو جنرالانو ته یې خبره ورسوله. نقشه او د ټول کیفیت تفصیلات او
خپله یې وسې یې ور تشرح کړه ماښام نېژدې کېدونکی ؤ او که یو ځل بیا ره خپره
شوې وای نو بیا خو دغه ټوله قوه او پوځ د دغه سنګر په ولکه کې ؤ. زر زر یې
د قوماندې او کومک غوښتنې کولې د عاجل کومک او فورې مرستې.

* * *

مجاهد عبدالباقي له جیب څخه قلم راویوست د کاغذ پر یوه ټوټه یې په ډېر
اطمینان ولیکل: "... اوس قضا ما ته یکردی زمونږ د د هشکې او راکټ مرمۍ خلاصې
شوې او تر هغو بوټو او شګو لاندې [illegible] کړې. تر اوسه زمونږ دیارلس
تنه ملګري شهیدان شوي او مونږ [illegible] خپل لوړ هدف ته نږدې کېدونکي یو..."
دا کاغذ ونه یې له [illegible] سره دیوه نرېدلی کمر په

UKOA

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هغو سرتېرو د سرښندنې یاد چې له یوې غږ په خپلو وینو کې ولمبېدل
د هغه سنګر چې باتور پټولو ساتونکو یې په دفاع کې د شهادت په غېږ کې سرونه
کېښودل او هغه سنګر چې د جنګیالیو د وینو رود یې په هغه جګړه کې د دښمن
د زور او وحشت ستنې ونړولې او د هغوی د شهیدانو ماتې تاریخ یې اغږور
کړ. او هغه مورچل چې په خپلو وینو یې د وحشي دښمن د وحشت او بربریت
لمبې سړې کړې.

زه اوس هم دغه پوښتنې ته ځواب یم چې څه وو چې د غه سنګر
کې د دغو لیږو سیمو او بېلابېلو حزبونو مجاهدین راغونډ شوي وو. چا
راغونډ کړي وو - چا قوماندې ورکړې وې - کله څه ور او چېرته یې دا
پرېکړه غوټه کړې وه، داسې لکه چې قدرت پخپل لاس راټول کړي او
انتخاب کړي وي - یو یو یې له هر حزب او هرې سیمې راغونډ او ټاکلي وي
لکه چې په دوی کې یې د داسې ستري مقابلې او مثالي قرباني قوت او
صلاحیت لیده چې دا د له به دلته یو مثالي یادګار پرېږدي د قرباني یادګار
او د سرلوړي د خاطر و یادګار.

په رښتیا هم دا د قدرت کرشمه وه او د قدرت لوړ بېنه.

سړی حیران شي - اوس هم پېدې سر نه شي پوهېدلی او ټې له دې چې د
قدرت لاس یې وبولي بل فکر نشي کولی.

دغه جنګ سهار لمانځه مهال ونښت - الوتکو د وسپنو او اور باران
پیلاوه او ټانکونو، د کولیو ږلې، خو دحق په مینه مستو ځوانانو ورته
خپل سرونه او سینې سپر کړي وې - غرمه شوه تکنده غرمه - ځمکه د اور
لمبو نیولې وه او هوا لوخړو او ستړولو کې. کمرونه رغږېدل - غرونه نږېدل د
د برو پر څنډو چې بیا وېدلي خو د خدای دلارې دغه قهرمان سرښندونکي له ځایه
نه خوځېدل - د دوی ګوته له ماشې نه ایسته کېده او ایله به هغه وخت

پر ماشه د دوی ګوتو حرکت پرېښود چې د دښمن کومه سرګولۍ به یې په تندي
کې سره شوه.

ژبې په تالو پورې کلکې نښتې وې خو د دوی د ټوپکونو بارونه چلېدل.
د مرګ و ویروونکې هیولا ورته ځان ځان خپلې دارې را بیستلې وې خو د دوی
سترګو هغه نه لیدله. د دوی نظرونو نور لیرې بل څه لیدل - بل څه یې
تصور کول او د همغه لپوال وو.

تر دې وخته نه - لس کسه شهیدان شوي وو - ماسپښین و چې دري
نور ملګري یې هم شهیدان شول - دراکټ او د هشکي مرمۍ خلاصي
شوې وې او س له هغوی سره دا فکر و چې له شهادت وروسته یې دا
وسلې د دښمن لاس ته ورنشي - په ډېر اطمینان یې پایې بېرته کړې - میل یې
خلاص کړ او په بوټو او شکو کې یې ښخې کړې.

د دښمن الوتکو، ټوپونو او ټانکونو خپل وس ختم کړ خو د دغه سنګر
د مقاومت غږ یې غلی نشوای کړی - د کومک مخابرې چالانې وې - د سره پوځ
هغو سترو جنرالانو ته یې خبره ورسوله - نقشه او د ټول کیفیت تفصیلات او
خپله یې وسې یې و ترشرح کړه ماښام نږدې کېدونکی و او که یو ځل بیا ره خپره
شوی وای نو بیا خو دغه ټوله قوه او پوځ د دغه سنګر په ولکه کې و - زر زر یې
د قوماندې او کومک غوښتنې کولې د عاجل کومک او فوري مرستې.

* * *

مجاهد عبدالباقي له جیب څخه قلم راویوست د کاغذ پر یوه ټوټه یې په ډېر
اطمینان ولیکل: «... او س قضا مازیګر دی زموږ د هشکي او راکټ مرمۍ خلاصي
شوې او ... ترهغو بوټو او شکو لاندې ښخې کړې - تر او سه زموږ دیارلس
تنه ملګري شهیدان شوي او موږ ... خپل لوړ هدف ته نږدې کېدونکي یو...»
دا کاغذونه یې له خپلو ... سره دیوه نږېدلي کمر په

UKOA

چوله کې کېښودل. تابه ویل چې هیڅ هم ندي پېښ شوي، هیڅ خبره نشته او د چا نوک هم ندی ویښ شوی. دومره دا ده، داسې مطمئن او د اور باوري لکه چې د هیڅ کوم خطر او هیڅ ډول اندېښنه ورسره نه وي.

د ماښام وروستۍ شپې وې د وه نوي الوتکې راوږسېدې. په نوي بنه او خونړي الوت. په دغه سنګر یې درې غلور دورې وخوړې او بمبارۍ یې پیل کړه. یو شین بخون لوګی پورته شو او دغې ورو ورو د سنګر ټوله ځای را بدل.

بله ورځ چې خلک ورغلل هلته یې د کمر په چاک کې دا کاغذونه وموندل. هلته له ډېرو داو سپینو تو ټو ټې ډېرې معلومېدې. له کانو د تشو مرد کو نالۍ ډېرې پرتې وې، د هر شهید خنګ ته د تشو مردکو انبارونه پراته وو. تر لاو سه هم او سپې او تشو نالیو هلته پر د بېرو او کانو خپله غلبه ټینګه ساتلې ده. هلته او س د دغه و یارمن سنګر د شهیدانو قبرونه د حال په ژبه د خپل سرلوړی، شهادت او ویارمن مقاومت ترانې غږوي، د جهاد او شهادت د کاروان جرس زوږند ساتي او د قبرونو ډیوې یې د آزادۍ لار ځلنده او روښانه.

د ډېر یاد غیرت کیسې یې خوله کښې د هر زخم دی
چاو یلې داچې شهیدان خبرې نه کوي

PROPERTY OF ACKU 5657

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library